GABRIËLE AMORTH

Een Exorcist Vertelt

CHRISTIANA-VERLAG - STEIN AM RHEIN

Don Gabriële Amorth werd geboren in 1925 te Modena. Hij engageerde zich in de ‘Azione Cattolica’ (Katholieke Actie). Als kapitein nam hij deel aan de Tweede Wereldoorlog en werd bekroond met een medaille voor moed. Na de oorlog werkte hij aan het oprichten van de Christelijk-Democratische Partij (Democrazia Cristiana), waar hij een leidende functie in bekleedde. In 1947 promoveerde hij tot doctor in de rechten en trad dan in bij de broeders van de H. Paul (Pia Societa San Paolo), waar hij priester werd gewijd in 1954. Hij werkte als journalist en werd uitgever van het mariale maandblad ‘Madre di Dio’. Hij is de auteur van verscheidene boeken over de Moeder Gods en lid van de Internationale Pauselijke Mariale Academie. In 1986 werd hij benoemd tot exorcist van het bisdom Rome. In deze hoedanigheid besefte hij al vrij snel dat het thema exorcisme door de Kerk verwaarloosd was en dat er een tekort heerste aan opgeleide exorcisten. Naast tal van artikelen en interviews in kranten, radio en televisie heeft hij bovendien nog drie succesvolle boeken daarover geschreven. Sindsdien zijn er in Italië meer dan driehonderd exorcisten, terwijl het er vroeger slechts twintig waren. Hij begon ook nationale en internationale bijeenkomsten van exorcisten te organiseren. In 1994 werd hij verkozen tot president van de Internationale Vereniging van Exorcisten.

Don Gabriële Amorth

Titel der italienischen Originalausgabe: UN ESORCISTA RACCONTA; Edizioni Dehoniane, Roma, 16. Auflage, übersetzt in 14 Sprachen. Aus dem Italienischen übertragen von Maria Camminetz.

Bildlegenden:

Erste Umschlagseite: Giotto, Damonen über Arezzo, Ausschnitt
aus einem Fresko in der Basilika S. Francesco in Assisi.

Vierte Umschlagseite: Jesus treibt Teufel aus, «Die Bibel in Bildern»
von Julius Schnorr von Carolsfeld, Theologischer Verlag, Zürich 1988

4. Auflage 2001

Satz und Layout: Christiana-Verlag
Verlagsdruckerei Josef Kral, D-83326 Abensberg - Printed in Germany

Die Deutsche Bibliothek - CIP-Einheitsaufnahme

Amorth, Gabriele:
Ein Exorzist erzählt / Gabriele Amorth. Aus dem Ital. übertr. von Maria Camminetz. - 4. Aufl. - Stein am Rhein: Christiana-Verl., 2001

ISBN 3-7171-1045-4

— Teksten vertaald uit het Duitse boek van Christiana-Verlag —

Ondanks de opdracht van Jezus Christus “Drijf demonen uit!” (Mattheüs 10,8) en de traditie van de Kerk, is het exorcisme ook in ‘katholieke middens’ niet onbetwist. Het exorcisme is in een crisis geraakt, terwijl tegelijkertijd oplichters, magiërs en kaartlezers een grote populariteit genieten. Eén van de officiële exorcisten van het bisdom Rome bericht vanuit de praktijk en legt uit hoe bezetenheid herkend kan worden en wat er aan kan gedaan worden.

Een dergelijk boek zwemt tegen de stroom in, maar het is in overeenstemming met de bijbelse leer, met het leerambt van de Kerk en met de Traditie. Het toont de nood van veel lijdenden die om hulp vragen en die geholpen kunnen worden. Een boek geschreven vanuit diep geloof dat tot nadenken stemt. Het roert aan de basis van de christelijke leer.

"Een helder en documentair overzicht voor iedereen die in deze vragen informaties uit eerste hand wil lezen.”

"Sommige vormen van rockmuziek en rockconcerten gebruiken bepaalde lyrische vormen en ritmes die door een occulte vorm van satanisme geïnspireerd zijn... en roepen in het bijzonder op om zelfmoord als de oplossing voor al jullie problemen te zien.”

Kardinaal John O'Connor op 4 Maart 1990 in de kathedraal van Sint Patrick te New York.

Voorwoord

Met veel genoegen beantwoord ik aan de uitnodiging om een paar inleidende opmerkingen over het boek te schrijven van Don Gabriele Amorth, die sedert jaren voor mij een grote hulp is in het ambt van exorcist van het bisdom Rome. Sommige episoden die hier worden beschreven, hebben we samen beleefd en de zorgen, problemen en de hoop op hulp voor zoveel lijdende en gekwelde mensen, die zich tot ons gewend hebben, samen gedragen. Ik ben echt blij met deze publicatie, omdat het thema exorcisme in de afgelopen decennia bijna leek vergeten te zijn, alhoewel op alle gebieden van de theologie en de katholieke moraal veel geschreven werd. Misschien is dit ook te wijten aan het feit dat precies dat deel van het *Rituale,* dat het exorcisme betreft, nog niet aangepast werd aan de postconciliaire toestand.

Toch is de opdracht 'de duivelen uit te drijven,' zoals blijkt uit de Evangeliën, de Handelingen van de Apostelen en van de kerkgeschiedenis, zo belangrijk. Toen Petrus door een bovennatuurlijke inspiratie in het huis van Cornelius geleid werd, om aan enkele heidenen het christelijk geloof te verkondigen en te bewijzen dat God werkelijk met Jezus was, benadrukte hij op een bijzondere wijze de macht van de Heer, bezetenen van de demon te bevrijden (Hand. 10,1- 38). De Heilige Schrift spreekt vaak over de buitengewone macht die Jezus op dit gebied getoond heeft. God heeft door Zijn eniggeboren Zoon in deze wereld te zenden duidelijk tot uitdrukking gebracht, dat Hij de schadelijke invloed van Satan op mensen een halt wou toeroepen. De Heilige Schrift wijst herhaaldelijk erop dat Satan zijn macht over de wereld ook uitdrukt onder de vorm van fysieke bezetenheid. Tot de speciale vaardigheden die Jezus wilde overbrengen aan de apostelen en hun opvolgers behoort ook die van de duiveluitdrijving (Mt 10,8 Mc 3,15 Lk 9,1).

Als God het toestaat dat mensen worden getroffen door duivelse aanvallen, dan heeft Hij ook krachtige hulp van gelijk welke aard voorzien. Hij heeft zo de Kerk met zeer effectieve sacramentele krachten uitgerust. Bovenal heeft Hij de Heilige Maagd als bescherming tegen de listen van de duivel geplaatst en vanaf het begin vijandschap gezet tussen beiden. De meerderheid van de hedendaagse schrijvers, waaronder katholieke theologen, zijn erop bedacht de invloed van Satan en de andere gevallen engelen te bagatelliseren, als ze al niet hun bestaan ontkennen. Echter, als het gaat over de fysieke invloed, is wantrouwen niet alleen een plicht maar ook een teken van wijsheid. Heden worden duivelse invloeden op mensen gemakkelijk afgedaan als fantasieën uit voorbije en donkere tijdperken.

Natuurlijk wordt het werk van de Boze enorm vergemakkelijkt door deze instelling, vooral als ze wordt vertegenwoordigd door degenen wier functies op basis van hun ambt, de plicht en de bevoegdheid hadden om de schadelijke werking te bestrijden. Volgens de verklaringen van de Heilige Schrift, de theologie, en ook gebaseerd op

de dagelijkse ervaring, moet men ook vandaag de door de duivel overvallen personen beschouwen als een legioen van ongelukkigen, voor die de wetenschap maar weinig kan doen, ook wanneer ze dit niet openlijk toegeeft.

Op verantwoorde manier een *demonopathie* te diagnosticeren – zo zou men iedere duivelse invloed kunnen omschrijven -, is in de meeste gevallen niet onmogelijk voor iemand die de symptomen kent, waarmee zich gewoonlijk de demonische activiteiten laten opmerken.

In een door een demonische invloed ontstane pathologische toestand, is het verbazingwekkend dat elke conventionele medicatie niet werkzaam is, terwijl veel ernstige ziekten, ook dodelijke, op wonderbaarlijke wijze door zuiver religieuze hulp, verbetering en genezing brengen. Bovendien voelen de slachtoffers van een boze geest door rampen achtervolgt: hun leven lijkt een ketting van ongelukken te zijn. Veel wetenschappers bestuderen heden ten dage fenomenen, zoals ze ook bij demonpathische gevallen voorkomen. Aangezien deze objectief gezien, buiten enige normaliteit staan, worden ze met de wetenschappelijke term *paranormaal* omschreven. We willen geen afbreuk doen aan de vooruitgang van de wetenschap, maar het is gewoon onrealistisch, alles door de wetenschap te laten verklaren en al het kwade op natuurlijke oorzaken. Er zijn maar weinig onderzoekers die ernstig geloven in de mogelijke invloed van andere, intelligente, maar toch niet-fysieke machten en ze accepteren als de oorzaak van bepaalde fenomenen. Laag is het aantal artsen die bij hopeloze gevallen en klinisch onverklaarbare bevindingen aan de invloed van dergelijke machten denken.

Velen van hen verwijzen in dergelijke gevallen naar Sigmund Freud en verergeren daardoor de situatie nog van de ongelukkige slachtoffers, terwijl een gewijde exorcist ook in deze gevallen had kunnen helpen. Het boek van Gabriele Amorth informeert in zijn beknoptheid en duidelijkheid over de activiteiten van een exorcist. Hoewel het logisch is opgebouwd, zo biedt het noch grote theoretische verklaringen, bijvoorbeeld het bestaan van de demon of de mogelijkheid van fysieke bezetenheid, noch doctrinaire conclusies. Veel meer worden pacten en het praktische werk van een exorcist belicht. Ik weet hoe intens de auteur de priesters van de Kerk op het hart liggen, die van Christus de macht hebben gekregen om demonen uit te drijven in Zijn Naam. Ik ben er dan ook van overtuigd dat dit boek veel goeds kan bewerken en een stimulans kan zijn voor verdere studies op dit gebied.

P. Candido Amantini (1914 – 1992)

Inleiding

Toen kardinaal Ugo Poletti, de vicaris van de paus voor het bisdom Rome, mij plotseling het ambt toevertrouwde van exorcist, had ik geen vermoeden welke enorme wereld ik zou leren kennen en hoeveel mensen van mijn diensten zouden gebruik maken. Eerst moest ik alleen pater Candido Amantini helpen, de bekende exorcist, die hulp zoekende mensen uit heel Italië en zelfs uit het buitenland opzochten. Dat was voor mij een grote genade. Exorcist wordt men namelijk niet vanzelf, maar met zeer grote moeilijkheden en ten koste van onvermijdelijke vergissingen ten nadele van de gelovigen. Ik geloof dat pater Candido de enige exorcist in de wereld is die zo'n grote ervaring heeft. Tenslotte hield hij dit ambt ononderbroken 36 jaar vol. Ik had mij dus geen betere leraar wensen kunnen en ik dank hem voor zijn oneindig geduld waarmee hij mij heeft binnengeleid in dit ambt, dat voor mij helemaal nieuw was. Ik ontdekte toen nog iets anders, namelijk dat er in Italië slechts een paar exorcisten zijn, en dat er van deze slechts een klein deel echt opgeleid is. Nog erger is de situatie in andere landen, zodat mensen ook komen uit Frankrijk, Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, Spanje, Groot-Brittannië en uit andere landen naar mij toe, die – volgens eigen zeggen - in hun thuisland geen exorcist vinden. Is dat nu een nalatigheid van bisschoppen en priesters? Of is het zelfs een gebrek aan overtuiging van de noodzaak en effectiviteit van dit ambt? In ieder geval, voel ik me gemotiveerd al deze mensen te helpen die zo veel lijden en door niemand begrepen worden: noch door hun eigen familie, noch door artsen, noch door priesters.

Zonder twijfel is de pastorale zorg op dit gebied in de katholieke wereld van vandaag heel erg verwaarloosd. Dat was in het verleden niet zo en is ook vandaag niet in enkele protestantse kerken, waar de uitdrijving vaak en met succes beoefend wordt. Elk bisdom zou echt een eigen exorcist moeten hebben, zoals ze ook instellingen hebben. Er zouden nog meer exorcisten aanwezig moeten zijn, daar waar ze nodig zijn: in grotere parochies of in bedevaartsplaatsen. Ondanks dat er zo weinig exorcisten zijn, zijn ze vaak niet graag gezien en worden gehinderd bij het uitvoeren van hun ambt. We weten dat bezetenen vaak schreeuwen. Dat is al reden genoeg dat de kloosteroverste of de pastoor de exorcist niet toelaat in hun huis. Voor dergelijke kerkelijke oversten is het rustige leven zonder lawaai en storingen vaak belangrijker dan de naastenliefde om de bezetene te helpen.

Ook ik heb mijn ervaringen opgedaan, hoewel minder ernstige dan enkele andere, meer ervaren en gezochte exorcisten. Ik wil in het bijzonder de bisschoppen uitnodigen om na te denken over dit probleem. Ze hebben vaak weinig begrip ervoor omdat ze meestal zelf nooit exorcist waren. En toch is dit ambt precies hun uitsluitend toevertrouwd. Alleen zij kunnen het zelf uitoefenen of exorcisten aanwijzen die het in hun naam uitoefenen. Hoe is dit boek ontstaan? Ik wilde allen die geïnteresseerd zijn in deze vragen laten delen in de rijke ervaringen, die ik - en meer nog

pater Candido, gedaan heb. Ik wil in het bijzonder de exorcisten en alle priesters een dienst bewijzen. Net zoals elke praktiserende arts kennis genoeg moet hebben om te erkennen tot welke specialist hij zijn patiënten moet doorverwijzen in sommige gevallen, zo moet ook iedere priester de minimale kennis bezitten om te kunnen beoordelen of een persoon een exorcist moet raadplegen of niet. Maar er is nog een andere reden waarom priesters me hebben aangemoedigd dit boek te schrijven. Het *Rituale* raadt de exorcisten aan ‘veel goede geschriften van ervaren auteurs’ te lezen. Nu, als men zoekt naar dergelijke geschriften, vindt men er slechts een paar! En ook van deze zijn er slechts een paar echt bevredigend.

Ik heb dus geprobeerd een voor de hand liggende kloof op te vullen en om het thema langs alle kanten te belichten, hetzij heel kort met het oog om een zo groot mogelijk publiek te bereiken. Ik hoop dat anderen nu ook gaan schrijven met kennis van zaken en religieuze fijngevoeligheid, en met voldoende engagement zoals dat in de voorbije eeuwen gebruikelijk was in de katholieke wereld en hoe men dat vandaag alleen in protestantse kringen vindt. Ik zou ook graag willen melden dat ik in dit boek geen bepaalde feiten herhaal die algemeen bekend moeten zijn en die reeds in andere geschriften voldoende behandeld zijn: het bestaan van demonen, de mogelijkheid van duivelse bezetenheid of de door Christus verleende macht om demonen uit te drijven door degenen die geloven in de boodschap van het Evangelie. Dat zijn geopenbaarde waarheden die heel duidelijk vervat zijn in de Bijbel, verdiept door de theologie en ononderbroken door het leergezag van de Kerk onderwezen worden. Ik zou mij liever concentreren op minder bekende zaken, evenals de praktische gevolgen, die nuttig kunnen zijn voor exorcisten en andere belanghebbenden.

Wanneer ik op sommige plaatsen fundamentele dingen herhaal, moge men het mij vergeven, maar het leek me dan noodzakelijk. Moge de heilige Maagd Maria, de vijandin van Satan sinds de eerste aankondiging van de Verlossing (Genesis 3,15) tot de vervulling ervan (Openbaring 12,1- 18), verenigd met de Zoon in de strijd hem te overwinnen en hem zijn hoofd verpletteren, dit werk zegenen. Het is het resultaat van een dankbare activiteit die ik vertrouwensvol onder de bescherming van Haar moederlijke mantel uitoefen. Opmerkingen over de 3de uitgebreide druk: ik kon niet voorzien dat mijn boek een zo’n grote en snelle verspreiding met nieuwe oplagen zou kennen in zo'n korte tijd. Het is volgens mij een bevestiging dat enerzijds de interesse in het onderwerp groter is dan aangenomen en anderzijds is er geen ander boek op de markt, dat de uitdrijving enigermate compleet, al is het maar kort, behandelt. En zo is het niet alleen in Italië, maar in de hele katholieke wereld. Dit is een belangrijke en tegelijkertijd pijnlijke vaststelling. Of is de onverklaarbare desinteresse misschien te wijten aan echt ongeloof? Ik dank voor de ontvangen lof en goedkeuring, in het bijzonder langs de kant van andere exorcisten, vooral van mijn ‘meester’ pater Candido Amantini, die mijn boek als zijnde trouw aan zijn onderrichting erkend heeft. Gezien ik geen kritieken ontvangen heb, die eventuele wijzigingen vereisen, heb ik dus in deze nieuwe editie alleen datgene aangevuld, wat mij in het belang der volledigheid van het thema belangrijk leek. Ik hoefde geen correcties te doen. Ik

hoop dat allen die ik moest tegenspreken de oprechtheid van mijn bedoelingen begrepen hebben en niet beledigd zijn. Ik heb geprobeerd een groot publiek te bereiken door het drukken van dit boek en ze een dienst te bewijzen, zoals ik dagelijks allen een dienst wens te bewijzen die naar mij komen in mijn hoedanigheid van exorcist. Ik dank God voor alles!

Don Gabriële Amorth

Albrecht Dürer – En Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak.

1 - Christus als het centrum van de schepping

Ook de demon is een schepsel van God. Men kan niet spreken over de demon en de exorcismen, zonder tevoren minstens schematisch enkele fundamentele basisregels in Gods scheppingsplan te overwegen. Er zijn geen nieuwe inzichten, maar misschien geven ze sommige lezers nieuwe perspectieven. Maar al te vaak wordt het verloop van de scheppingsdaad verkeerd voorgesteld, dat wil zeggen, er bestaan misvattingen over de volgorde van de gebeurtenissen. Men denkt dat op een dag God de engelen geschapen heeft en hun een test liet ondergaan die wij niet kennen, en dat daaruit enerzijds de engelen en anderzijds de demonen zijn ontstaan. De engelen werden beloond met het Paradijs, de demonen gestraft met de hel.

Op een andere mooie dag schiep God het universum, de mineralen, de planten, de dieren en uiteindelijk de mens. Adam en Eva zondigden in het Aards Paradijs door te luisteren naar Satan en niet naar God. Toen heeft God besloten tot redding van de mensheid door Zijn Zoon te zenden. Dit komt niet overeen met de leer van de Bijbel en ook niet met de leer van de kerkvaders. Een dergelijk concept over de wereld der engelen en over de schepping doet afbreuk aan het mysterie van Christus. Lees gewoon de proloog van het Evangelie van Johannes en de twee christologische hymnen, waarmee de brieven beginnen aan de Efeziërs en aan de Kolossenzen. Christus is de Eerstgeborene van alle schepsels, alles werd gedaan voor Hem en met betrekking tot Hem. De theologische discussies, die draaien rond de vraag of Christus ook zou zijn gekomen zonder de zonde van Adam, zijn vrij zinloos. Christus is het centrum van de schepping, in Hem spiegelen zich alle schepsels, de hemelse (engelen) en de aardse (mensen) gelijk.

Anderzijds is het uiteraard juist, dat Christus door de schuld van de stamouders een heel speciale rol op Zich genomen heeft: Hij is als Verlosser gekomen. Het centrum van deze rol is het Paasmysterie. Door Zijn aan het kruis vergoten Bloed, heeft Hij alles met God verzoend: de hemelse (engelen) en de aardse (menselijke). Deze christocentrische vereiste bepaalt de rol van ieder schepsel. En we mogen ook in deze context de Maagd Maria niet vergeten want als de eerstgeborene het vleesgeworden Woord is, dan heeft God voor alle andere schepselen aan de gestalte gedacht waarin de Menswording zou plaatsgrijpen. Van daaruit bestaat Haar unieke relatie met de Allerheiligste Drievuldigheid. Reeds in de tweede eeuw is Maria het 'vierde element van de goddelijke Drie-eenheid' genoemd. Een tweede overweging betreft de invloed van Christus op de engelen en de demonen. Sommige theologen geloven dat de engelen alleen krachtens de zaligmakende kruismysteries tot de aanschouwing van God toegelaten werden. Veel kerkvaders hebben interessante gedachten gehad. Zo schreef bijvoorbeeld de heilige Athanasius, dat ook de engelen hun verlossing danken aan het Bloed van Christus. Er zijn in de Evangeliën veel verwijzingen naar demonen. Christus heeft met Zijn kruis het rijk van Satan overwonnen en het Rijk Gods gesticht. Zo brulden bijvoorbeeld de bezetenen van Gadara

(Gerasa): ‘Wat wilt U van ons, Zoon van God? Bent U ons hier voortijdig komen kwellen?’ (Matteüs 8,29) Dit is een duidelijke erkenning van de macht van Satan, die door Christus in toenemende mate onderdrukt wordt. En ze duurt zo lang tot de Verlossing voltooid is, tot ‘de aanklager van onze broeders is neergeworpen, hij die hun heeft aangeklaagd bij onze God, dag en nacht’ (Openbaring 12,10). In het licht van de centrale plaats van Christus, erkent men het scheppingsplan van God, namelijk dat Hij alle dingen goed geschapen heeft ‘voor Hem en met betrekking tot Hem’. Men ziet ook het werk van Satan, de vijand, de verleider, de aanklager - door wiens invloed het kwaad in de wereld is gekomen - de pijn, de zonde, de dood. Christus heeft door Zijn Bloed het Goddelijk Plan hersteld. Heel duidelijk is ook de macht van de demon. Jezus noemt hem ‘heerser van de wereld’ (Johannes 14,30), de heilige Paulus omschreef hem als de ‘god van deze wereld’ (2Kor 4,4) en Johannes benadrukt: ‘de hele wereld is in de macht van het kwaad (1Johannes 5,19), waar hij met *wereld* dat bedoelt wat zich richt tegen God. Satan was de heerlijkste van de engelen en werd de ergste van de demonen en hun leider.

De demonen zijn ook door een strikte hiërarchie onder elkaar verbonden en behouden de rang die ze hadden toen ze nog engelen waren: Vorsten, Tronen, Heerschappijen... Het is een hiërarchie van slavernij, niet van liefde zoals onder de engelen waarvan Michael de aanvoerder is. Christus heeft de macht van Satan vernietigd en de heerschappij van God opgericht. Daarom hebben de gebeurtenissen, waar Jezus bezetenen bevrijdt, een bijzondere betekenis. Toen Petrus in het huis van Cornelius de werken beschreef van Jezus, sprak hij niet over wonderen, maar dat Hij ‘allen genas die in de macht waren van de duivel’ (Handelingen 10,38). Nu begrijpen we waarom Jezus de apostelen als eersten machtigde om de duivel uit te drijven (Matteüs 10,1: *Hij riep Zijn twaalf leerlingen bij Zich en gaf hun de macht om onreine geesten uit te drijven en elke ziekte en elke kwaal te genezen).* En hetzelfde geldt voor de gelovigen: ‘De volgende tekenen zullen hen die tot geloof gekomen zijn, begeleiden: in Mijn Naam zullen ze demonen uitdrijven, … ‘ (Marcus 16,17). Zo herstelt Jezus het Goddelijk Plan weer, dat door de opstand van een deel der engelen en door de zondeval van onze eerste ouders werd vernietigd. Daarom wil ik hier verduidelijken dat het boze, pijn, dood en de hel (dus de eeuwige verdoemenis in kwellingen zonder einde) *niet* het werk van God zijn. In verband hiermee een korte opmerking: Op een dag dreef pater Candido een duivel uit. Tegen het einde van de uitdrijving wendde hij zich smalend tot de onreine geest en zei: "Ga weg van hier! God heeft toch voor u een heel mooie, goede, verwarmde woning voorbereid!" Toen antwoordde de demon: "U weet helemaal niets. Niet Hij (God) heeft de hel gemaakt. Wij hebben dat gedaan. Hij heeft er niet eens aan gedacht." In een soortgelijke situatie heb ik zelf eens een demon gevraagd of hij meegewerkt heeft bij de schepping van de hel. Hij antwoordde: "Wij hebben allemaal meegeholpen." De centrale plaats van Christus in het scheppingplan en het herstel door de Verlossing is van fundamenteel belang om de plannen van God en de bestemming van de mens te begrijpen. Engelen en mensen hebben een intelligente en vrije natuur gekregen. Wanneer ik hoor dat God al weet wie gered en wie verdoemd wordt en vandaar dus

alles tevergeefs is (waar de goddelijke voorkennis wordt verward met predestinatie), moet ik altijd met de vier absolute waarheden antwoorden die in de Bijbel staan en dogmatisch gedefinieerd zijn: God wil dat allen gered worden, niemand is voorbestemd voor de hel, Jezus is voor allen gestorven, allen ontvangen de nodige genaden voor redding. De centrale plaats van Christus vertelt ons dat we alleen in Zijn Naam kunnen worden verlost. Alleen in Zijn Naam kunnen we Satan verslaan en van hem bevrijd worden, de vijand van de Verlossing. Tegen het einde van de exorcismen bid ik de christologische hymne uit de brief aan de Filippenzen (Fil 2,6-11), vooral als het gaat om bijzonder ernstige gevallen van totale duivelse bezetenheid. Wanneer ik dan aan de woorden kom “opdat in de Naam van Jezus iedere knie zich zou buigen, in de hemel, op aarde en onder de aarde”, dan kniel ik, de aanwezigen knielen en ook de bezetene wordt gedwongen te knielen. Het is een overweldigend ogenblik. Ik heb de indruk, dat ook de legioenen van de engelen om ons heen hun knie buigen voor de Naam van Jezus.

• De macht van Satan

De grenzen die ik mezelf om praktische redenen in dit boek opgelegd heb, veroorloven mij niet mij bezig te houden met diepe theologische thema’s, ook al waren ze van het grootste belang. Ik zal dan ook verder gaan met slechts een paar argumenten aan te duiden zoals ik het al eerder gedaan heb. Natuurlijk is een exorcist als pater Candido, die sinds 36 jaar gewoon is te spreken met demonen en die een gezonde en solide basis in de theologie en exegese heeft, heel goed in staat zich over onderwerpen een beeld te vormen, waarover de theologie veel liever tot nu toe zei: "We weten het niet", zoals bijvoorbeeld over de zonde van de gevallen engelen. En toch volgt alles wat God geschapen heeft een enkel plan waarnaar elk deel al het andere beïnvloedt en elke schaduw ook alles verduistert. De theologie zal altijd onvolledig, ja onbegrijpelijk zijn, zolang ze zich niet intensief met de wereld van de engelen bevat. Een christologie die Satan ontkent, blijft fragmentarisch en kan ook niet de betekenis van het heil begrijpen.

Laten we nu terugkeren tot Christus, het centrum van het universum. Alles is voor Hem gemaakt en met betrekking tot Hem: in de hemel (engelen) en aarde (de zichtbare wereld met de mensen als een van de belangrijkste). Het zou mooi zijn als we alleen maar moesten spreken over Christus, maar dat zou tegen Zijn leer zijn en tegen Zijn werk. Van daaruit zouden we Hem nooit begrijpen. De Heilige Schrift spreekt over het koninkrijk Gods, maar spreekt ook van het rijk van Satan; ze spreekt over de macht van God, de enige Schepper en Heer van het universum, maar ze spreekt ook over de macht der duisternis, ze spreekt over de kinderen Gods en ook over de kinderen van de duivel. Het is onmogelijk het verlossingswerk van Christus te begrijpen, zonder het vernietigende werk van Satan in aanmerking te nemen.

Satan was het meest volmaakte schepsel dat uit de handen Gods is voortgekomen, voorzien met een erkende autoriteit en voorrang op alle andere engelen. Satan geloofde echter dat hij was geplaatst aan het hoofd van de hele schepping - en

dwaalde zwaar! Het hele uniforme scheppingsplan was gericht op Christus, en tot aan Zijn verschijnen in de wereld kon dit plan zich niet onthullen in al zijn duidelijkheid. Vandaar de rebellie van Satan die verder de eerste, het centrum van de schepping wilde blijven. Daardoor geraakte hij in verzet tegen het plan dat God wilde uitvoeren. Vandaar Satans poging de wereld te regeren ("De hele wereld staat onder de macht van het kwaad ." - 1 Johannes 5,19) en gebruik te maken van de mensen - sinds de eerste ouders – die in verzet zijn tegen de Goddelijke Wil om zich te onderwerpen. Zoals het hem gelukt is bij Adam en Eva, zo rekende hij ermee dat hij ook zou slagen bij alle andere mensen - met de hulp van "het derde deel van de engelen", die hem, volgens de Openbaring, in de opstand tegen God gevolgd zijn.

God verloochent nooit Zijn schepselen. Daarom behouden ook Satan en de gevallen engelen na de scheiding van God, hun macht en hun rang (Tronen, Heerschappijen, Vorsten, Machten…), zelfs als ze deze misbruiken. De heilige Augustinus overdrijft niet als hij zegt: "Niemand van ons zou overleven als Satan door God de vrije hand had gekregen". Omdat hij echter ons niet kan doden, probeert hij ons naar zijn kant te trekken, ons over te halen ons te verzetten tegen God, zoals hij zichzelf verzet heeft tegen God.

Vandaar wordt het werk van de Verlosser begrijpelijk. Jezus is gekomen (1 Johannes 3,8) "om de werken van de duivel te vernietigen", om de mensen te bevrijden van de slavernij van Satan en het Rijk van God op te richten, nadat Hij het rijk van Satan heeft vernietigd. Maar tussen de eerste komst van Christus en de Parousie (de tweede triomfale wederkomst van Christus als Rechter) probeert de demon zo veel mogelijk mensen te winnen voor zichzelf. Het is echter een wanhopige strijd, omdat hij weet dat hij al is verslagen, en "omdat hij weet dat hem nog slechts een korte tijd rest" (Openbaring 12,12) Vandaar zegt ons de heilige Paulus in alle openhartigheid: "Want onze strijd gaat niet tegen vlees en bloed, maar tegen de heerschappijen, tegen de machten, tegen de wereldheersers van deze duisternis, tegen de boze geesten in de hemelen." (Ef.6,12)

De Heilige Schrift spreekt altijd van engelen en demonen als spirituele wezens, die echter zeer goed uitgerust zijn met verstand, wil, vrijheid en onafhankelijkheid. Het zijn vooral de moderne theologen, die Satan identificeren met het abstracte idee van het kwaad. Dit is duidelijk een ketterij, die in tegenspraak is met de Bijbel, de kerkvaders en het leergezag van de Kerk. Deze waarheid werd in het verleden echter nooit in twijfel getrokken, daarom was ze ook niet specifiek dogmatisch gedefinieerd.

Het vierde Lateraans Concilie zegt: "De duivel (dus Satan) en de andere demonen zijn van nature goed geschapen door God, maar ze zijn door hun schuld kwaad geworden. " Wie Satan tolereert, die tolereert ook de zonde en begrijpt niet meer het werken van Christus. Het is ook duidelijk dat Jezus Satan heeft verslagen door Zijn offer, maar vooral ook door Zijn leer: " Maar als Ik door de vinger Gods de duivels uitdrijf, dan is inderdaad het Rijk Gods tot u gekomen. (Lucas 11,20) Jezus is de sterkere, die Satan heeft gebonden (Marcus 3,27), beroofd van zijn bezittingen en

zijn rijk geplunderd, dat geen stand houdt (Marcus 3,26) Jezus antwoordde degenen die Hem vertelden over het plan van Herodes om Hem te doden: "Gaat die vos zeggen: Zie Ik drijf duivels uit en Ik bewerk genezingen vandaag en morgen en op de derde dag komt voor Mij de voltooiing.” (Lucas 13,32) Jezus geeft de apostelen de macht om duivels uit te drijven.

Dan draagt Hij deze bevoegdheid over aan de 72 discipelen, en tenslotte geeft Hij deze aan allen die in Hem geloven. Het boek Handelingen vertelt hoe de apostelen na de nederdaling van de Heilige Geest verder gingen met demonen uit te drijven. En zo deden ook de christenen het in latere tijden. Reeds de vroegste kerkvaders zoals Justinus en Ireneüs, spraken duidelijk van de christelijke leer over Satan en de macht om hem uit te drijven. Zo onderrichten ook de andere kerkvaders, van wie ik vooral Tertullianus en Origenes noem. Het volstaat deze vier schrijvers te citeren om zoveel moderne theologen te beschamen, die praktisch niet geloven aan de duivel en dus niet over hem praten. Het Tweede Vaticaans Concilie heeft nadrukkelijk aan de ongewijzigde leer van de Kerk herinnerd. "De hele geschiedenis van de mensheid is doordrongen van een enorme strijd tegen de machten van de duisternis, een strijd die al bestaat sinds de wereld bestaat." (Pastorale Constitutie over de Kerk van vandaag "Gaudium et Spes" / GS 37) De mens, sinds het begin van de geschiedenis door het kwaad bekoord, misbruikte zijn vrijheid door zich tegen God te verzetten en zijn eigen weg te willen gaan zonder God. Door te weigeren God te erkennen als zijn bron, heeft de mens de Goddelijke Orde met betrekking tot zijn uiteindelijk doel vernietigd. "(GS 13)" Maar God zond Zijn Zoon in de wereld, opdat Hij de mensen losrukt van de krachten der duisternis en de demonen. " (Decreet over de missionaire activiteit van de Kerk ‘Ad Gentes’ / AG 1,3)

Hoe kunnen zij het werk van Christus begrijpen, die het bestaan en het zo actieve werk van de demonen ontkennen? Hoe kunnen ze de waarde van de verlossingsdood van Christus begrijpen? Op basis van de Heilige Schrift stelt het Tweede Vaticaans Concilie vast: "Christus heeft ons bevrijd door Zijn dood van de macht van Satan." (Constitutie over de heilige liturgie "Sacrosanctum Concilium" / SC 6) "De gekruisigde en verrezen Jezus heeft Satan overwonnen. "(GS 2)

Verslagen door Christus, vecht Satan tegen Zijn navolgers, de strijd tegen "de kwade geest gaat verder en duurt, zoals de Heer zegt, tot de laatste dag". (GS 37) Gedurende deze tijd, bevindt zich ieder mens in een toestand van strijd, want het aardse leven is een proef van trouw aan God. Daarom, "moeten de gelovigen zich inspannen standvastig te zijn tegen de aanvallen van de duivel en elke dag tegen hem te strijden… Voordat wij echter regeren met de stralende Christus en de enige weg van ons aardse leven beëindigd hebben (er bestaat geen andere beproeving!), worden wij allen voor de rechterstoel van Christus verschijnen, om rekenschap af te leggen van wat elk van ons in zijn sterfelijk leven heeft gedaan, goed of kwaad. Op het einde der wereld wordt beslist: Zij die het goede gedaan hebben, ontvangen de opstanding van het leven, zij die echter het kwade gedaan hebben ontvangen de opstanding der verdoemenis "(vgl. Dogmatische Constitutie over de Kerk ‘Lumen Gentium' TLG 48).

Zelfs wanneer deze strijd tegen Satan alle mensen van alle tijden betreft, zo bestaat er anderzijds geen twijfel dat de macht van Satan in bepaalde historische perioden sterker voelbaar is dan in andere, in ieder geval op het algemene niveau en in verhouding tot de zonden van de massa's. Zo heeft bijvoorbeeld mijn bestudering van de geschiedenis van het verval van het Romeinse Rijk duidelijk het morele verval van die tijd aangetoond. Daarvoor is ook de brief van Paulus aan de Romeinen een getuigenis. Wij bevinden ons zelf in dezelfde situatie, zoals blijkt uit het misbruik van de massamedia (die op zich heel goed zijn), maar ook het materialisme en consumentisme toont die de westerse wereld vergiftig hebben. Ik bedoel, dat Paus Leo XIII tijdens een visioen een profetie van deze bijzondere demonische aanval heeft ontvangen, waarover verder hieronder geschreven wordt. Op welke wijze verzet zich feitelijk de demon tegen God en de Verlosser? Doordat hij de voor de Heer gerechtigde verering opeist voor zichzelf en aanbidding opeist en de christelijke instellingen nabootst. Wij noemen dat dan de Antichrist en de Antikerk. Tegen de menswording van het Woord dat de mens verlost heeft, doordat het mens werd, maakt Satan gebruik van de afgoderij van de seksualiteit, die het menselijk lichaam degradeert tot een instrument van de zonde. Daarnaast heeft Satan in de imitatie van de goddelijke eredienst zijn eigen kerk, zijn eigen cultus, zijn eigen priesters (vaak met het bloed van het verbond), zijn bewonderaars en volgelingen van zijn beloften.

Zoals Christus Zijn apostelen en hun opvolgers speciale macht gegeven heeft tot zaligheid voor de ziel en het lichaam, zo heeft ook Satan zijn discipelen een bijzondere macht gegeven tot verderf van de zielen en tot beschadigen van het lichaam. Ik kom terug op deze macht in het hoofdstuk over de verwensing of de vloek.

Nog een opmerking over een vraag die een meer grondige behandeling zou verdienen: Zoals het verkeerd is het bestaan van Satan te ontkennen, is het eveneens verkeerd om te geloven in het bestaan van andere krachten en spirituele wezens. Dergelijke meningen kan men steeds opnieuw horen. Zo’n wezens worden niet in de Bijbel genoemd en zijn een uitvinding van spiritisten, van vertegenwoordigers van esoterische of occulte wetenschappen, volgelingen van de leer van de wedergeboorte, of die geloven in de zogenaamde "dolende zielen". Er bestaan geen goede geesten buiten de engelen, noch bestaan er boze geesten buiten de demonen.

De zielen van de overledenen komen direct, hetzij naar het Paradijs of de hel of het vagevuur. Dat hebben twee bindende Concilies vastgelegd, namelijk dat van Lyon en dat van Florence. Overledenen die schijnbaar verschijnen op spiritistische bijeenkomsten of zielen van overledenen die invaren in levende lichamen om ze te kwellen, zijn niets anders dan demonen. De zeer zeldzame uitzonderingen die zijn toegestaan door God, zijn de uitzonderingen die de regel bevestigen, hoewel men moet zeggen dat er op dit gebied nog niet het laatste woord werd gesproken en er nog veel vragen open zijn. Het moet nog grondig onderzocht worden en ik neem mij voor verder te werken aan deze vragen. Sommigen verbazen zich over de mogelijkheden die demonen hebben om de mens te verleiden of door bezetenheid of kwellingen het lichaam te bezitten (niet de ziel, uitgezonderd de mens geeft vrijwillig zijn ziel aan de demon). We moeten ons wat betreft deze vraag de uitspraak uit de Apocalyps voor

ogen houden: "Toen brak er in de hemel een oorlog uit. Michaël en zijn engelen moesten oorlogen tegen de draak. Ook de draak streed en zijn engelen. Maar zij hielden geen stand en hun plaats werd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd neergeworpen, de oude slang, die Duivel en Satan heet, die de hele wereld verleidt; neergeworpen werd hij op de aarde en zijn engelen met hem. ... En zodra de draak zich op aarde zag neergeworpen, begon hij de Vrouw die het mannelijk kind had gebaard, te vervolgen. … Toen, om zijn woede op de Vrouw te koelen, ging de draak heen, om de overige van haar kinderen te beoorlogen, hen namelijk die de geboden van God en het getuigenis van Jezus trouw bewaren (Openbaring 12,7 tot 17).

Uit de vele toespraken van Paus Johannes Paulus II over Satan, zou ik willen citeren uit een toespraak die hij op 24 mei 1987 tijdens een bezoek aan de Romeinse kerk, van de heilige Aartsengel Michael heeft gehouden: "Dit gevecht tegen de demon, die de Aartsengel Michael voert, is ook vandaag actueel, want de demon leeft en werkt in de wereld. In feite is het slechte in de wereld, de wanorde in de samenleving, de verwarring van de mensen, zijn innerlijke onrust, niet alleen een gevolg van de erfzonde, maar ook het gevolg van beklemmende en duistere werken van Satan. " De laatste zin is een duidelijke verwijzing naar de veroordeling van de slang door God, zoals het verhaald wordt in Genesis: “Vijandschap sticht Ik tussen u en de Vrouw, tussen uw kroost en het hare. Het zal uw kop bedreigen en gij zijn hiel!” (Genesis 3,15) Was de demon toen al in de hel? Wanneer heeft de strijd plaats gevonden tussen de engelen en de demonen? Dat zijn vragen die men zomaar niet kan beantwoorden zonder minstens twee feiten te overwegen: In de hel zijn of niet zijn is meer een kwestie van toestand als van plaats. Engelen en demonen zijn zuivere geesten, voor hen heeft het woord ‘oord’ een andere betekenis dan voor ons. Hetzelfde geldt voor de dimensie ‘tijd’: Voor de geesten is ze anders dan voor ons.

De Apocalyps vertelt ons dat de demonen werden geworpen op de aarde, hun definitieve veroordeling is nog niet gebeurd, ook wanneer de genomen beslissing, die engelen van demonen onderscheiden heeft, onherroepelijk is. Zij behouden dus nog de door God gegeven macht, al is het maar ‘voor een korte tijd’. Daarom richtten ze aan Jezus de vraag: "Zijt Gij hier gekomen om ons vóór de tijd te kwellen?" (Matteüs 8,29) De enige rechter is Christus, die Zijn mystiek lichaam met zich zal verenigen. Zo moet men de zin bij de heilige Paulus verstaan: “Weet gij niet dat wij over engelen oordelen?” (1Korintiërs 6,3) En als gevolg van deze macht, die de bezetenen van Gerasa (Gadara) nog gebleven is, smeekten ze Hem hun niet te gelasten naar de afgrond terug te keren…, zij smeekten Hem dat Hij zou toestaan in de zwijnen te varen." (Lucas 8,31-32) Als een demon een persoon verlaat en naar de hel wordt gestuurd is het voor hem als een definitieve dood.

Daarom verweert hij zich ertegen zo goed hij kan. Maar dan moet hij de pijnen die hij veroorzaakt bij die persoon met een grotere eeuwige straf betalen. De heilige Petrus schrijft heel duidelijk, dat het definitieve oordeel nog niet heeft plaatsgevonden over de demonen: "Want ook de engelen die zondigden heeft God niet gespaard, maar naar de onderwereld verwezen en in duistere holen opgesloten” (2 Petrus 2,4).

Anderzijds zullen de engelen een vermeerdering ervaren voor het goede dat ze doen. Het is daarom zeer nuttig ze te aanroepen. Welke invloeden zijn er nu die de demon op mensen tijdens hun leven kan uitoefenen? Het is niet gemakkelijk lectuur te vinden die dit thema behandelen. Bijgevolg is er ook geen uniforme taal, waar allen eensgezind over zijn. Ik moet daarom ook duidelijk de termen die ik gebruik in dit boek verklaren. Er bestaat een *gebruikelijk, gewoon normaal werken* van de demon dat gericht is op alle mensen om ze tot het kwaad te verleiden. Ook Jezus heeft Zijn menselijke natuur geaccepteerd doordat Hij zich door Satan liet bekoren. Maar ik wou mij in dit boek niet met deze gebruikelijke werken van de duivel inlaten, niet omdat het onbelangrijk zou zijn, maar omdat ik mij hier wil concentreren op de buitengewone activiteiten van Satan, die God hem slechts in zeer specifieke gevallen toestaat. Deze buitengewone werken kunnen worden ingedeeld in vijf typen:

1. Uiterlijke kwellingen: Dat zijn die fenomenen waar we kunnen over lezen in zo veel heiligenlevens. We weten hoe de heilige Paulus van het Kruis, de Pastoor van Ars, pater Pio en vele anderen door demonen werden geduwd, gegeseld en geslagen. Ook met deze vormen van demonische activiteit zal ik hier niet verder op ingaan, want het zijn geen gevallen van interne invloed, noch zijn daarvoor exorcisten nodig. Hier helpen bijzonder de gebeden van ingewijde personen. Ik wil graag mijn focus leggen op de andere vier soorten die de exorcist onmiddellijk interesseren.

2. Demonische bezetenheid: Dit is de ergste vorm. Hierbij neemt de demon bezit van een lichaam (niet een ziel) en dwingt hem om te handelen en te spreken naar zijn wil, zonder dat het slachtoffer zich kan verweren en daarom heeft hij ook geen morele verantwoordelijkheid. Dit type komt het meest tot uiting met spectaculaire verschijnselen, zoals die ook afgebeeld zijn in de film ‘The Exorcist’ of zoals ze beschreven worden in het *Rituale:* onbekende talen spreken, bovenmenselijke krachten ontwikkelen, geheime dingen onthullen. Een zeer duidelijk bijbels voorbeeld is het verhaal van de bezetenen van Gerasa. Maar natuurlijk is er een brede waaier van demonische bezetenheid; er zijn grote verschillen in de ernst en in de symptomen. Het zou een grote vergissing zijn, zich vast te pinnen aan een enkel model. Onder de vele gevallen die ik heb bezworen, waren er slechts twee mensen met een totale bezetenheid. Ze waren tijdens het exorcisme volledig stil en onbeweeglijk. Ik zou veel voorbeelden met zeer verschillende uiterlijke vormen kunnen aantonen.

3. ***Duivelse martelingen:*** Dat zijn meer of minder ernstige intimidaties en ziekten die echter niet de graad van bezetenheid bezitten om het bewustzijn te doen verliezen of dingen te doen en woorden te zeggen, waarvoor de slachtoffers niet verantwoordelijk zijn. Ik zou graag enkele voorbeelden willen geven uit de Bijbel: Job was niet bezeten door de duivel, maar zwaar beproefd in zijn kinderen, zijn eigendom en beschadigd in zijn gezondheid. De kreupele vrouw en de doofstomme, die werden genezen door Jezus, waren niet helemaal bezeten, maar de aanwezigheid van de duivel veroorzaakte een lichamelijke aandoening. De heilige Paulus was zeker niet bezeten, maar hij leed aan een duivels kwaad: “Ook is er – want anders zouden de buitengewone openbaringen mij verwaand kunnen maken – ook is er een doren in mijn vlees gestoken (dit is duidelijk een lichamelijk lijden), als een bode van de Satan die mij

moet afranselen. (2 Korintiërs 12,7) Er is dus geen twijfel, dat de oorzaak van deze ziekte demonisch was. De echte gevallen van bezetenheid zijn over het algemeen vrij zeldzaam. Maar wij, exorcisten, worden geconfronteerd met vele mensen die door de demon op het gebied van gezondheid, rijkdom, werk en andere tussen-persoonlijke relaties worden getroffen. Vanzelfsprekend is het vaststellen of dit kwaad van demonische oorsprong is of niet en de genezing is absoluut niet gemakkelijker dan de diagnose te stellen van echte bezetenheid. De twee soorten verschillen misschien enigszins in de ernst, maar niet in de moeilijkheid ze te begrijpen en de nodige tijd om ze te genezen.

4. Duivelse waanvoorstellingen: Het gaat over plotselinge optredende, soms ook blijvende obsessieve gedachten die vaak rationeel absurd zijn, maar waarvan het slachtoffer zichzelf niet kan bevrijden. Het slachtoffer voelt zich neergeslagen, wanhopig en denkt aan zelfmoord. Bijna altijd zijn de dromen daarvan ook getroffen. Velen zullen nu van mening zijn dat het duidelijk zaken zijn voor de psychiater. Ook voor alle andere verschijnselen, kunnen er psychische, parapsychologische of soortgelijke verklaringen zijn. Maar er zijn gevallen die met de middelen van deze wetenschappen niet verklaard kunnen worden en die duidelijk symptomen van duivelse aanwezigheid tonen. Dat te onderscheiden leert men door de studie en de praktijk.

5. Duivelse verwoestingen: deze hebben betrekking op gebouwen, objecten of dieren. Ik wil mij nu niet bezig houden met dit type, waar ik nog zal op terug komen. Het gaat mij om begrippen te definiëren. De term verwoesting zou ik niet willen toepassen op mensen, waar ik liever spreek van bezetenheid, kwellingen en waanvoorstellingen. Hoe kan men zichzelf verdedigen tegen al deze kwalen? Voor alle duidelijkheid: strikt genomen zijn volgens het *Rituale* exorcismen alleen noodzakelijk bij echte demonische bezetenheid. In de praktijk aanvaarden wij, exorcisten, alle gevallen waar een kwaadaardige invloed te herkennen is. Voor de andere gevallen, waar het niet om bezetenheid gaat, moeten de gebruikelijke genademiddelen volstaan: het gebed, de sacramenten, het geven van aalmoezen, het christelijk leven, vergeving van beledigingen, het voortdurend gericht zijn op God, Maria, de heiligen en de engelen. Over het laatste punt wil ik nog een paar woorden zeggen. Graag wil ik dit hoofdstuk afsluiten over de demon, de vijand van Christus, doordat ik nog kom te spreken over de engelen. Zij zijn onze grote bondgenoten. Wij zijn hun veel dank verschuldigd en het is een grote fout, dat er zo weinig gesproken wordt over hen. Ieder van ons heeft zijn engelbewaarder, de trouwe vriend 24 uur per dag, vanaf de conceptie tot de dood. Hij beschermt ons onophoudelijk in lichaam en ziel, en we denken meestal niet aan hem.

We weten dat ook de naties een speciale engel hebben, en waarschijnlijk elke gemeenschap alsook de eigen familie, alhoewel we daarover geen zekerheid hebben. We weten echter dat de engelen zeer talrijk zijn en verlangen om aan ons goed te doen, veel meer dan de demonen zich inspannen om ons te schaden.

De Heilige Schrift spreekt vaak over engelen en van de verschillende opdrachten die hun worden toevertrouwd door God. We kennen de naam van de aanvoerder der

engelen: Michaël. Onder de engelen is er ook een hiërarchie die gebaseerd is op de liefde en geleid is door die goddelijke invloed, "in Zijn Wil is onze vrede", zoals Dante zou zeggen. We kennen ook de namen van de andere twee aartsengelen: Gabriël en Rafaël. Een apocrief noemt wel nog een vierde naam: Uriel. Vanuit de Heilige Schrift leren we de indeling in negen engelenkoren: Heerschappijen, Machten, Tronen, Vorsten, Krachten, Engelen, Aartsengelen, Cherubijnen en Serafijnen. De gelovige die leeft in de tegenwoordigheid van de Heilige Drie-eenheid, meer nog, ze innerlijk bezit, die weet dat hij de voortdurende bijstand van een Moeder heeft, die ook de Moeder van God is, die weet dat hij altijd op de hulp van de engelen kan rekenen en de heiligen, hoe zou hij zich alleen, verlaten en onderdrukt voelen door het kwaad? Voor de gelovigen is er ruimte voor het lijden want het is de weg van het kruis dat ons redt, maar er is geen plaats voor droefheid. Hij is altijd bereid getuigenis af te leggen tegenover diegene die hem wat vraagt over de hoop die hem rechtop houdt (zie 1Petrus 3,15). Het is echter heel duidelijk dat ook de gelovige God trouw is en de zonde vrezen moet. Dit is de hulp waarop onze kracht berust, zodat de heilige Johannes kan zeggen: Wij weten dat een kind van God niet zondigt, de Zoon van God behoedt hem, en de boze heeft geen vat op hem.” (1Johannes 5,18) Wanneer onze zwakheid ons soms ten val brengt, moeten we ons meteen oprichten met de grote hulpmiddelen, die ons de goddelijke genade geschonken heeft: het berouw en de biecht.

• Het duivelse visioen van Paus Leo XIII

Velen van ons herinneren zich er nog aan, dat voor de liturgische hervorming van Vaticanum II, de priester en de gelovigen knielden op het einde van elke Heilige Mis om een gebed tot de Moeder Gods te richten en tot de heilige Aartsengel Michaël. Ik wil graag de tekst van het laatste gebed hier weergeven, omdat het een mooi gebed is dat door allen met voordeel kan gebeden worden:

Heilige Aartsengel Michael, verdedig ons in de strijd tegen de boosheid en de listen van de duivel. Wij smeken ootmoedig dat God hem zijn macht doet gevoelen. En Gij, Vorst van de hemelse legerscharen, drijf Satan en de andere boze geesten, die tot verderf van de zielen over de wereld rondgaan, door de goddelijke kracht in de hel terug. Amen.

P. Domenico Pechenino schrijft over de oorsprong van dit gebed in het tijdschrift ‘Ephemerides Liturgicae’ (1955, blz. 58 f): "Ik kan me niet meer herinneren aan het precieze jaar. Op een morgen had de grote Paus Leo XIII de Heilige Mis gevierd en aan de volgende dankmissen deelgenomen. Op een keer zag hij hoe het hoofd van de celebrant krachtig werd omhoog getrokken, die toen iets bemerkte over zijn hoofd. Hij keek er goed naar, zonder met de wimpers te knipperen, maar met een gevoel van afschuw en verbazing. Zijn gelaatskleur en uiterlijk veranderden. Iets eigenaardig, iets groots gebeurde innerlijk bij hem.

Toen hij uiteindelijk ontwaakte zoals uit een bewusteloosheid, gaf hij een zacht, maar energiek teken met de hand, stond recht en wankelde naar zijn privékamer. De hem

omringenden volgden hem haastig en bezorgd. Zij vroegen hem nederig: “Gaat het Uwe Heiligheid niet goed? Hebt U iets nodig?” Hij antwoordde: “Niets, niets”. Na een half uur liet hij de secretaris van de Congregatie van de Riten komen en overhandigde hem een vel papier met instructies om het af te drukken en te versturen naar alle ordinariaten van de wereld. Wat stond op dit papier? Het gebed dat we aan het einde van de H. Mis bidden samen met het volk, dus het smeekgebed tot Maria en de vurige aanroeping van de Vorst van de Hemelse Heerscharen, om God te smeken dat Hij Satan terug in de hel moge werpen."

In de brief die werd verstuurd in 1886 naar de bisschoppen, beval de Paus ook dit gebed te bidden op de knieën. Voor de bevestiging van wat Pechenino P. schrijft, wil ik uit de pastorale brief van 1946 door de toenmalige bisschop van Bologna, kardinaal Nasalli Rocca, citeren: "Leo XIII schreef zelf dit gebed.”

De woorden *‘die over de hele wereld gaan, tot verderf van de zielen’* hebben een historische verklaring die ons door zijn privésecretaris monseigneur Rinaldo Angeli vaak werd gerapporteerd. Leo had werkelijk een visioen van helse geesten, die zich verzamelden boven de eeuwige stad (Rome). Uit deze ervaring ontstond het gebed dat in de hele wereld moest gebeden worden en dat hij zelf met krachtige stem bad. We hoorden het dikwijls in de Vaticaanse Basiliek. Daarnaast schreef hij zelf een speciaal exorcismegebed dat is opgenomen in het Rituale Romanum. De bisschoppen en priesters adviseerde hij deze exorcismen vaak te bidden in hun bisdommen en parochies. Hij zelf bad de gebeden vaak tijdens de dag”.

Interessant is ook een ander feit dat de waarde van de gebeden nog vermeerderde, die na elke H. Mis werden gebeden. Paus Pius XI verlangde in een allocutie op 30 Juni 1930 dat de gebeden moesten worden gebeden als speciale intentie voor Rusland. Hij herinnerde aan de religieuze vervolgingen in Rusland, spoorde de gelovigen aan zich te wenden tot de heilige Jozef en eindigde met de woorden:

"En opdat allen kunnen doorgaan zonder problemen en moeilijkheden met deze heilige kruistocht, bepalen wij dat deze gebeden die onze voorganger, de goede Paus Leo XIII zaliger verordende, na de H. Mis door priesters en gelovigen met deze bijzondere intentie, dus voor Rusland, zal worden gebeden. Daarom moeten de bisschoppen, de seculiere en de religieuze geestelijkheid het aanwezige volk bij het Heilig Misoffer altijd weer het boven vernoemde in herinnering brengen. (Uit: Civilta Cattolica, 1930, Vol III).

Zoals u ziet, hebben de pausen de verschrikkelijke aanwezigheid van Satan klaar en duidelijk waargenomen. De toegevoegde gebedsintentie van Pius XI verwees naar het centrum van de valse leringen van onze eeuw, die niet alleen het leven van de volkeren, maar ook de theologie zelf beïnvloedde.

Wanneer de orders van Pius XI niet werden opgevolgd, zo dragen zij de schuld waar het aan toe werd vertrouwd. In ieder geval zijn ze in overeenstemming met de charismatische boodschappen die God de mensheid liet geven door de verschijningen van Fatima, alhoewel los daarvan - Fatima was toen nog onbekend in de wereld!

• De gaven van Satan

Ook Satan geeft zijn aanhangers vaardigheden. Omdat hij een authentieke leugenaar is, begrijpen de ontvangers niet onmiddellijk de oorsprong van deze krachten of willen ze niet begrijpen, want ze zijn erg blij met deze kostenloze geschenken. Zo kan het gebeuren dat een persoon de gave van helderziendheid heeft, anderen schrijven spontaan pagina na pagina vol met boodschappen als men ze een wit papier en een pen in de hand geeft; weer anderen hebben de indruk dat ze de gave van bilocatie bezitten en dat een deel van hen zich ook in ver weg zijnde huizen en plaatsen kan begeven. Zeer verspreid is het verschijnsel dat iemand "een stem" hoort, die hem zegt te bidden of andere dingen te doen.

Ik zou verder kunnen gaan met opsommingen. Vanwaar zijn deze speciale vaardigheden? Zijn het gaven van de Heilige Geest? Zijn het gaven van duivelse oorsprong? Of zijn het gewoon metafysische verschijnselen? Om de waarheid te bepalen is een grondig onderzoek en evaluatie door bevoegde personen vereist. Toen de heilige Paulus in Tyatira was, volgde hem een slavin die kon waarzeggen en met deze kennis haar eigenaars veel geld binnenbracht. Maar het was een geschenk van duivelse oorsprong, dat onmiddellijk verdween nadat de heilige Paulus de boze geest had verdreven (Handelingen 16,16-18).

Als voorbeeld wil ik een getuigenis citeren dat met "Erasmo di Bari" ondertekend en gepubliceerd werd in *Rinnovamento dello Spirito Santo* (september 1987) (De notities tussen haakjes zijn de mijne): “Enkele jaren geleden heb ik het spel met de draaiende glazen geleerd (het ouija-bord), niet wetende dat het een vorm van spiritisme is. De boodschap was geformuleerd in een taal van vrede en broederchap (let op het masker van het goede, waarachter de demon zich verbergt!). Enige tijd later was ik in Lourdes, waar ik van dienst was, en heb daar unieke vaardigheden opgemerkt. (Dit is ook het vermelden waard, dat namelijk de demon ook in de meest geheiligde plaatsen optreedt.) Ik had die vaardigheden, die in de parapsychologie als buitenzintuiglijk beschreven worden, dus helderziendheid, gedachten lezen, klinische diagnostiek, het lezen in de harten en het lezen in het leven van levende of overleden personen. Een paar maanden later kwam er nog een bij: fysieke pijn door het opleggen van handen wegnemen en zo de toestand van lijden te verzachten of te beëindigen. Was dit de zogenaamde pranoterapia?

Met al deze mogelijkheden, was het niet moeilijk voor mij om in contact te treden met mensen. Maar na ontmoetingen bleven de mensen geschokt door datgene wat ik had gezegd, en er bleef een gevoel van diepe onrust achter, omdat ik ze hun begane zonden verweten had, die ik zag in hun ziel.

Toen ik het Woord Gods las, realiseerde ik me dat mijn leven niet veranderd was. Ik was nog steeds gemakkelijk toornig, onverzoenlijk, onverzettelijk en gevoelig voor beledigingen. Ik was bang mijn kruis te dragen, had angst voor de onbekende toekomst en om te sterven.

Na lange omzwervingen en verschrikkelijke incidenten heeft Jezus mij uiteindelijk naar de vernieuwingsbeweging ‘Rinnovamento’ geleid. Daar heb ik een aantal broeders getroffen die over mij gebeden hebben en het is duidelijk geworden, dat wat er gebeurd was met mij, niet van goddelijke oorsprong, maar van het kwade kwam.

Dus ik kan getuigen dat ik de macht van de naam van Jezus heb gezien. Ik heb mijn zonden uit het verleden ingezien en ze gebiecht. Ik heb berouwd en heb aan alle occulte activiteiten verzaakt. De buitenzintuiglijke vermogens hebben opgehouden, en God heeft mij vergeven. Ik dank Hem daarvoor. " Laten we niet vergeten dat ook de Bijbel van gevallen vertelt over uitzonderlijke vaardigheden die enerzijds door God, anderzijds echter ook door de demon bewerkt werden. Sommige van de wonderen die Mozes op bevel van God voor de farao bewerkte, werden ook door de magiërs van het hof gedaan. Daarom is het strikt onvoldoende om de oorsprong van dergelijke krachten aan te duiden wanneer het gaat over dergelijke manifestaties.

Ik wil er graag nog aan toevoegen dat mensen die door kwaadaardige storingen getroffen zijn, vaak een bijzondere sensibiliteit bezitten. Zij voelen onmiddellijk of een persoon een negatieve uitstraling heeft, zien toekomstige gebeurtenissen en voelen zich gedwongen om mentaal zwakke mensen de handen op te leggen. Ze hebben dan ook de indruk andermans zaken te kunnen beïnvloeden door hen met een overweldigende boosheid die ze in zich voelen, kwaad te doen. Men moet zich tegen al deze tendensen verzetten om genezing te verkrijgen!

• De exorcismen

„De volgende tekenen zullen hen die tot geloof gekomen zijn, begeleiden: in Mijn naam zullen ze demonen uitdrijven, …“ (Marcus 16,17) Deze overdracht van een bepaalde vaardigheid door Jezus aan alle gelovigen blijft volledig zijn geldigheid behouden. Het is een algemene vaardigheid die gebaseerd is op geloof en gebed. Zij kan door enkelingen of door een gemeenschap worden uitgeoefend - en op elk moment want er is geen speciale autorisatie vereist. Om de begrippen te verduidelijken, het gaat vervolgens om gebeden van bevrijding, niet om echte exorcismen.

Om de door Christus overgedragen macht effectiever te maken en om de gelovigen tegen bedrog en hekserij te beschermen, heeft de Kerk een ingevoerd sacramenteel, het exorcisme, dat uitsluitend door bisschoppen en door uitdrukkelijk, aangeduide priesters (dus niet door leken) kan uitgevoerd worden. Zo is het gedefinieerd door het kerkelijk recht (canon 1172), waarin is bepaald hoe deze handeling als vast kerkelijk onderdeel – verschillend met het privégebed (Can. 1166) – onder het exacte nakomen van de riten en formules, die zijn goedgekeurd door de Kerk (canon 1167), gegeven moet worden.

Daarom komt de benaming exorcist alleen toe aan de bevoegde priester en de exorciserende bisschop (indien er zouden zijn!) Het is nu een ondermaatse beschrijving want veel priesters en leken noemen zich exorcisten, ook al zijn ze het niet. Velen zeggen dat ze exorcisme doen, terwijl ze alleen gebeden van bevrijding spre-

ken, ook wanneer ze geen directe magie beoefenen. *Exorcisme is alleen het door de Kerk ingevoerd sacramenteel.* Andere aanduidingen vind ik twijfelachtig en verdacht: bijvoorbeeld om te spreken van plechtige exorcismen en van eenvoudige exorcismen om het echte exorcisme van de andere gebedsvormen te onderscheiden.

Ik vind het verkeerd een gebed dat geen exorcisme is, als privaat of eenvoudig exorcisme te noemen, omdat het niet gaat over het sacramenteel, maar om een gebed van bevrijding, en dus moet het zo worden genoemd. De exorcist moet zich houden aan de gebeden van het *Rituale*. Er is echter een verschil in vergelijking met andere sacramentaliën. Het exorcisme kan slechts een paar minuten duren, maar kan ook uren duren. Daarom is het niet nodig alle gebeden van het *Rituale* te bidden, terwijl vele andere gebeden kunnen worden toegevoegd zoals het *Rituale* zelf aanraadt.

Het exorcisme heeft eigenlijk een dubbele betekenis. Enerzijds zou men natuurlijk bezetenen willen bevrijden; dit aspect wordt benadrukt in alle geschriften over dit onderwerp. Anderzijds heeft het exorcisme ook een diagnostisch doel; en dit wordt vaak genegeerd. Eer de exorcist begint, vraagt hij de betrokkene persoon zelf en zijn familie om duidelijk te maken of aan de voorwaarden is voldaan om dan pas een exorcisme te doen. Maar het is waar dat men uiteindelijk alleen door de praktijk van het exorcisme zelf met zekerheid kan bepalen of er een duivelse inwerking aanwezig is of niet. Want alle uiterlijke tekenen, hoe vreemd en bizar ze ook mogen zijn, in werkelijkheid kunnen ze ook optreden bij natuurlijke verschijnselen. Ook het geconcentreerde optreden van psychiatrische en parapsychologische verschijnselen zijn geen voldoend criterium voor een betrouwbare diagnose. Alleen door het exorcisme heeft men de zekerheid of het gaat over een duivelse invloed of niet. Hier wil ik iets laten doorschemeren van wat helaas in het *Rituale* niet eens aangeduid is en wat zelfs onder de relevante auteurs onbekend is. Het exorcisme heeft dus ook een diagnostisch doel, dat wil zeggen, de aanwezigheid van het boze of een duivelse storing in de persoon vast te stellen. In termen van tijd, het eerste doel dat bereikt wordt en dat men nastreeft. Het belangrijke doel van een exorcist is echter de bevrijding van een boosaardige tegenwoordigheid of boosaardige storingen. Deze logische volgorde is zeer belangrijk (eerst de diagnose, dan de behandeling), om nauwkeurig de tekenen te bepalen waar de exorcist moet op vertrouwen. Het zijn deze tekens die zo'n groot belang hebben: de tekens *voor* het exorcisme, de tekens *tijdens* het exorcisme, de tekens *na* het exorcisme en de ontwikkeling van de tekens tijdens de verschillende exorcismen.

Het lijkt dat het *Rituale op* deze feiten - hetzij indirect – een beetje aandacht vraagt, wanneer het de exorcist namelijk erop wijst dat het niet gemakkelijk is te geloven in demonische bezetenheid. Het waarschuwt echter de exorcist ook voor de verschillende trucs die de duivel gebruikt om zijn aanwezigheid te verbergen. Voor ons exorcisten lijkt het juist en belangrijk om op te letten en zich niet door psychische, denkbeeldige patiënten te laten bedriegen bij wie geen demonische aanwezigheid is en waar dus geen exorcisme nodig is.

Men mag echter ook het tegenovergestelde gevaar niet uit het oog verliezen, dat heden vaker en dus meer te vrezen is, namelijk de aanwezigheid van het kwade niet te kunnen herkennen en daarom het exorcisme na te laten, daar waar het nodig zou zijn. Ik ben het eens met alle mij geraadpleegde exorcisten dat ook een niet nodig exorcisme geen schade kan veroorzaken.

Bij de eerste keer en bij onzekere gevallen, gebruiken wij allen zeer korte exorcismen die zacht worden uitgesproken, zodat ze gemakkelijk kunnen worden verwisseld met eenvoudige zegeningen. Daarom moeten we ook achteraf geen spijt hebben van een exorcisme. Daarentegen hebben we zeker reden tot spijt indien later de aanwezigheid van de demon wordt bewezen door duidelijke tekenen, wij ze echter niet herkenden en dus het exorcisme nagelaten hebben.

Ik herhaal vandaar het belang en de waarde wat betreft de tekens: Het is voldoende dat er weinige en onbepaalde tekens zijn om het exorcisme te kunnen uitvoeren. Wanneer tijdens het exorcisme de tekenen veranderen, zal men logischerwijze zolang verder doen als men het nodig acht, ook indien het eerste exorcisme relatief kort was. Het is mogelijk dat er tijdens het exorcisme geen tekenen merkbaar zijn, maar dat de patiënt daarna een zekere verlichting voelt (het zijn over het algemeen weldoende reacties). Daarna zal men het exorcisme herhalen en als de resultaten zich weer herhalen, zo zullen vroeger of later ook tekens tijdens het exorcisme beginnen.

Het is dan zeer nuttig om de ontwikkeling van de tekens tijdens de verschillende exorcismen te observeren. Soms gaan de tekens geleidelijk aan wat terug, wat wijst op een progressieve genezing. In andere gevallen versterken zich de tekens absoluut onvoorzien wat betekenen kan dat het verborgen innerlijke kwaad tot een uitbarsting komt, zodat het hele proces herhaald moet worden. Nu zal men ook begrijpen hoe onverstandig het is om te wachten met het exorcisme, tot er tekens van bezetenheid zijn. Het is een signaal van grote onervarenheid te wachten op de typische tekens vóór het exorcisme, die zich in de meeste gevallen alleen tijdens of na het exorcisme tonen of als gevolg van een hele serie aantal exorcismen. Ik had gevallen waar jarenlang exorcismen nodig waren, tot het kwaad zich in al zijn grootte uitte.

Het is vrij nutteloos om te proberen de verscheidenheid van verschijningsvormen naar standaardmodellen te reduceren. Wie veel ervaring heeft, kent zeker de verschillende vormen van demonische manifestatie.

Zo is het mij en al de door mij geraadpleegde exorcisten opgevallen, dat de symptomen van bezetenheid, die in het *Rituale* genoemd zijn, namelijk *het spreken in vreemde talen, een bovenmenselijke kracht bezitten, verborgen dingen weten die altijd plaatsgevonden hebben* tijdens de exorcismen, nooit tevoren! Het zou toch heel dom zijn om te veronderstellen dat die tekens reeds merkbaar zouden zijn voor het exorcisme om dan het exorcisme te kunnen uitvoeren. Men kan niet altijd een betrouwbare diagnose stellen. Er zijn gevallen waarover men zich alleen maar kan verbazen. Soms heeft men mensen voor zich die gelijktijdig lichamelijk ziek zijn én beïnvloed zijn door het kwaad. In dergelijke gevallen is het raadzaam om contact op te nemen met een psychiater. Ik moet echter altijd lachen wanneer moderne theo-

logen het grote ‘nieuws’ verkondigen dat bepaalde psychische aandoeningen kunnen worden verward met demonische bezetenheid.

Er bestaan een aantal psychiaters of parapsychologen die denken dat ze met dergelijke bevindingen een grote ontdekking gedaan hebben. Het waren de kerkelijke autoriteiten, die als eerste deskundigen hebben gewaarschuwd over deze mogelijke fout. Reeds in 1583 heeft de Kerk in de decreten van de synode van Reims op dit feit gewezen en vastgesteld dat sommige vormen van vermoedelijke bezetenheid heel gewoon psychische ziekten kunnen zijn. Toen bestond echter de psychiatrie nog niet en de theologen geloofden in het Evangelie. Naast de diagnose heeft het exorcisme ook een helend doel, namelijk de patiënt te bevrijden. Hier begint een vaak moeilijke en lange weg. Het is noodzakelijk dat de betrokken persoon meewerkt, en deze is vaak daaraan gehinderd.

Hij moet veel bidden en kan het niet, hij moet vaak tot de sacramenten naderen en doet het meestal niet. Ook op de weg naar de exorcist om het sacramenteel te ontvangen zijn er vaak obstakels die onoverwinnelijk lijken. Daartoe heeft hij veel hulp nodig en in de meeste gevallen begrijpt dit helaas niemand. Hoeveel tijd heeft men nodig om een bezetene te bevrijden van de demon? Dit is werkelijk een vraag die niemand kan beantwoorden. Want bevrijden kan alleen de Heer, die in goddelijke

vrijheid handelt waarbij Hij heel zeker gebeden verhoort, vooral als ze door bemiddeling van de Kerk tot Hem worden gericht. In het algemeen kan men zeggen dat de vereiste tijd afhangt van de oorspronkelijke graad van demonische bezetenheid en ook van de tijd die vanaf het begin van het exorcisme verstrijkt. Ik herinner me het geval van een 14-jarig meisje dat eerst sedert enkele dagen bezeten was en gek geworden leek.

Ze trapte met de voeten om zich heen, beet en krabde. Een kwartier exorcisme was voldoende om ze compleet te bevrijden. Eerst viel ze als dood neer op de grond zodat men moest denken aan die scène uit het Evangelie waar Jezus een jonge man van de demon bevrijdt, nadat het niet was gelukt door de apostelen. Na een paar minuten van herstel, sprong het meisje recht, liep over het erf en speelde met haar kleine broertje.

Maar dergelijke gevallen zijn zeer zeldzaam. Ze komen alleen voor als de kwade invloed zeer gemakkelijk is. Meestal heeft de exorcist te maken met moeilijke situaties. Niemand dacht eerst aan een exorcist. Ik beschrijf een typisch geval: een kind gedraagt zich vreemd. De ouders zoeken niet naar de reden, ze nemen het niet serieus en denken dat met de groei van het kind alles in orde zal komen. De symptomen zijn in het begin ook alleen maar licht. Dan worden de symptomen echter erger en de ouders raadplegen nu artsen. Ze proberen het met de eerste, vervolgens met een andere, steeds zonder succes.

Eens was een 17-jarig bij mij, dat reeds onderzocht was in de beste klinieken van Europa. Eindelijk kwam door het advies van een wijze vriend het vermoeden op dat het misschien niet om een natuurlijk kwaad ging en men wendde zich tot een magiër.

Vanaf dat moment werd de beginnende schade nog erger. Het is heel vaak het geval dat men zich als laatste tot de exorcist wendt, meer door toeval of door een bepaalde raad (bijna nooit door de raad van een priester!).

Ondertussen waren er jaren verstreken en het kwaad was diep geworteld. Het eerste exorcisme spreekt heel juist erover om de demon "te ontwortelen en op de vlucht te jagen". Dit vereist echter veel exorcismen, vaak jarenlang, en niet altijd bekomt men de bevrijding. Ik herhaal: De tijd behoort toe aan God. Het geloof van de exorcist en het geloof van de bezetene helpt veel. De gebeden van de betrokken persoon, zijn familie en anderen helpen (kloosterzusters, parochie, gebedsgroepen, vooral zij die bevrijdingsgebeden bidden). Zeer veel helpt ook het gebruik van sacramentaliën die bepaalde doeleinden dienen zoals ze bij de zegeninggebeden aangegeven zijn: belezen of minstens gewijd water, belezen olie, belezen zout.

Om water, olie en zout te bezweren, heeft men geen exorcist nodig, een gewone priester is voldoende. Hij moet echter geloven en weten dat in het *Rituale* deze speciale zegeningen staan. De priesters die dat weten zijn uiterst zeldzaam. De meesten weten niets daarover en lachen de vragende vierkant in het gezicht uit. Op deze sacramentaliën kom ik verder nog terug.

Van fundamenteel belang is een frequent ontvangen van de sacramenten en een leven volgens de evangeliën. Men kan de kracht van de rozenkrans gebruiken en vrij algemeen de macht van het gebed tot de heilige Maagd Maria. Zeer behulpzaam is ook het aanroepen van engelen en heiligen. Uiterst nuttig zijn bedevaarten naar heiligdommen, die vaak uitgekozen zijn door God en plaatsen van bevrijding zijn door exorcismen.

God heeft ons overvloedig genademiddelen geschonken; het is aan ons om ze te gebruiken. Waar de evangeliën vertellen over Christus' bekoringen door Satan, vernemen wij dat Jezus de demon met een zin uit de Bijbel bestreden heeft. Het Woord Gods heeft een grote werking, net als lofprijzingen, hetzij spontaan of specifiek uit de Bijbel: de Psalmen en liederen ter ere van God.

Er wordt naast dit alles in verband met de werkzaamheid veel nederigheid van de exorcist gevraagd. Hij zelf kan niets doen, God alleen kan iets bewerkstelligen. Hij onderwerpt de exorcist evenals ook de te belezene aan vele beproevingen van ontmoediging. De merkbare successen zijn vaak traag en moeizaam. Daarom zijn de grote geestelijke vruchten met de handen te grijpen. Ze helpen ons te begrijpen waarom de Heer deze pijnlijke beproevingen toelaat. Men loopt in de duisternis van het geloof maar in het bewustzijn het ware licht tegemoet te gaan.

Een paar woorden nog over de belangrijke bescherming door heilige beelden en die, die men bij zich draagt, als ook die, die ergens anders zijn bevestigd: boven de voordeur, in de slaapkamers, in de eetkamer of de woonkamer waar de familie zich gewoonlijk verzamelt. Het heiligenbeeld heeft niets te maken met het heidense idee van een gelukbrenger, maar herinnert aan de afgebeelde persoon, die men moet navolgen en wiens bescherming men moet afroepen. Vandaag is het zo dat ik in veel hui-

zen kom waar boven de deur een mooi rood hart bengelt, en wanneer ik voor de zegening de aparte kamers binnen ga, zie ik weinig heiligenbeelden.

Dat is een groot verzuim. Herinneren we ons het voorbeeld van de heilige Bernhard van Siena, die op het einde van zijn volksmissies de families de opdracht gaf, boven de voordeur een grote medaille met de merktekens van Jezus aan te brengen (IHS = Jezus Hominum Salvatoi = Jezus, Redder der mensen). Vaak was ik in staat om mij te overtuigen van de werkzaamheid van de medailles, wanneer ze op het lichaam gedragen werden met geloof. Ik wil alleen hier de Miraculeuze Medaille vernoemen, die werd verspreid na de verschijning van de heilige Maagd Maria aan de heilige kloosterzuster Catherine Labouré in 1830 te Parijs, die in vele miljoenen exemplaren over de hele wereld is verspreid. Wanneer ik zou spreken over de genaden die werden verkregen door deze eenvoudige medaille, dan zou ik niet meer kunnen stoppen. Veel boeken vertellen daarover.

Eén van de bekendste gevallen van duivelse bezetenheid, die worden beschreven in diverse historisch waarheidsgetrouwe gedocumenteerde boeken, is dat van de twee broers Burner uit Illfürth in de Elzas, die werden bevrijd door een reeks van exorcisten in 1869. Toen na een bijzonder zware aanval van de demon een exorcist geroepen werd, probeerde men de koets waarin de exorcist zat in het gezelschap van een monseigneur en een kloosterzuster, omver te werpen. De demon kon zijn plan echter niet uitvoeren, omdat bij het vertrek de koetsier een Benedictusmedaille tot bescherming had meegekregen, die hij eerbiedig in de tas had gestopt.

• De slachtoffers van het kwaad

Dikwijls word ik gevraagd of er veel slachtoffers zijn van het kwade. Ik denk dat men nog altijd de mening van de Franse jezuïet Tonquedec kan citeren: "Er zijn een groot aantal ongelukkigen die zonder tekenen van een demonische bezetenheid gebruik maken van de hulp van een exorcist om van hun lijden, zoals een ernstige ziekte, tegenslagen en allerlei ellende, te worden bevrijd. Bezetenen zijn zeer zelden, maar zo'n ongelukkigen zijn legio. "Deze verklaring geldt nog steeds wanneer men het grote verschil ziet tussen de werkelijke slachtoffers en rekening houdt met degenen die een verhelderend woord van de exorcist vragen om hun klachten kwijt te geraken. Maar heden moet men rekening houden met zoveel nieuwe factoren, die ik precies ken en waar ik een directe ervaring heb, en die ten tijde van pater Tonquedec nog niet bestonden, dat ik van mening ben, dat het aantal getroffen mensen sterk is toegenomen.

Een eerste factor is onze westerse consumptiemaatschappij, waar het geloof door een materialistisch en hedonistisch gericht leven, verloren is gegaan. Ik ben overtuigd dat het vooral de schuld is van het communisme en het socialisme - vooral in Italië - dat met hun marxistische doctrine sedert jaren de cultuur, het onderwijs en het theater beheerst heeft. In Rome becijfert men dat ongeveer 8% van de bewoners de zondagmis bezoeken. Waar echter de religie afneemt, groeit het bijgeloof. Zo verspreidt zich vooral onder de jongeren de praktijk van het spiritisme, de magie en

het occultisme. Bovendien komt daarbij nog het omgaan met yoga, zen en transcendente meditatie. Dat zijn allemaal praktijken gebaseerd op reïncarnatie, het oplossen van de menselijke natuur in de Godheid, en die dus onaanvaardbaar zijn voor christenen. Men hoeft niet meer naar India te reizen om naar een school van een goeroe te gaan, men vindt hem voor de huisdeur. Met deze methoden die eerst onschuldig lijken, krijgt men dikwijls toestanden van hallucinaties en schizofrenie. Veel van deze sekten die zich verspreiden als een olievlek, hebben een satanisch karakter.

Magie en spiritisme worden aangeleerd op verschillende televisiezenders. Men vindt boeken aan kiosken en in postorderbedrijven. In verschillende tijdschriften en horrorfilms komen naast seks en geweld, nog een extra uiting van satanische gemeenheid. Eveneens drijft een bepaalde massamuziek het publiek tot de bezetenheid. Ik bedoel vooral de satanische rockmuziek. Ik had de gelegenheid mij te overtuigen op veel middelbare scholen, waar ik werd uitgenodigd om voordrachten te houden, hoezeer de jeugd door deze duivelse media wordt beïnvloed.

Het is verbazingwekkend hoe in veel hogere en lagere scholen verschillende soorten van spiritisme en magie verbreid zijn. Dat is een reeds veel voorkomend kwaad, niet alleen in de grote steden. Ik kan niet verzwijgen hoeveel geestelijken totaal niet geïnteresseerd zijn in deze problemen en de gelovigen totaal weerloos laten. Ik vind het ook fout, dat de exorcismen bijna geheel uit de doopritus verwijderd werden (en naar het schijnt dat ook zelfs Paus Paulus VI ervoor was). Het was ook fout, het gebed tot de H. Aartsengel Michael, dat werd gebeden op het einde van elke H. Mis, te verwijderen. Ik houd het voor een onvergeeflijke nalatigheid, die ik de bisschoppen aanreken, dat heel het pastorale exorcisme wordt geëlimineerd. Elk bisdom moest ten minste een exorcist hebben en er moesten er ook enkele beschikbaar zijn in de meest bezochte kerken en bedevaartsplaatsen. Vandaag is de exorcist een zeldzaam wezen, hij is meestal onvindbaar. Daarbij heeft zijn activiteit een onmisbare pastorale waarde, en diegenen steunt die prediken, biecht horen en de andere sacramenten toedienen.

De katholieke hiërarchie zou luid *mea culpa* moeten kloppen. Ik ken veel bisschoppen, maar ik ken er geen enkele die exorcismen gedaan heeft, assisteerde bij exorcismen of zich dienovereenkomstig bewust was van het probleem. Keer op keer herhaal ik: Wanneer een bisschop een serieuze aanvraag (niet op wens van een geestesgestoorde) niet persoonlijk of door een aangewezen priester beantwoordt, zo begaat hij een zware zonde door nalatigheid. Zo bevinden we ons in de bedreigende situatie dat het onderricht, het doorgeven, onderbroken wordt: Vroeger leidde de praktiserende exorcist de beginneling op. Maar ik zal daarop nog terugkomen.

Hernieuwde interesse over het thema heeft de aandacht getrokken van de filmindustrie, de bioscoop. Radio Vaticaan heeft op 2 februari 1975 de regisseur van de film "The Exorcist", William Friedkin en zijn adviseur, de jezuïet Thomas Bemingan geïnterviewd. De directeur verklaarde dat hij in de film ware feiten wilde verwerken en had hiervoor een roman gebruikt, die gebaseerd was op een waar gebeurd verhaal uit 1949. Op de vraag of het hier over een echt geval van bezetenheid ging, weigerde

de regisseur commentaar te geven en meende dat dit een probleem was voor theologen, niet voor hem.

De jezuïet had op de vraag of de film een van de gebruikelijke horrorfilms is, krachtig ontkend en stelde dat de film - afgezien van een aantal spectaculaire details - het probleem van het kwade zeer serieus heeft aangepakt. Bovendien had hij de belangstelling voor het bijna vergeten exorcisme weer gewekt.

Hoe kan men nu slachtoffer van de demon worden, waarbij ik de gewone aanvallen, dus de bekoringen, mee insluit? Afhankelijk van het geval, kan men onschuldig of schuldig worden beïnvloed. We kunnen de oorzaken in vier grote groepen indelen: door de wil van God, door een vervloeking, door de koppige volharding in de staat van zonde, door contact met slechte plaatsen of mensen.

1. Door de Wil van God. Ten eerste is het heel duidelijk dat er niets gebeurt, wat God niet toestaat. En het is ook duidelijk dat God nooit het kwade wil, als we het niet willen (want Hij heeft ons geschapen als vrije mensen), en Hij kan ook nog uit het kwade iets goeds halen. In dit eerste punt is er geen menselijke schuld, maar uitsluitend een duivelse invloed. Net zoals God de gewone werking van Satan (de verleidingen) toelaat en alle genaden schenkt zodat we ze kunnen weerstaan en voor ons iets goeds daaruit te halen valt als we sterk zijn, laat God soms de buitengewone werking van Satan (bezetenheid of kwaadaardige storingen) toe, zodat de mens zich in nederigheid, geduld en versterving oefent.

Er zijn twee gevallen die ik al heb genoemd: uiterlijke acties van de demon, die lichamelijk lijden (zoals de slagen en geselingen, die de Pastoor van Ars en Pater Pio moesten verdragen), en echte plagen zoals Job en de heilige Paulus van het Kruis.

Vele heiligenlevens vertellen over dergelijke voorbeelden. Van de heiligen uit onze tijd zou ik graag twee vernoemen die werden zalig verklaard door Paus Johannes Paulus II: Don Calabria en Zuster Maria van de Gekruisigde Jezus (de eerste Arabische zaligverklaarde). In beide gevallen was er geen menselijke invloed (noch door een schuld van de betrokkene, noch door vervloekingen anderzijds), en in beide gevallen waren er periodes van echte en ware bezetenheid, waar beide zaligen dingen zeiden en deden die hun heiligheid tegensprak en waarvoor ze geen verantwoordelijkheid droegen, want het was de duivel die zich van hun lichaam bediende.

2. Door een vervloeking. Ook in deze gevallen treft het slachtoffer geen schuld. Maar er is een menselijke invloed, namelijk een menselijke schuld van diegene die een vloek uitspreekt of door een magiër. Daar is een apart hoofdstuk aan gewijd. Hier wil ik alleen maar zeggen wat een *vervloeking is*: *anderen te schaden door de invloed van de demon.* Dat kan op verschillende wijzen gedaan worden: fetisjen, het boze oog, vervloekingen enz. Het meest gebruikte type is dat van de vloek in de ware zin. De vervloeking was de meest voorkomende oorzaak van de door mij aangetroffen gevallen van bezetenheid of andere boosaardige storingen.

Ik weet niet hoe de mannen van de Kerk zich rechtvaardigen kunnen die zeggen dat ze niet geloven in vervloekingen. Evenmin kan ik mijzelf verklaren hoe ze hun gelo-

vigen helpen die getroffen worden door dergelijke kwalen. Sommige mensen vragen zich af hoe God zulke dingen kan toelaten. Maar God heeft ons geschapen als vrije mensen en Hij zal nooit Zijn schepselen verloochenen, zelfs degenen die zich hebben gedistantieerd van Hem. Op het einde rekent Hij dan af en geeft elk wat hij heeft verdiend, want iedereen wordt beoordeeld naar zijn werken. We kunnen onze vrijheid goed gebruiken en verdiensten winnen en we kunnen ze ook slecht gebruiken en zijn dan gewoon schuldig.

Wij kunnen anderen helpen, we kunnen echter anderen ook op veel verschillende manieren schade toebrengen. Dus ik kan - een bijzonder slecht voorbeeld - een moordenaar betalen om iemand te doden. God is niet verplicht dit te voorkomen. Ik kan een magiër, een tovenaar, betalen om over iemand een vloek uit te spreken. Ook in dit geval is God niet verplicht dat te voorkomen, zelfs als Hij het werkelijk dikwijls verhindert. Wie bijvoorbeeld leeft in Gods genade en veel bidt, is beter beschermd dan mensen die niet praktiseren en - nog erger - gewoontegetrouw leven in zonde. Hier wil ik iets vernoemen dat ik elders nog meer gedetailleerd zal bespreken: vervloekingen en soortgelijke voorvallen zijn bij voorkeur het actieterrein van bedriegers. De echte gevallen zijn procentueel beduidend verminderd op dit gebied. Hier hebben het niet alleen de bedriegers gemakkelijk, er zijn zeer veel gevallen van illusies en waanideeën van zwakke geesten. Vandaar dat de exorcist vooral op zijn hoede moet zijn, maar ook alle mensen van goede wil moeten voorzichtig zijn.

3. Gebrek aan geloof en volharding in de zonde. Tot dit punt behoren twee oorzaken die zich in onze tijd helaas meer en meer verspreiden. Daarom vermeerdert ook het aantal van de door de demon getroffen slachtoffers sterk. De eerste en fundamentele oorzaak is nog steeds een *gebrek aan geloof.* Hoe meer gebrek aan geloof, hoe meer het bijgeloof zich verspreidt. Dit is om het zo te zeggen een soort van wiskundige formule. De tweede oorzaak is de *hardnekkige volharding in de staat van zonde.* Het Evangelie geeft een goed voorbeeld in de figuur van Judas. Hij was een dief, maar hoeveel moeite heeft Jezus gedaan om hem te vermanen en te verbeteren - en oogstte alleen afwijzing en koppigheid tot het kwam tot een climax: "Wat willen jullie mij geven wanneer ik jullie Jezus uitlever?”

En ze betaalden hem dertig zilverstukken (Mattheüs 26,15). Dan lezen we de verschrikkelijke zin tijdens het Laatste Avondmaal: “Nauwelijks had deze (Judas) het brood aangenomen of de Satan voer in hem (Johannes 13,27). Er is geen twijfel dat er sprake is geweest van een echte demonische bezetenheid. In de huidige toestand van de verwoesting van de gezinnen, had ik gevallen waarin de betrokken personen leefden in chaotische huwelijksomstandigheden of in andere zondige situaties betrokken waren. Ik herinner me vrouwen die herhaaldelijk de misdaad van abortus en andere strafbare feiten gepleegd hebben. Er waren ook gevallen van mensen die seksuele perversies en verkrachtingen begaan hadden. Anderen waren drugsverslaafden en homoseksuelen die bovendien nog verwikkeld waren in drugsdelicten. In al deze gevallen begint de weg van de genezing - uiteraard - alleen door een oprechte bekering.

4. Contact met slechte plaatsen of personen. Daarmee bedoel ik de uitoefening of deelname aan seances, magie, satanische sekten of satanische bijeenkomsten (die afgesloten worden met zwarte missen), occulte activiteiten enz., het bezoeken van magiërs, tovenaars en bepaalde kaartenleggers. In al deze gevallen loopt men het gevaar om vervloekingen op te lopen, vooral als men bewust een binding met Satan aangaat: Er bestaat onder andere een toewijding aan Satan, het bloedpact met hem, het bezoek van satanische scholen en de benoeming tot satanspriester. Sinds ongeveer 15 jaar vermeerderen zich deze vormen helaas explosief.

Wat het bezoeken van tovenaars en dergelijke betreft, zo zou ik graag een zeer algemeen voorbeeld geven. Iemand heeft een ziekte die op geen enkele behandeling reageert en al wat hij daartegen onderneemt mislukt. Hij komt op de idee dat hij mogelijk een vloek heeft, en gaat naar een kaartlegster of een tovenaar die hem vertelt: "U hebt een vervloeking." Tot nu toe zijn de kosten klein en de kleine schade beperkt. Maar dan gaat het verder omdat de magiër veel geld vraagt voor de behandeling, wat kan oplopen tot een klein fortuin. Indien het voorstel wordt aanvaard, vraagt hij iets persoonlijks, een foto, een kledingsstuk, een haarlok, een stukje huid of iets van de vingernagel. Nu begint het kwaad pas echt. Wat doet de magiër wel met de gevraagde voorwerpen? Het is toch duidelijk, hij beoefent zwarte magie. Hier wil ik iets verduidelijken. Velen laten zich misleiden, omdat ze weten dat sommige vrouwen "altijd naar de kerk gaan", of omdat ze zien dat de kamers van magiërs behangen zijn met kruisen, Mariabeeldjes en heiligenbeelden. Bovendien horen ze: "Ik beoefen alleen witte magie. Als u zwarte magie zou vragen, zou ik weigeren." In het algemeen taalgebruik wordt bedoeld met witte magie verwensingen te helen, onder zwarte magie ze te doen. Maar in werkelijkheid bestaat er geen witte magie en zwarte magie, maar uitsluitend zwarte magie. Iedere vorm van magie wendt zich tot de demon. Zo keert de ongelukkige, die voorheen slechts een kleine kwaadaardige onrust had (en waarschijnlijk zelfs dat niet eens), met een ware en echte verwensing terug naar huis. Vaak moeten wij, exorcisten, ons dan veel meer inspannen om het infame werk van de magiër te genezen, dan de moeite die het zou hebben gekost om de beginnende ongemakken te verhelpen.

Ik herhaal hier nog eens dat duivelse bezetenheid vaak kan worden verward met een psychische ziekte. Ik schat iedere psychiater hoog in, die de vakbekwaamheid bezit en de grens van de wetenschap kent om eerlijk toe te geven wanneer een patiënt symptomen heeft die niet bij wetenschappelijk erkende ziekten zijn te klasseren. De psychiater prof. Simone Morabito uit Bergamo heeft in het tijdschrift *Gente* (nr. 5,1990, blz.106 tot 112) geschreven, dat veel van zijn patiënten, die werden beschouwd als geesteszieken, in werkelijkheid bezeten waren, en hij slaagde erin ze te genezen met de hulp van een exorcist. Ik ken veel van dergelijke gevallen, waarvan ik graag eentje wil vermelden.

Op 24 april 1988 heeft Paus Johannes-Paulus II de Spaanse karmeliet Francesco Palau zalig verklaard, die voor ons bijzonder interessant is omdat hij in zijn laatste levensjaren zich ontfermd heeft over bezetenen. Hij stichtte een hospice waar hij geesteszieken opnam. En daar exorceerde hij allen: degenen die bezeten waren

werden genezen, degenen die ziek waren bleven ziek. Hij werd daarvoor zwaar bekritiseerd, vooral natuurlijk door de clerus. Dus ging hij twee keer naar Rome: in 1866 om met Pius IX te praten over deze dingen en in 1870 om bij het eerste Vaticaans Concilie de herintroductie te vragen van het permanente ambt van de exorcist.

Het Concilie werd zoals gekend niet ten einde gevoerd, maar de noodzaak om deze pastorale dienst opnieuw te introduceren, blijft voor en na even actueel. Het is een feit dat het soms moeilijk is een bezetene van een psychiatrische patiënt te onderscheiden. Een ervaren exorcist is daartoe beter in staat dan een psychiater omdat de exorcist de verschillende vormen kent en bijzondere aandacht besteedt aan de uiterlijke kentekens, terwijl de psychiater meestal niet gelooft aan duivelse bezetenheid en ze daarom niet voor mogelijk houdt. Enkele jaren geleden exoreerde pater Candido een jonge man die volgens zijn behandelende psychiater aan epilepsie leed. Pater Candido had de arts uitgenodigd om bij een exorcisme aanwezig te zijn. Toen hij nu zijn hand legde op het hoofd van de jonge man, viel hij op de grond en de krampen begonnen. "Ziet u pater, het is echt epilepsie," zei de dokter haastig. Maar pater Candido bukte zich en legde opnieuw zijn hand op het hoofd van de jongen. Toen sprong deze op en bleef rechtop staan, zonder zich te bewegen. "Gedragen epilepsiepatiënten zich zo?" vroeg pater Candido. "Neen, nooit," antwoordde de psychiater toen over dit gedrag. De exorcismen werden uiteraard voortgezet tot volledige genezing van de jongen, die jarenlang met medicijnen en behandelingen geplaagd was die hem alleen maar hadden geschaad. En precies dat is een gevoelig thema: moeilijke gevallen eisen interdisciplinaire samenwerking, waar ik aan het einde van dit nog boek bijzonder op terugkom. De kosten van de vergissingen moeten de zieken dragen die al in heel wat gevallen door verkeerde medische behandelingen geruïneerd zijn. Ik waardeer de wetenschappers zeer die de grenzen kennen van hun wetenschap, zelfs als ze niet gelovig zijn. De internationaal vermaarde psychiater, psychoanalyticus en professor Emilio Servadio, parapsycholoog, verklaarde aan radio Vaticaan op 2 Februari 1975: “De wetenschap moet stoppen met wat ze niet kan waarnemen en verklaren met hun methoden. Men kan echter deze grenzen niet exact bepalen want het gaat niet over fysieke verschijnselen. Maar ik denk dat elke gewetensvolle wetenschapper weet dat zijn methoden slechts tot een bepaald punt reiken en niet verder. Wat de demonische bezetenheid betreft, kan ik alleen voor mezelf spreken, maar niet in naam van de wetenschap. Het lijkt mij dat in sommige gevallen de kwaadaardigheid en het vernietigingskarakter van de verschijnselen zodanig zijn dat men ze eigenlijk niet meer verwisselen kan met verschijnselen die de specialisten, zoals bijvoorbeeld de parapsychologen of psychiaters, dit klasseren in de categorie 'poltergeist’ (klopgeest).

Dat zou hetzelfde zijn als wanneer men een onopgevoede jongen zou vergelijken met een criminele sadist. Er zijn verschillen die men inderdaad niet kan afmeten met een meetlat, maar die men toch kan vaststellen. In zo'n gevallen moet een man der wetenschap toegeven dat hier krachten aan het werk zijn die niet langer onder de wetenschap vallen en waarvoor zij ook niet bevoegd is.”

• Angst voor de duivel?

Antwoord van de heilige Theresia van Avila

Tegen de ongerechtvaardigde vrees voor de demon citeer ik uit het leven van de heilige Theresa van Avila (hoofdstuk 25, 19 - 22). Het is een bemoedigend punt - zolang we niet zelf de deur openen voor de demon: "Als de Heer zo machtig is zoals ik weet en ik zie hoe de demonen niets anders zijn dan slaven, het geloof verbiedt mij daaraan te twijfelen, wat kunnen ze mij aandoen, gezien ik toch de dienares van de Koning en de Heer ben? Misschien omdat ik me niet sterk genoeg voel om me te verzetten tegen heel de hel? Ik nam een kruis in de hand en het leek dat God me moed gaf. In korte tijd voelde ik me zo veranderd dat ik niet meer bang zou zijn tegen hen te kampen en te roepen: "Kom maar dichterbij. Gezien ik de dienares ben van de Heer, wil ik zien wat jullie mij kunnen aandoen!" En het leek wel of ze mij echt vreesden want ik was in staat rustig te blijven. Vanaf dat moment werd ik niet meer geplaagd door deze onrust, ik had geen angst meer voor de demonen en als ze mij verschenen, zoals ik al even zei, leek het me dat ze bang waren voor mij. De Allerhoogste Heer van alle dingen gaf me een dergelijke macht over hen dat ik ze heden niet méér vrees dan een vlieg.

Ze zijn zo laf en onmiddellijk verliezen ze de moed als ze zien, dat men ze veracht. Zij vallen niet aan, behalve diegenen die ze voor gemakkelijke prooien houden of als de Heer het toelaat omdat hun aanvallen en vervolgingen leiden tot groter voordeel van Zijn dienaars. Moge het Zijne Majesteit aangenaam zijn dat wij alleen dat vrezen wat we moeten vrezen en ons daarvan overtuigen dat door één enkele doodzonde een grotere schade kan ontstaan dan door de ganse hel. En dat is zeer juist. Weten jullie wanneer de demonen ons angst aanjagen? Als we ons zorgen maken over de eer, de vreugden en de rijkdommen van deze wereld. Dus als we daarvan houden en daarnaar streven, wat we moeten voorkomen, geven wij hun de wapens waarmee we onszelf zouden kunnen verdedigen en nodigen hun zo uit ons aan te vallen.

Daaraan te denken is pijnlijk, want het zou reeds voldoende zijn om het kruis vast te houden en al de rest te verachten uit liefde tot God, want de demon vlucht voor deze oefeningen, meer dan wij voor de pest. Als vriend van leugens en zelf leugen, kan de demon nooit overeenstemmen met diegenen die op het pad der waarheid wandelen.

Maar wanneer hij ziet dat het verstand verduistert, probeert hij om volledig blind te maken. En als hij merkt dat iemand volledig verblind is en voldoening vindt in de dingen van deze wereld die nutteloos en vergankelijk zijn zoals kinderspeelgoed, dan gelooft hij, dat hij te maken heeft met een kind en behandelt het dienovereenkomstig. Dan amuseert de demon zich om steeds weer zo'n mens te overvallen. Moge het God behagen dat ik niet behoor tot hen, maar door de genade dat voor vrede houd, wat vrede is, voor eer is, wat eer is, voor vreugde, wat vreugde is en niet het tegenovergestelde. Dan zou ik alle duivels de horens tonen en ze zouden geschrokken vluchten. Ik begrijp de angsten niet van diegenen die brullen "Demon! Demon! ", terwijl ze "God! God!" zouden moeten roepen en zo de hel met schrik kunnen vullen.

Weten we misschien niet dat de demonen zonder toestemming van God zich niet eens bewegen kunnen? Waarom dus deze zinloze angsten? Ik heb zelf meer schrik van diegenen met grote vrees voor de demon dan voor de demon zelf, want deze kan mij niets doen, terwijl anderen de zielen onrustig maken vooral wanneer het biechtvaders zijn. Door hen heb ik zo vele jaren doorgebracht in zo'n grote moeilijkheden dat ik mij nu nog verbaas dat het me gelukt is ze te overwinnen. Gezegend zij de Heer, die mij Zijn machtige hulp verleend heeft. "

• Het Uitgangspunt

Op een dag belde mij een bisschop op om mij te vragen een bepaalde persoon te exorceren. Eerst stelde ik hem voor of hij zelf een exorcist wou benoemen. Hij antwoordde dat hij geen priester kon vinden die deze taak wilde overnemen. Dit probleem is wijd verbreid. Zelfs priesters geloven niet in deze dingen, echter, als hun bisschop voorstelt het ambt van exorcist te aanvaarden, voelen ze duizend duivels op zich afkomen en wijzen af. Ik herhaal keer op keer, dat men de demon meer woedend maakt door biecht te horen waardoor men hem zielen ontrukt, dan met exorcisme, waar men hem uit de lichamen verdrijft. En nog meer brengt men de demon tot woede door het preken, want het geloof groeit uit het Woord Gods. Wanneer een priester de moed heeft te preken en biecht te horen, zou hij absoluut geen angst moeten hebben om te exorceren.

Leon Bloy heeft sterke woorden geschreven over priesters die weigeren exorcismen uit te voeren. Ik citeer uit het boek *'il diavolo'* van Monseigneur Corrado Balducci (1988, blz. 233): "De priesters oefenen hun macht bijna nooit uit want het geloof ontbreekt terwijl ze existentiële angst hebben, de demon te ergeren." Zo is het. Velen vrezen problemen en vergeten, dat de demon ons hoe dan ook alle kwaad aandoet, wat God toelaat, want er bestaat geen wapenstilstand met hem!

En de auteur gaat verder: "Wanneer priesters het geloof hebben verloren, dat ze namelijk niet meer geloven in hun vaardigheid als exorcist en het daarom ook niet meer uitoefenen, dan is dat een vreselijke tragedie, een wreed verzuim. Het gevolg daarvan is dat de vermeende hysteriekers waarvan de ziekenhuizen overvol zijn, onherroepelijk worden overgelaten aan hun ergste vijanden. "Dit zijn sterke woorden, maar waar. Het is een direct verraad aan het gebod van Christus.

Nu kom ik terug op het telefoongesprek met een bepaalde bisschop. Ik vertelde hem eerlijk dat als hij geen priester vindt, hij verplicht is zelf in te springen, waarop hij antwoordde met naïeve onschuld: "Ik? Ik zou niet weten waar ik moet beginnen." Toen vertelde ik hem wat pater Candido mij vertelde toen ik begon: "Lees eerst de verklaringen van het *Rituale* en dan bid u de voorgeschreven gebeden over de aanvrager ".

Dit is het uitgangspunt. Het *Rituale* van exorcismen begint met 21 regels, waar de exorcist moet op letten. Het maakt niet uit dat deze regels komen uit 1614, het zijn zeer verstandige richtsnoeren die mogelijk nog kunnen worden aangevuld en die

echter nog steeds de volledige geldigheid bezitten. Dan wordt de exorcist erop gewezen dat hij niet lichtvaardig de aanwezigheid van de demon in de persoon voor hem mag aannemen. Daarna krijgt hij een aantal praktische tips, hoe hij een geval van echte bezetenheid herkennen kan en hoe hij zich te gedragen heeft als exorcist. Maar de onzekerheid van de bisschop ("Ik zou niet weten waar te beginnen") is gerechtvaardigd. Als exorcist mag men niet improviseren. Deze taak een gewone priester toevertrouwen is een beetje zo, alsof je iemand een handleiding voor chirurgie zou geven en verwachten dat hij operaties uitvoert. Veel dingen, ja zelfs de meeste, leert men niet uit boeken maar alleen door de praktijk. Toch heb ik besloten mijn ervaringen op te schrijven die op de rijke ervaring van pater Candido steunen, ofschoon ik weet dat het mij niet helemaal zal lukken. Want het lezen in een boek is één ding, maar het zelf zien is iets heel anders. In ieder geval schrijf ik dingen die men niet vindt in een ander boek. In werkelijkheid is het uitgangspunt anders.

Wanneer iemand voorstelt een exorcisme te ondergaan, ofwel gevraagd door familie of vrienden, begint men met een ondervraging om te achterhalen of er gegronde redenen zijn voor een exorcisme, waarna men een diagnose kan stellen of het wel of niet gemotiveerd is. Daarna pas begint men de symptomen te observeren, die de persoon zelf of hun familie opsomt en oppert de mogelijke oorzaken. Men start met de fysieke ongemakken. De twee meest getroffen gebieden bij boosaardige invloeden zijn het hoofd en de maag. Buiten ernstige hoofdpijn die niet reageert op medicijnen kan het ook leiden tot geheugenverlies zodat jongeren die geen moeilijkheden hebben op school, plotseling niet meer studeren kunnen en hun studie moeten stopzetten. Het *Rituale* noemt volgende uitwendige tekens: vloeiend vreemde talen spreken, talen die ze verstaan of wanneer ze worden gesproken door anderen, informatie weten over verborgen zaken, abnormale spierkrachten bezitten. Zoals ik al eerder zei, heb ik dergelijke tekens alleen tijdens de zegeningen (zo noemen wij de exorcismen) waargenomen, nooit ervoor. Vaak wordt vreemd gedrag of gewelddadig gedrag opgemerkt. Een typisch teken is de afwijzing van al wat heilig is: men stopt met bidden alhoewel men het vroeger deed, men gaat niet meer naar de kerk tenzij met tegenzin, men vloekt en vernietigt heilige afbeeldingen. Bijna altijd evolueert het naar asociaal en handtastelijk gedrag tegenover de familie of het milieu waar de betrokkenen leven. Men ziet allerlei soorten van dwaasheden. Bijna altijd werden, eer ze de weg vonden naar de exorcist, alle mogelijke medische onderzoeken uitgevoerd. Uitzonderingen op deze regel zijn zeer zeldzaam. Daarom kan de exorcist gemakkelijk het advies van de arts, die de behandeling uitgevoerd heeft, aanhoren.

De andere vaak beïnvloede plek is de maaghals, vlak onder het borstbeen. Hier kunnen ook stekende pijnen optreden die niet reageren op medische behandeling. Typisch voor een boosaardige achtergrond is een verschuiving van klachten: soms is de maag aangetast, dan zijn het weer de darmen, de nieren of de eierstokken zonder dat de artsen een oorzaak vinden en waar dan ook geen medicamenten helpen. *Een van de criteria voor het bepalen van demonische bezetenheid is de inefficiëntie van medicijnen* – daar waar de exorcismen heel goed werken! Ik heb een jongen met de naam Marco gekend, die zwaar bezeten was. Hij was al geruime

tijd opgenomen en behandeld met psychiatrische methoden, vooral gekweld met elektrische schokken zonder de minste reactie te tonen. Toen hem een slaapkuur werd voorgeschreven, hebben ze hem een week lang slaapmiddelen toegediend om een olifant te laten slapen. Marco heeft nooit geslapen, noch bij dag noch bij nacht. In plaats daarvan liep hij rond met wijde, opengesperde ogen dronken door de kliniek. Uiteindelijk werd hij naar een exorcist gebracht - en hij reageerde onmiddellijk positief. Ook buitengewone lichaamskracht kan een teken zijn van demonische bezetenheid. Een woedende geesteszieke kan rustig gehouden worden met een dwangbuis, een bezetene niet. Hij slaat alles kapot, hij breekt ook ketens, zoals het Evangelie vertelt over de bezetenen van Gerasa. Pater Candido vertelde me het geval van een mager en blijkbaar zwak meisje. Tijdens de uitdrijvingen konden vier mannen haar amper vasthouden. Het meisje brak alle ketenen, ook brede leren riemen waarmee men probeerde ze vast te binden.

Eens werd ze vastgebonden met een dik touw aan een ijzeren bed, maar ze boog de ijzeren staven en brak de ijzers. Vaak hoort de patiënt (of de anderen, als het een gezin betreft) vreemde geluiden, voetstappen in de gang, deuren die openen en dan weer sluiten, objecten die verdwijnen en weer verschijnen op de meest onwaarschijnlijke plaatsen, kloppen op de muren of op meubilair. Om de oorzaak te vinden, vroeg ik altijd wanneer de storingen plaatsgevonden hadden, of ze konden geassocieerd worden met specifieke gebeurtenissen, of de persoon seances, kaartenleggers of tovenaars bezocht heeft en - indien positief - hoe deze bezoeken zijn verlopen. Het is al gebeurd dat op advies van een vriend het hoofdkussen of de matras van de betrokkene opengesneden werd en dat daar de meest eigenaardige objecten gevonden werden: gekleurde draden, haarstrengen, ranken, houtsnippers, ijzerdraden, kransen of gevlochten linten, popjes, dierfiguren, gedroogd bloed, stenen, enz. Dat zijn bepaalde aanwijzingen voor een vervloeking. Indien men op basis van het onderzoek vermoedt dat er een boosaardige oorzaak is, dan begint men met het exorcisme. Ik geef hieronder een voorbeeld waar ik natuurlijk de naam en andere details veranderd heb waardoor men eventueel de personen zou herkennen. Een vrouw genaamd Martha, kwam een paar keer vergezeld van haar man naar mij toe om "zegeningen" te verkrijgen. Ze kwam van zeer ver, wat haar wat moeite en inspanning kostte. Gedurende vele jaren was Martha in behandeling bij een neuroloog, maar zonder succes. Na een paar sessies realiseerde ik me dat ik de uitdrijving verder kon zetten, ook al had ze reeds bij anderen een exorcisme ondergaan, maar zonder resultaat. In het begin viel ze op de grond en leek bewusteloos. Toen ik verder ging met de inleidende gebeden, klaagde ze steeds opnieuw: "Ik wil een echte duiveluitdrijving, niet zo!”. Vanaf de eerste uitdrijving, die begint met de woorden ‘Exorcizo te,’ was zij tevreden en kalmeerde.

Deze woorden kende ze nog van vroegere exorcismen. Toen klaagde ze over pijn in de ogen, wat eigenlijk niet voorvalt bij echte bezetenen. Toen ze de volgende keer terugkwam, kon ze mij niet duidelijk vertellen of mijn exorcisme haar had geholpen of niet. Voordat ik haar definitief beschouwen kon als bevrijd, sprak ik met haar, maar om heel zeker te zijn, praatte ik ook maar eens met pater Candido, die haar de han-

den oplegde en meteen zei dat de demon niet in haar gevaren was. Dit is een geval voor de psychiater, zei hij, niet voor een exorcist.

Pierluigi, 14 jaar oud, was groot en dik voor zijn leeftijd. Hij kon niet leren en leraars en medestudenten waren wanhopig omdat hij met niemand kon opschieten zonder gewelddadig te zijn. Eén van zijn eigenaardigheden was om met gekruiste benen op de grond te zitten (hij zei dan dat hij 'de Indiaan' deed). Dan kon niemand hem optillen, want hij was zo zwaar als lood. Na vele mislukte medische behandelingen, werd hij naar pater Candido gebracht, die vaststelde dat het om een echte bezetenheid ging. Opvallend was ook dat hij niet twistziek was, maar de mensen werden nerveus om hem heen, schreeuwden en verloren hun zenuwen. Op een dag zat hij met gekruiste benen voor zijn appartement op de derde verdieping van het huis waar hij woonde, zodat de andere bewoners nauwelijks nog konden passeren. Ze raakten hem aan, maar hij bewoog niet. Plotseling waren alle bewoners van het gebouw in het trappenhuis bijeen, schreeuwden en tierden tegen hem als gekken. Toen belde iemand de politie terwijl de ouders van Pierluigi pater Candido riepen, die bijna gelijktijdig arriveerde met de politie en probeerde de jongen te overtuigen naar binnen te gaan in het appartement. Maar de politiemensen (drie krachtige jongere mannen) zeiden tegen hem. "Ga weg, Eerwaarde, dat is iets voor ons", Toen de politiemannen probeerden Pierluigi te bewegen, konden ze hem geen millimeter van de plaats verzetten. Ze waren kletsnat van het zweten, verwonderd en radeloos. Toen zei pater Candido tot hen: "Zorg ervoor dat allen in hun woningen gaan."

En direct was het stil. Daarna voegde hij eraan toe: "Jullie gaan nu een trap naar beneden en blijven daar staan omwille van de veiligheid." De politiemannen gehoorzaamden en pater Candido zei tot Pierluigi: "Je was geweldig, je hebt niets gezegd en je hebt ze allemaal in toom gehouden. Ga nu met mij naar binnen”. Hij nam hem bij de hand en Pierluigi liet zich erg tevreden naar de wachtende ouders leiden. De exorcismen brachten Pierluigi een merkbare verbetering, echter nog steeds geen volledige bevrijding. Een van de moeilijkste zaken waar ik me goed aan herinner is die van de op dat tijdstip heel bekende man, die vele jaren geleden bezworen was door pater Candido. Ik ging ook naar zijn huis dat hij niet kon verlaten om hem te zegenen. Toen ik het exorcisme maakte zei hij niets (hij had een stille demon) en toonde niet de minste reactie. Een sterke reactie kwam eerst toen ik wegging. Hij was al zeer bejaard en werd nog tijdig bevrijd om de laatste weken van zijn leven in vrede door te brengen.

Een moeder was compleet gebroken als gevolg van de eigenaardigheden van haar zoon. Soms begon hij woedend te schreeuwen en te vloeken als een gek, en dan, nadat hij was gekalmeerd, herinnerde hij zich niets meer van zijn gedrag. Hij bad niet en had het nooit toegelaten zich te laten zegenen door een priester. Op een dag, toen de zoon zoals gewoonlijk in zijn monteurpak ging werken, liet de moeder een ander werkpak met de juiste gebeden uit het *Rituale* zegenen. Toen hij thuiskwam van zijn werk, trok hij zijn vieze kleren uit en de propere kleren aan, zonder iets te vermoeden. Maar na een paar seconden al deed hij woedend de kleren uit en ja, scheurde ze zich letterlijk van het lijf, trok de overall weer aan zonder commentaar.

Niets kon hem overtuigen het gezegende werkpak weer te dragen dat hij heel goed kon onderscheiden van de rest van zijn kleine garderobe die niet gezegend was. Dit feit blijkt bewees duidelijk de noodzakelijkheid van exorcisme bij deze jonge man.

Twee jonge broers wilden door mij gezegend worden omdat ze zich qua gezondheid niet al te best voelden en ook eigenaardige geluiden in het huis hoorden, die hun soms tijdens de nacht stoorden. Ik exorceerde ze tegen deze kleine problemen en adviseerde hun regelmatig de sacramenten te ontvangen, intensief te bidden en gewijd water, olie en zout te gebruiken. Tot slot nodigde ik hun uit terug te komen. Het onderzoek had aangetoond dat de onlusten begonnen waren toen de ouders de grootvader in huis genomen hadden, die tot nu toe alleen woonde. Hij was een man die voortdurend vloekte, alles en iedereen beschimpte en vervloekte. Soms is het voldoende een vloeker in huis te hebben om een hele familie door de aanwezigheid van de demon te schaden. Deze zaak was een duidelijk bewijs.

Dezelfde demon kan aanwezig zijn in meerdere personen. Zo hadden we het geval van het meisje Pina. De demon had verklaard dat hij in de komende nacht zou weggaan. Pater Candido vroeg de hulp van een aantal exorcisten en ook een arts, omdat hij wist dat demonen in dergelijke gevallen bijna altijd liegen. Om het meisje vast te houden, legden ze het op een lange tafel, waar ze altijd van afviel als ze bewoog. In dit geval leek een onzichtbare hand haar vast te houden, zodat zij zich nooit kwetste. Nadat de exorcisten heel de avond en de halve nacht hadden gezwoegd, besloten ze op te geven. De volgende ochtend exorceerde pater Candido een kleine jongen van 6-7 jaar. En de demon in dit kind bespotte de pater: "Vannacht hebben jullie veel gewerkt, maar niets bereikt. Dat hebben we bekomen en ik was er ook bij." Toen pater Candido eens een meisje exorceerde, vroeg hij de demon naar zijn naam. "Zabulon" was het antwoord. Na het beëindigen van het exorcisme, stuurde hij het meisje om te gaan bidden voor het tabernakel. Dan kwam een ander meisje aan de beurt en ook aan deze demon vroeg hij zijn naam. "Zabulon" was weer het antwoord. Toen zei pater Candido: "Ben jij dezelfde die in het andere meisje was? Ik vraag een teken. Ik gebied je in de Naam van God terug te keren naar degene die daarjuist hier aanwezig was." Het kind huilde, werd plots stil en bleef rustig. In plaats daarvan hoorden de aanwezigen het andere kind huilen voor het tabernakel. Toen beval pater Candido: "Kom terug naar hier!" Het aanwezige meisje begon opnieuw met het gehuil terwijl het andere opnieuw bad. Dergelijke scènes tonen duidelijk de bezetenheid aan.

Zo wordt de bezetenheid door sommige antwoorden bewezen, vooral als ze zich manifesteren bij kinderen. Pater Candido wilde een 11-jarige jongen penibele vragen stellen en herkende de aanwezigheid van de demon. Hij vroeg: "Op aarde zijn er hoog intelligente wetenschappers die zowel het bestaan van God als ook jullie bestaan loochenen. Wat zeg je daarop?" Het kind antwoordde direct: "Wat betekent hier superieure intelligentie? Dat is de hoogste dwaasheid" en pater Candido voegde toe, verwijzend naar de demonen: "Anderen ontkennen ook God met hun volledige wil. Wie zijn dat?". De kleine bezetene sprong woedend recht en zei: "Pas op! Vergeet niet dat wij onze vrijheid terug willen, ook door Hem. We hebben daarom

altijd *neen* gezegd tegen Hem." Vervolgens haakte de exorcist in: "Verklaar en zeg mij welke zin het heeft zich van God te bevrijden omdat je zonder Hem toch maar een nul bent, net zoals ook ik een nul ben. Het is alsof de nul gescheiden is van het cijfer ‘1’ in het getal ‘10’. Wat zou het effect zijn? Wat zou het voordeel zijn? Ik beveel je in de Naam van God: Zeg me, wat heb je voor positiefs bereikt? Vooruit, praat!” Hij kronkelde zich vervuld van haat en angst, spuwde, huilde vreselijk - onvoorstelbaar voor een kind van 11 jaar! - en zei: "Ondervraag mij toch niet zo! Ondervraag mij toch niet zo!” Velen vragen zich af of men er zeker van kan zijn het de demon is die spreekt. Absoluut zonder twijfel in het beschreven geval. Hier nog een ander geval.

Eens exorceerde pater Candido een 11-jarig boerenmeisje, dat gewoon was om te spreken in dialect en dus slecht de schrijftaal kende. Er waren ook twee andere priesters aanwezig die het niet moe werden vragen te stellen, toen de aanwezigheid van Satan zich deed gelden. Terwijl pater Candido verder bleef de Latijnse formules te spreken, zei hij in het Grieks tussendoor: " Zwijg, stop!" Onmiddellijk draaide het meisje zich naar hem: "Waarom beveel je mij te zwijgen? Zeg dat eerder aan die twee die mij voortdurend uitvragen!” Pater Candido heeft vaak de demon in personen van allerlei leeftijdgroepen ondervraagd. Maar hij vertelt graag over ondervragingen bij kinderen, want als zij antwoorden geven, niet overeenstemmend met hun leeftijd, dan is dat duidelijk dat de demon in hen is.

Op een dag vroeg hij aan een 11-jarig meisje: "Twee vijanden, die zich tijdens hun leven dodelijk gehaat hebben, treffen elkaar weer in de hel. Hoe komen ze nu met elkaar overeen, gezien ze nu in aller eeuwigheid samen zijn?” Het antwoord luidde: "Wat ben je toch dom! Daar beneden is iedereen met het zijne bezig en wordt gemarteld door gewetenswroeging. Er zijn geen banden, geen contacten met elkaar. Iedereen bevindt zich in absolute eenzaamheid om wanhopig te jammeren over het kwaad dat hij heeft begaan. Het lijkt op een kerkhof. "

• De eerste zegeningen

Bij de patiënten waar wij, exorcisten, mee geconfronteerd worden, is het buitengewoon nuttig gebruik te maken van een eufemistische taal. Ik noem de exorcismen altijd *zegeningen* en de geïdentificeerde aanwezigheid van het kwaad *negativiteit.* Het is ook een voordeel dat de gebeden in het Latijn zijn. Vooral omdat men geen expressies gebruiken kan die de patiënt bang maken en dus negatief werken op het exorcisme, doordat ze valse voorstellingen kunnen oproepen. Er zijn mensen die denken dat ze bezeten zijn door een demon, hoewel ze het in veel gevallen echt niet zijn. En in hun verwarde toestand is het feit dat ze een exorcisme krijgen voor hen een bewijs van hun bezetenheid. Dat kan dan niemand hun uit het hoofd praten. Zolang ik een persoon niet goed ken, geef ik alleen maar zegeningen, ook al ben ik gekomen om een exorcisme te doen. Vaak geef ik gewoon de zegening voor de zieken uit het *Rituale.*

Het volledige sacramentalie bestaat uit meerdere inleidende gebeden, gevolgd door drie echte en eigenlijke exorcismen. Deze zijn verschillend, vullen elkaar aan en leiden logischerwijs tot de bevrijding. Dat ze al oud zijn, namelijk vanaf het begin van de 17e eeuw is niet relevant. Deze zijn het resultaat van directe en lange ondervinding. De auteurs hebben ze uitgeprobeerd en precies afgewogen welke weerstand deze woorden oproepen bij bezetenen.

Natuurlijk zijn er enkele kleine onvolledigheden, die pater Candido en ik intussen hebben vervolledigd. Er ontbraken bijvoorbeeld aanroepingen tot de Moeder Gods. We hebben ze bij alle drie exorcismen vervolledigd, waar we ons bedienden van de woorden die in het exorcisme van paus Leo XIII worden gebruikt. Maar er zijn geen wezenlijke fouten. Ik heb reeds verteld dat de uitdrijving enkele minuten of zelfs uren kan duren.

Wanneer men een persoon voor de eerste keer bezweert, is het aanbevolen dat men het kort houdt, zelfs als de aanwezigheid van de Boze vanaf het begin zeer duidelijk is. Een aantal inleidende gebeden en een van de drie exorcismen zijn voldoende. In het algemeen kies ik het eerste gebed dat ook een gelegenheid biedt voor zalving.

Het *Rituale* zegt niets daarover - net zoals veel andere dingen waar we nu over praten -, maar volgens onze ervaring (niet in het minst vanwege de zalving bij de doopritus) is het gebruik van de catechumenenolie (olie van de geloofsleerlingen), samen met de formule "Sit nominis tui signo famulus tuus munitus" zeer effectief. De demon probeert zich te verbergen om te voorkomen dat hij ontdekt wordt en uitgedreven. Daarom kan het gebeuren dat hij bij de eerste keer weinig of niets laat horen van zijn aanwezigheid. Maar dan dwingt hem de kracht van het exorcisme zich te tonen. Er zijn verschillende methoden om hem te lokken, de zalving behoort ook daartoe. Het *Rituale* schrijft niet precies voor welke houding de exorcist moet aannemen. Sommigen blijven rechtop staan, anderen gaan zitten, sommigen rechts van de bezetene, anderen links, of ook achter hem. Verplicht is alleen bij de woorden "Ecce crucem Domini" op het einde de stola op de nek van de patiënt te leggen en een hand van de priester op zijn hoofd.

Wij hebben geobserveerd dat de demon erg gevoelig is op het vlak van de vijf zintuigen, vooral de ogen. Daarom leggen pater Candido en zijn leerlingen twee vingers zacht op de ogen en tillen de oogleden op bij bepaalde plaatsen van de gebeden. Bijna altijd zijn de ogen in het geval van een bezetenheid bijna geheel wit, zodat men nauwelijks de pupillen kan zien. En vaak moet men de andere hand gebruiken om te bepalen of de pupillen naar boven of naar onder zijn weggedraaid want de positie van de pupil is namelijk uiterst belangrijk om de aard van de demon en de storingen te bepalen.

In veel gevallen ziet men dat de demonen altijd in twee categorieën worden ingedeeld, overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Apocalyps: wanneer de pupillen naar boven zijn gedraaid, zijn het *schorpioenen*, wanneer ze naar onder zijn gedraaid, zijn het *slangen*. Het hoofd van de schorpioenen is Lucifer (de naam is niet Bijbels, maar geworteld in de traditie), het hoofd van de slangen is echter Satan, die ook macht

heeft over Lucifer (met wie hij ook identiek kan zijn) en de andere demonen. Merk op dat de term "duivel" in de Bijbel gewoon een andere benaming is voor Satan, terwijl de demon daarvan verschilt. Nog een andere naam voor Satan is Beëlzebub. Velen houden ook Lucifer voor een benaming van Satan. Ik wil niet dieper daarop ingaan. Vanuit mijn ervaring zijn dat twee verschillende demonen.

De demonen zwijgen hardnekkig. Men moet ze echt dwingen te praten en dan doen ze het alleen maar in de ergste gevallen van echte bezetenheid. Soms zijn ze echter spontaan wel spraakzaam. Dat is dan een truc om de exorcisten te verwarren of af te leiden van belangrijke vragen. In de ondervraging is het zeer belangrijk zich te houden aan het *Rituale:* absoluut geen nieuwsgierige en nutteloze vragen stellen, maar naar de naam vragen, hoeveel demonen er zijn, wanneer en hoe is de demon binnengedrongen en wanneer hij de persoon zal verlaten. Indien de aanwezigheid van de demon door een vervloeking is ontstaan, moet gevraagd worden hoe deze vervloeking is ontstaan. Als de getroffen persoon iets vervloekt heeft gegeten of gedronken zullen ze braken, wanneer het te wijten is aan een verborgen fetisj, moet men vragen waar deze zich bevindt om hem dan met de nodige voorzichtigheid te verbranden. In het geval van de aanwezigheid van de demon zal deze tijdens de exorcismen slechts door enkele duidelijke tekens merkbaar zijn - of in sommige zeldzame, uitzonderlijke gevallen, gevolgd door een onverwachte explosie. De exorcist zal geleidelijk meer en meer de kracht en de ernst van het kwaad merken: of het gaat om een bezetenheid, intimidatie, of een obsessie, of het kwaad slechts oppervlakkig is of al diep geworteld. Helaas bestaat er weinig literatuur over deze vragen. Ik heb de volgende criteria: Wanneer een persoon tijdens de uitdrijving (het moment waar de demon wordt gedwongen door de kracht van het exorcisme zijn schuilplaats te verlaten; hij kan natuurlijk deze persoon op andere momenten aanvallen, maar dat is meestal dan minder hevig) in een volledige trance valt, spreekt en om zich heen slaat, wil dat zeggen dat de demon spreekt door zijn mond en gebruik maakt van de ledematen. Als de persoon zich niets meer herinnert op het einde van het exorcisme, dan is het een *duivelse bezetenheid.* Met andere woorden, de persoon heeft een demon in zich die van tijd tot tijd gebruik maakt van zijn ledematen. Echter als een persoon, die tijdens het exorcisme demonische invloed toont, het bewustzijn niet helemaal verliest en op het einde zich amper nog herinnert wat hij gevoeld en gedaan heeft, is het een duivelse intimidatie, dat wil zeggen dat er niet altijd een duivel is in het lichaam van deze persoon, maar hij neemt het van tijd tot tijd in bezit en veroorzaakt fysieke en psychische stoornissen. Maar natuurlijk zijn er ook uitzonderingen op deze regel. Ik wil hier niet in detail praten over de derde vorm, naast de bezetenheid en de intimidatie, namelijk de *duivelse obsessie.*

Dit zijn oncontroleerbare waanvoorstellingen, die vooral tijdens de nacht, maar ook continu kunnen kwellen. Het is vooral belangrijk in al deze gevallen dat de behandeling hetzelfde is: gebed, sacramenten ontvangen, vasten, christelijke levensstijl, liefde, exorcismen. Ik zou eerder op een aantal veel voorkomende storingen willen ingaan, die op een kwaadaardige oorsprong kunnen wijzen, ook al gaat het niet altijd over een dergelijk kwaad. Ze zijn onvoldoende voor een diagnose, maar ze kunnen

helpen er een te formuleren. De demonen hebben de neiging om mensen aan te vallen op vijf vlakken: gezondheid, gevoelens, het bedrijfsleven, levensvreugde en verlangen naar de dood.

Gezondheid: De Boze kan lichamelijke en psychische aandoeningen veroorzaken. Ik heb al melding gemaakt van twee getroffen plaatsen: het hoofd en de maag. In het algemeen blijven deze klachten aanhouden. Andere kwalen zijn van voorbijgaande aard en treden soms alleen op tijdens het exorcisme. Dat zijn meestal zwellingen, verwondingen, gezwellen enz. Het *Rituale* beveelt aan om het kruisteken te maken en die plaatsen met wijwater te besprenkelen. Vaak heb ik al effecten gezien, al was het maar door de stola erop te leggen en een hand erover te houden. Er kwamen ook al wanhopige vrouwen bij mij met pijn, veroorzaakt door een eierstokcyste en die geopereerd moesten worden. Na de zegeningen hield de pijn op en een nieuw onderzoek kon geen cyste meer vinden zodat de operatie werd afgezegd. Pater Candido heeft een lange lijst van ziekten die werden genezen na zijn zegeningen, waaronder hersentumoren, waar de artsen niet over twijfelden. Natuurlijk kunnen zulke dingen alleen gebeuren bij personen bij wie negativiteiten zijn aangetroffen en waar het vermoeden bestaat dat die kwaal komt door het boze.

Gevoelens: De Boze kan ondraaglijke afkeer oproepen, vooral ook tegen geliefde mensen. Zo vallen huwelijken uit elkaar, verlovingen worden afgebroken voor onbelangrijke redenen, luide en grote ruzies ontstaan in gezinnen, daar waar allen elkaar in werkelijkheid graag zien. Vriendschappen breken af en de persoon in kwestie krijgt de indruk in geen enkele omgeving meer welkom te zijn, zich van alles te moeten afscheiden. Gevoelens van onbegrip, gebrek aan liefde, totale gevoelsarmoede en de onmogelijkheid tot huwen breidt zich uit. De volgende situatie komt vrij vaak voor: nauwelijks verandert een vriendschap in liefde of werd zelfs al openbaar bekend gemaakt, wordt plots het contact zonder reden verbroken.

Zaken: Hier uit zich de invloed van het kwaad bijvoorbeeld in de onmogelijkheid werk zoeken. Hoewel men de job bijna zeker heeft, om de een of andere absurde reden komt er niets van in huis. Of dergelijke mensen hebben werk gevonden, maar ze geven het op om dwaze redenen. Met moeite vinden ze een andere baan, maar dan gaan ze ofwel niet naar het voorstellingsgesprek of laten het gesprek gewoon roekeloos achterwege, wat de familie gewetenloos en abnormaal lijkt. Ik heb zeer rijke, welstellende families gekend, die menselijkerwijze op onverklaarbare wijze in de ergste rampen zijn gesukkeld. Soms waren het grote industriëlen waar op onverklaarbare wijze alles in de vernieling ging. In andere gevallen hebben grote bedrijven opeens domme fouten gemaakt en zijn dan blijven zitten op een schuldenberg. Of handelaars die gewoonlijk zeer goede zaken deden, stelden opeens vast dat niemand hun winkel nog bezocht. Het gaat hier dus in principe, ofwel om het onvermogen enig werk te vinden, of door het achteruitgaan van een economisch normale situatie in de narigheid, van een intensieve job in de werkloosheid. En weer zonder goede reden.

Levensvreugde: Het is duidelijk dat fysiek lijden, isolement en economische achteruitgang pessimistisch maakt, zodat het leven nu meer negatief gezien wordt. Zo'n persoon verliest alle optimisme en alle hoop, het leven lijkt hem donker en uitzichtloos, ondraaglijk.

Verlangen naar de dood: Dat is het doel dat de Boze zich gesteld heeft: tot wanhoop en naar zelfmoord drijven. Maar ik wil graag hier verduidelijken: Een mens die zich plaatst onder de bescherming van de H. Kerk, en al was het maar voor een enkele zegen komt niet meer in aanmerking voor dat vijfde punt. Men heeft het gevoel op te fleuren wanneer de Heer tot de demon met betrekking tot Job zegt: "Goed, hij is in uw hand, maar u moet hem in leven laten." (Job 2,6) Ik zou een hele reeks van verhalen kunnen vertellen waar de Heer mensen op wonderbare wijze voor de zelfmoord heeft bewaard.

In deze vijf punten zijn velen het met mij eens, zij het ook gradueel in verschillende mate. Ik herhaal dat deze fenomenen gevolgen van een slechte invloed kunnen zijn, maar ze kunnen ook andere oorzaken hebben. Ze zijn onvoldoende om te bepalen of een persoon bezeten is door kwaad of beïnvloed door kwaad. Voor het vijfde punt, verlangen naar de dood en zelfmoordpogingen, dus dat belangrijke punt, zou ik minstens twee voorbeelden kunnen geven.

Ik herinner me het geval van een verpleegster, die in een acute crisis geen raad meer wist en vervolgens een 'kortsluitinghandeling' wou doorvoeren. Toen ze een bloedtransfusie moest uitvoeren, besloot ze een verkeerde bloedgroep te injecteren, zodat de patiënt zou sterven en zij gearresteerd worden. Zo zou ze kunnen vluchten in de gevangenis. Ze deed wat ze zich had voorgenomen en was er vast van overtuigd dat ze een andere bloedgroep voor de transfusie had gebruikt. Ze trok zich terug in haar kamertje en wachtte op haar arrestatie. Maar de uren gingen voorbij zonder dat er iets gebeurde. De transfusie was in feite goed geslaagd (niemand weet wat er echt gebeurde), en de verpleegster betreurde haar domheid.

Giancarlo, een knappe jonge man van 25 jaar, barstte van gezondheid en vitaliteit. Maar hij had een "onderhuurder", die hem op de ergste wijze kwelde. De exorcismen brachten hem enige verlichting, maar niet genoeg. Op een avond besloot hij weer eens om er een einde aan te maken. Hij liep langs een drukke spoorweg en legde zich neer in een grote bocht op de rails. Vier tot vijf uur bleef hij in deze ongemakkelijke positie, enkel beschermd door een slaapzak. Verschillende treinen passeerden in beide richtingen, maar allemaal op de andere treinsporen en geen enkele treinbestuurder of spoorwegarbeider zag hem. Dit zijn de feiten, ik kan er geen natuurlijke verklaring voor geven. Ik vroeg pater Candido of hij in zijn jarenlange loopbaan zelfmoordgevallen had gekend bij mensen die hij exorceerde. Hij herinnerde zich slechts één geval: Een meisje uit Rome was bij hem gekomen voor exorcisme omdat ze door de Boze zwaar bezeten was. Hij kon werkelijk een verbetering tot stand brengen, ondanks dat de bestrijding van de zelfmoordgedachten moeizaam was. De moeder die dacht dat haar dochter de bezetenheid speelde en ze daarom berispte, kwam een keer tot bij pater Candido.

Bij hem toonde ze zich overtuigd, maar in werkelijkheid was ze het niet. Op een dag vertrouwde de dochter haar moeder de voortdurende verleidingen om zelfmoord te plegen toe. Toen zei de onwaardige moeder de gekende woorden: "Je bent geobsedeerd, je bent nutteloos, je kunt jezelf helemaal niet doden. Probeer het toch!" Bij deze woorden trok de dochter het raam wijd open, sprong eruit en was op slag dood. Dit is het enige geval van zelfmoord dat pater Candido kort daarvoor had geëxorceerd. Maar het was duidelijk de schuld van de moeder, die reeds andere fouten had begaan tegenover haar dochter.

Ik heb al gesproken over de duur van exorcismen en de onvoorspelbaarheid van tijdsduur in verband met succes. De actieve betrokkenheid van de belanghebbenden is heel belangrijk, en toch bereikt men soms alleen een verbetering en geen genezing. Op een dag exorceerde pater Candido een grote dikke jongeman, wat de exorcist altijd veel zweet kost en ook grote fysieke kracht vereist. Soms is het te vergelijken met een echte bokswedstrijd. Bij het begin zei de jonge man tegen de pater: "Ik weet niet of het verstandig is als u mij vandaag exorceert. Ik heb het gevoel ik u zal pijn doen.” En inderdaad, het werd een echt gevecht met ongewis resultaat. Toen viel de jongeman plotseling op de grond en pater Candido op hem. Lachend vertelde hij mij later: "Als iemand op dat moment naar binnen zou zijn gekomen, had hij niet kunnen herkennen wie de exorcist was en wie de bezetene." De priester kwam wat op adem en ging toen verder met exorceren. Na een paar dagen gaf pater Pio, de begenadigde en heilige mystieker, deze boodschap door: "Verspil geen tijd en energie met deze jongen. Het is allemaal verloren moeite.“ Pater Pio wist door zijn gave om in de zielen te lezen dat er in dit geval niets kon worden bereikt. De feiten gaven hem gelijk. Ik wil hier nog een observatie bijvoegen: *Een duivelse bezetenheid is geen besmettelijke ziekte, niet voor de familie of voor de omstaanders, ook niet voor plaatsen waar exorcismen worden uitgevoerd.* Het is belangrijk dit feit duidelijk te vermelden omdat wij, exorcisten, soms grote moeilijkheden ondervinden plaatsen te vinden om dit sacramentalie toe te dienen.

We worden vaak afgewezen omdat mensen bang zijn dat die plek zou ‘besmet’ blijven. De priesters zouden moeten weten dat de aanwezigheid van bezetenen en de over hun gebeden exorcismen geen effect hebben op die plaats en de mensen die er wonen. We moeten echter de zonde vermijden; een verharde zondaar, een vloeker kan zijn gezin schaden, zijn werk en de plaatsen waar hij komt.

In wat volgt, beschrijf ik een aantal gevallen die ik heb meegemaakt: het zijn niet de ergste maar wel typische, vaak voorkomende. Anna Maria, een meisje van l6 jaar maakte zich zorgen. Ze was onrustig omdat er sedert enige tijd leermoeilijkheden waren (wat nooit eerder het geval was) en bovendien hoorde ze ook vreemde geluiden in huis. Ze kwam met haar ouders en zus naar mij. Ik heb allen gezegend en voelde een kleine negatieve belasting. Daarna heb ik de moeder gezegend die wat klachten had. Toen ik bij haar mijn handen op het hoofd legde, slaakte ze een kreet en gleed van haar stoel op de vloer. Toen heb ik de twee dochters weggestuurd en zette het exorcisme verder, bijgestaan door haar man. De moeder was veel sterker belast dan de dochter. Bij Anna Maria volstonden drie zegeningen. Het was echt een

mild geval dat snel was genezen. Bij de moeder kostte het me een paar maanden met wekelijks eenmaal te exorceren tot ze volledig was genezen. Het duurde wezenlijk minder lang dan ik had vermoed op basis van reacties op de eerste zegening.

Johanna, een vrouw van 30 jaar, moeder van drie kinderen, werd door haar biechtvader naar mij gestuurd. Ze klaagde over hoofdpijn, maagpijn en flauwvallen, ondanks dat de artsen een goede gezondheid hadden vastgesteld. Heel langzaam kwam het kwaad tevoorschijn, dus de aanwezigheid van drie demonen, die na drie verschillende vervloekingen tijdens de loop van haar leven in haar gevaren waren.

De sterkste vervloeking was die van een meisje dat erg had gehoopt om met de verloofde van Johanna te trouwen. In de familie werd veel gebeden, wat het exorcisme vergemakkelijkte. Twee van de demonen verdwenen heel snel, terwijl de derde hardnekkiger was. Bijna drie jaar duurden de wekelijkse zegeningen. Marcella, een lichtblond meisje van 19 jaar en met arrogante uitstraling kwam na een afspraak bij mij. Ze leed aan stekende maagpijnen en aan een oncontroleerbaar gedrag thuis of op het werk. Ze gaf namelijk agressieve en scherpe antwoorden zonder zich te kunnen beheersen. De dokters vonden niets. Toen ik haar aan het begin van de zegeningen de handen op de oogleden legde, waren de ogen helemaal wit, de pupillen gleden naar beneden en waren nauwelijks nog zichtbaar. Bovendien lachte ze ironisch.

Ik had amper de tijd om mij af te vragen of het Satan was of ik hoorde al: "Ik ben Satan". Toen lachte ze weer. Langzaam groeide haar gebedsleven, ontving ze regelmatig de H. Communie, bad dagelijks de Rozenkrans en biechtte wekelijks! (De biecht is veel sterker dan een exorcisme!) Haar toestand werd steeds beter, alleen als ze minder begon te bidden, kreeg zij terugvallen. Ze was na twee jaar genezen.

Jozef, 28 jaar oud, kwam met zijn moeder en zus bij mij. Ik zag meteen dat hij enkel gekomen was om zijn familie te plezieren. Hij stonk naar rook, nam drugs, handelde in drugs en vloekte. Dan is het zinloos te spreken over gebed en sacramenten. Ik probeerde hem voor het goede te stichten opdat hij mijn zegeningen zou accepteren. Dat was echter van korte duur. De demon liet zich direct zeer agressief horen en stopte de sessie. Toen ik Jozef vertelde wat hij had, antwoordde hij: "Dat wist ik al en ben tevreden. Met de demon voel ik mij prima." Ik heb Jozef nooit meer gezien. Zuster Angela was al in een zeer erbarmelijke toestand toen ze bij mij kwam. Hoewel ze nog heel jong was, kon ze nauwelijks nog spreken en nog minder bidden. Ze leed duidelijk in heel haar lichaam en had geen plekje zonder pijn. Voortdurend had ze vloeken in het hoofd en ook de andere zusters hoorden vreemde geluiden. Het begin van het kwaad was de vloek door een onwaardige priester. Zuster Angela offerde al haar lijden op voor het welzijn van haar congregatie. Na vele exorcismen, die haar enige verlichting verschaften, werd zij overgeplaatst naar een andere stad. Ik hoop dat ze er een andere exorcist gevonden heeft om verder te gaan met de bevrijdingen.

Van één van de ergste gevallen van verwensingen die een hele familie betrof, zal ik er eentje beschrijven. De vader, een succesvol zakenman, had plots op onverklaarbare wijze geen orders meer. Hij had zijn magazijn gevuld met goederen, maar geen klant die zich nog liet zien. Toen het hem eindelijk lukte een bepaalde hoeveelheid te verkopen, had de vrachtwagen constant pannen en de goederen waren bedorven voordat ze toekwamen op hun bestemming, zodat de verkoop niet doorging. Een andere keer had hij met veel moeite een zaak geregeld maar toen de vrachtwagen arriveerde, was niemand in staat het slot van het magazijn te openen, en zo viel ook deze zaak in het water. Tegelijkertijd werd zijn getrouwde dochter verlaten door haar man en de verloofde dochter verlaten door haar aanstaande bruidegom zonder enige verklaring en nog wel kort voor het huwelijk én ondanks dat het nieuwe appartement volledig was ingericht. Dat zorgde ook voor ziekten en stress in huis zoals praktisch altijd het geval is in dergelijke toestanden. Men wist zich geen raad meer. In dit geval heb ik ook het gebed, het regelmatig ontvangen van de sacramenten en een christelijke levensstijl aanbevolen en ik heb ook alle familieleden gezegend. Toen heb ik het woonhuis en de werkplaats van de vader bezworen en daar ook de H. Mis opgedragen. Na een jaar zag men de eerste resultaten en het herstel vorderde langzaam.

Dat zijn echt zware geloofsbeproevingen en van doorzettingsvermogen! Antonia, een meisje van begin twintig, kwam in gezelschap van haar vader, een banketbakker. Op dat moment geloofde het meisje helderziende te zijn, ze hoorde vreemde stemmen en kon niet meer slapen en niet meer werken. De vader had maagpijn die niet door artsen of medicatie te genezen was. Toen ik de dochter zegende, merkte ik een lichte storing bij haar. Ik vertelde haar dat ik deze met enkele zegeningen kon verhelpen, mits er geen onverwachte verrassingen zich voordeden. Toen ik de vader zegende, viel hij in een trance, waarin hij stom en onbeweeglijk bleef. Toen hij weer bij bewustzijn kwam, realiseerde ik me dat hij zich aan niets kon herinneren. Ik adviseerde de dochter niets aan de vader te vertellen van wat er gebeurd was om hem niet bang te maken, maar ze moesten beiden wel terug komen. Thuis kon de dochter zich niet beheersen en vertelde de vader alles. De vader was geschokt omdat hij in trance gevallen was en ging – naar een magiër! Van de persoon door wie die twee tot mij gekomen waren, hoorde ik dat het slecht gesteld was met beiden. Naar mij zijn ze echter niet weergekeerd. Ik heb ook horen vertellen over andere mensen die waren teleurgesteld door het trage genezingsproces en zich gewend hebben tot magiërs - met erge gevolgen. God heeft ons vrij geschapen, we zijn ook vrij om ons te ruïneren.

• Hoe de demon zich gedraagt

Om meteen met de deur in huis te vallen: De demon doet over het algemeen alles om te voorkomen dat hij ontdekt wordt, hij is spaarzaam met woorden en probeert alle middelen om de patiënt en de exorcist te ontmoedigen. Voor een beter begrip wil ik dit gedrag in vier fasen onderscheiden: voordat hij wordt ontdekt tijdens het exorcisme, vlak voordat hij het slachtoffer verlaat en na de bevrijding. Maar er zijn nooit

twee dezelfde gevallen. Het gedrag van de Boze is altijd anders en onvoorspelbaar. Wat ik hier beschrijf zijn dus alleen maar specifieke gedragingen die vaak gebeuren.

1. Eer de demon wordt ontdekt. De demon veroorzaakt fysieke en emotionele problemen waarvoor de getroffen persoon wordt behandeld door artsen die geen van allen de ware oorzaak van het probleem vermoeden. Soms behandelen artsen al geruime tijd en proberen verschillende medicijnen uit, altijd zonder succes. Daardoor is het normaal dat patiënten vaak van artsen wisselen en ze beschuldigen omdat ze hun ziekte niet begrijpen. Veel moeilijker is de behandeling van psychisch lijden. Heel vaak kunnen specialisten niets vinden (wat ook vaak bij lichamelijk lijden gebeurt), zodat de persoon in de ogen van hun familieleden dan als "ingebeeld ziek" geldt. (hypochondrie) Het is een zware last voor deze "zieken" dat men ze niet begrijpt en niet gelooft. Nadat ze vergeefs klopten aan de poorten van de officiële geneeskunde, zoeken deze mensen bijna altijd vroeg of laat genezers op of nog erger magiërs, waarzeggers en fetisjisten. En zo wordt het kwaad nog erger. Normaal gesproken heeft degene die zich tot de exorcist wendt (op advies van een vriend, zeer zelden op advies van een priester) reeds eerder een aantal artsen opgezocht en werd toen teleurgesteld, in veel gevallen is hij al zelfs bij magiërs en anderen geweest. Het gebrek aan geloof of op zijn minst het feit dat men niet praktiseert, gecombineerd met de grote en de niet te rechtvaardigen terughouding van de Kerk op dit gebied, is dit gedrag dan begrijpelijk.

Vaak is het echt puur geluk als iemand door een exorcist aanbevolen wordt. Men moet in gedachten houden dat de demon, ook in gevallen van totale bezetenheid (waarin hij zelf handelt en spreekt en de ledematen van de ongelukkige gebruikt) niet voortdurend handelt, maar zijn acties verandert (zo'n veranderingen worden dan gewoonlijk "crisissen" genoemd) door grotere of kleiner rustperioden in te lassen. De betrokken persoon kan zijn studie of werk uitoefenen - behalve in zeer zware gevallen - en uiterlijk normaal lijken, maar alleen hij zelf weet hoeveel inspanning dat in werkelijkheid kost.

2. Tijdens het exorcisme. In principe doet de demon er alles aan niet ontdekt te worden of ten minste de ernst van de bezetenheid te verbergen, zelfs al lukt het hem niet altijd. Soms moet hij zich door de kracht van het exorcisme reeds bij het eerste gebed kenbaar maken. Soms zijn er echter verschillende exorcismen noodzakelijk. Ik herinner me een jonge man, die bij de eerste zegening maar weinig verdacht gedrag toonde. Ik dacht dat dat een mild geval was en ik zou gemakkelijke met deze zegen en ook de volgende succes hebben. De volgende keer begon hij te tieren en ik kon met het eigenlijke exorcisme pas beginnen nadat vier sterke mannen hem vastgehouden hadden. In andere gevallen moet men Gods uur afwachten. Ik denk aan een persoon die bij verschillende exorcisten was - ook bij mij -, zonder dat wij iets bijzonders vaststellen konden. Toen toonde de demon zich plotseling in zijn ware gestalte en vanaf dat moment heeft men met de vereiste intensiteit tot aan de bevrijding van de bezetene verder gewerkt. In een aantal gevallen toont de demon reeds bij de

eerste of tweede zegening zijn volledige kracht, die varieert van persoon tot persoon. In andere gevallen verergeren de symptomen.

Er zijn gevallen die iedere keer nieuwe klachten hebben. Men krijgt de indruk dat al het kwade dat in hen steekt geleidelijk aan het licht komt zodat het verwijderd worden kan. De demon reageert op heel verschillende wijzen op de gebeden en op de bezweringen. Vaak dwingt hij zichzelf onverschillig te lijken, maar in werkelijkheid lijdt hij en hij lijdt steeds meer en meer tot de bevrijding plaats gevonden heeft. Sommige bezetenen blijven onbeweeglijk en reageren alleen met hun ogen als ze geïrriteerd worden. Anderen verdedigen zich en moeten vastgehouden worden zodat ze zich niet kwetsen. Weer anderen jammeren,vooral als men de stola op de pijnlijke plek legt, zoals het *Rituale* onderricht, of een kruisteken maakt of hen besprenkelt met wijwater. Slechts weinigen tieren en deze moeten stevig worden vast gehouden door familieleden of helpers. In het algemeen zijn de demonen terughoudend met praten. Het *Rituale* maant dan ook aan geen vragen uit nieuwsgierigheid te stellen, maar alleen dat te vragen wat tot genezing dient. Ten eerste vraagt men zijn naam. Voor de demon, die terughoudend is om dit openbaar te maken, is het prijsgeven van zijn naam een nederlaag. Wanneer hij hem verteld heeft, is hij weerspannig om deze bij alle volgende exorcismen te herhalen. Dan vraagt men de Boze hoeveel demonen aanwezig zijn in het lichaam. Het kunnen er veel of weinig zijn, maar er is altijd een leider die de eerst genoemde naam heeft. Wanneer de demon een door de Bijbel of de traditie overgeleverde naam heeft (bijvoorbeeld *Satan, Beëlzebub, Lucifer, Zabulon, Meridiano, Asmodee*), dan zijn het grote kalibers die moeilijk te verslaan zijn. De moeilijkheid is ook afhankelijk van de kracht waarmee een demon een persoon in bezit heeft genomen. Als er meerdere demonen zijn, dan is het altijd de aanvoerder die als laatste de bezetene verlaat.

De ernst van de obsessie wordt ook weerspiegeld in de reactie van de demon op het uitspreken van heiligennamen. In het algemeen spreekt de Boze die namen niet uit en kan ze ook niet uitspreken. Hij vervangt deze met andere uitdrukkingen: ‘Hij’ verwijst naar God of Jezus, 'Zij' de Moeder Gods. Soms zegt hij: "uw baas" of "uw vrouw" om te verwijzen naar Jezus of Maria. Als de bezetenheid erg sterk is en de demon een hoge rang heeft (ik herhaal hier dat de demonen de rang behouden die ze als engel hadden, dus Tronen, Machten, Heerschappijen, enz.), dan is het mogelijk dat hij de naam van God en van de Madonna uitspreekt, maar altijd met vreselijke vloeken. Velen geloven – voor mij uit onverklaarbare reden -, dat de demonen spraakzaam zijn en de zonden van de aanwezige personen openbaar maken. Dat klopt niet. De demonen praten niet graag en wanneer ze beginnen erop los te babbelen zeggen ze vieze dingen om de exorcist te verwarren en zijn vragen te ontwijken. Maar er zijn uitzonderingen. Eens had pater Candido een priester uitgenodigd om bij een exorcisme aanwezig te zijn, die pochte niet te geloven in demonen. De priester kwam, maar gedroeg zich op een minachtende manier, vouwde zijn armen, bad niet mee (wat aanwezigen altijd moeten doen) en glimlachte ironisch. Plotseling wendde de demon zich tot hem en zei: "Je zegt dat je niet gelooft in mij, maar je gelooft in de vrouwen, ja, hun geloof je. En hoe!” Beschaamd ging hij stil-

letjes heen en toen hij de deur bereikte, verdween hij haastig. Bij een andere gelegenheid onthulde de demon zonden om de exorcist te ontmoedigen. Pater Candido exorceerde een jonge man die een boze geest in zich had. De demon zelf probeerde de exorcist te ontmoedigen: "Zie je niet, dat je met die daar je tijd verliest? De bidt toch nooit, die leeft in…, die doet…" Zo volgde dan een lange lijst van zonden. Aan het einde van het exorcisme stelde pater Candido voor aan de jonge man om de gebruikelijke generale biecht te spreken, maar deze wou er niets van weten. Hij moest bijna gedwongen worden tot een bekentenis en zei dat hij niets had te biechten. Pater Candido hield hem alle zonden voor die de demon verraden had en de ongelukkige werd meer en meer verwarder en moest alle schuld bekennen. Op het einde van de biecht kon hij hem de absolutie geven en de jonge man zei toen hij wegging: "Ik begrijp er helemaal niets van! Deze priesters weten ook alles!" Het *Rituale* beveelt ook aan te vragen sedert wanneer de demon in de persoon aanwezig is, uit welke reden enzovoort. In een ander hoofdstuk zal ik over het juiste gedrag bij vervloekingen en de vragen die gesteld moeten worden, spreken. Hier wil ik nu direct beklemtonen dat de demon de vorst van de leugen is. Hij begrijpt het uitstekend mensen te beschuldigen, argwaan te verspreiden en vijandschappen te stichten. De antwoorden van de demon moeten behandeld worden met grote voorzichtigheid. Ik houd de ondervraging van een demon over het algemeen niet bijzonder waardevol. Zo heeft hij bijvoorbeeld ooit op de vraag wanneer hij zou uitvaren uit een persoon, een bepaalde dag genoemd omdat hij zich in het nauw gedreven voelde, maar heeft het die bepaalde dag niet gedaan. Een exorcist met de ervaring van pater Candido weet precies welk type demon hij voor zich heeft en dan ook zijn naam raadt, stelt slechts weinig vragen. Ooit hoorde hij op de vraag naar de naam het antwoord: "Die ken je toch!" En zo was het ook. Vaak praten de demonen heel spontaan in geval van een ernstige bezetenheid en proberen de exorcist te ontmoedigen of bang te maken. Ik heb vaak zinnen gehoord als "Je kunt niets doen tegen mij" of "Dit is mijn woning. Het bevalt mij hier en ik blijf hier" of "Je verspilt alleen je tijd maar" of bedreigingen zoals "Ik zal je hart vreten" of "Vannacht zul je geen oog dicht doen uit schrik" of "Ik zal als een slang in je bed komen "of "Ik zal je uit het bed gooien." Maar dan zwijgt hij wanneer ik antwoord met: "Ik sta onder de beschermende mantel van de Madonna, wat kan je mij dan aandoen?" Of "De aartsengel Gabriël beschermt me, probeer maar tegen hem te vechten" of "Mijn beschermengel zorgt dat ik niet zal aangevallen worden, je kunt helemaal niets doen" en dergelijke.

Men vindt echter altijd de zwakke plekken van de demonen. Sommigen kunnen het kruisteken niet weerstaan dat met de stola over de pijnlijke plek gemaakt wordt. Anderen verdragen niet het blazen in het gezicht. Weer anderen verzetten zich uit alle macht tegen het besprenkelen met wijwater. Dan zijn er zinnen, hetzij in de exorcismegebeden of in andere gebeden, die de exorcist kan uitspreken, waar de demon woedend op reageert of zelfs zijn kracht verliest. Zo'n zinnen moeten worden herhaald zoals ook het *Rituale* het aanbeveelt. Het exorcisme kan lang of kort duren, dat ligt aan het inschatten van de exorcist, naar gelang de omstandigheden. Vaak is de aanwezigheid van een arts nuttig, niet alleen voor de eerste diagnose, maar ook als

raadgever tijdens het exorcisme, vooral als het de bezetene qua gezondheid niet goed gaat (bijvoorbeeld met hartproblemen), maar ook wanneer het de exorcist niet goed gaat, kan de arts aanraden de uitdrijving te stoppen. In het algemeen weet de exorcist precies wanneer hij moet onderbreken.

3. Voordat de demon het slachtoffer verlaat. Dit moment is erg moeilijk en kan ook langer aanslepen. De demon geeft aan de ene kant toe dat hij zijn macht verloren heeft, aan de andere kant probeert hij aan de laatste bestormingen te ontkomen. In tegenstelling tot een normale ziekte waar de patiënt niet meer helder denken kan, geeft hij de indruk dat alles gedaan is, dat zijn leven afgelopen is en wekt in hem de overtuiging dat hij gek is. Precies dat vragen zo'n mensen vaak aan de exorcist: "Zegt u mij eerlijk dat ik gek ben." De exorcismen worden meer en meer belastend voor de bezetene en zo houdt hij zich soms niet aan de afspraken tenzij hij onder begeleiding of gedwongen komt. Ik heb ook al gevallen gehad waar de personen kort voor de bevrijding met de exorcismen gestopt zijn. Aangezien deze "patiënten" behoefte hebben aan ondersteuning om te bidden en naar de Kerk te gaan voor de ontvangst van de sacramenten, want alleen doen ze het niet, hebben ze ook hulp nodig om de uitdrijving voortdurend te ondergaan, vooral in de cruciale slotfase, en moeten worden gestimuleerd. Tot deze problemen dragen zonder twijfel de fysieke vermoeidheid bij en een zekere mate van demoralisatie om maatregelen te treffen, hoewel men ervan overtuigd is dat het kwaad al ongeneeslijk is geworden. De demon kan namelijk ook echte lichamelijke en vooral geestelijke ziekten veroorzaken, die medisch moeten worden behandeld, zelfs na de bevrijding. Er zijn echter ook gevallen van volledig herstel zonder gevolgen.

4. Na de bevrijding. Het is zeer belangrijk, dat de bevrijde persoon het geregeld gebed, het dikwijls ontvangen van de sacramenten en de plichten van een christelijk leven niet verwaarloost. En hij moet zich ook na de bevrijding altijd weer opnieuw laten zegenen, want het gebeurt vaak genoeg, dat de demon opnieuw aanvalt en weer probeert terug te komen. Men mag hem geen deuren openen. Misschien moeten we in plaats van een genezing spreken over een periode van sterking, die men als bescherming van de bekomen bevrijding nodig heeft. Ik heb een aantal terugvallen gekend, waar dat niet altijd te wijten was aan de nalatigheid van de betrokkenen, die in deze gevallen intensief hun geestelijk leven hebben verder gezet. Maar de tweede bevrijding was dan relatief eenvoudig. Echter als de terugval door een verwaarlozing van het gebed wordt veroorzaakt en als de persoon misschien ook is hervallen in zijn oude zonden, dan wordt de situatie nog erger zoals het staat in het Evangelie van Matteüs 12,43-45: Dan gaat hij zeven andere geesten halen die nog slechter zijn dan hijzelf; ze gaan naar binnen en blijven daar wonen. Zo iemand is er uiteindelijk erger aan toe dan van tevoren. Het is dus duidelijk, zoals ik het al herhaaldelijk gezegd heb, dat de demon alles doet om zijn aanwezigheid te verbergen. Precies dat is een waarneming, die ons helpt (weliswaar niet alleen), de bezetenheid van bepaalde vormen van geestesziekte te onderscheiden, waar de patiënt er alles aan doet om de aandacht te vestigen op zich. De demon gedraagt zich juist het tegenovergestelde.

• Het getuigenis van een slachtoffer

Dit hoofdstuk heb niet ik geschreven, maar een slachtoffer die hier met opmerkelijke openhartigheid zijn geval beschrijft. Het is zelfs ook voor de meest ervaren exorcist moeilijk zich zo in te leven, dat hij altijd begrijpt wat er gebeurt in de bezetene. Wat lijkt op een middelmatige belasting, kan lijden verbergen dat zelfs de patiënt slechts met moeite in staat is te beschrijven. Onze getuige wilde uitdrukken wat men eigenlijk niet kan beschrijven, en vooral hoopte hij te worden begrepen door diegenen die getroffen zijn door hetzelfde kwaad.

“Het begon allemaal toen ik 16 jaar was. Tot die tijd was ik een gelukkige jongen, actief en vrolijk, ondanks dat ik een beetje depressief en zwaarmoedig was. Ik begreep het wel niet, maar had er geen probleem mee. Ik woonde in een klein stadje aan zee en de zee, de lucht en het landschap waren een grote hulp om mijn melancholie te verdrijven. Op mijn zestiende ging ik naar Rome, verliet de Kerk en begon te genieten van alles wat een nieuwkomer in een grote stad fascineert. Ik deed mee aan alle extreme ervaringen die op het platteland onbekend zijn. Al snel ontmoette ik drugverslaafden, langharigen, dieven en losbandige vrouwen enz. Ik was wat ongeduldig om deze kring te ontmoeten, die mijn bestaande vrede enorm verstoorden. Ik leefde nu in dit nieuwe, kunstmatige, oververzadigde, walgelijk milieu. Ik had een zeer despotische vader, die mij streng controleerde en altijd ontevreden was over mij. De vele ongemakken en alle vernederingen dreven mij gewoon de straat op. Ik ging van thuis weg en leerde honger, koude, luiheid en slechtheid kennen.

Ik woonde samen met lichtzinnige meisjes en zware jongens. Al snel kwelde mij een vraag waarop ik geen antwoord wist: "Waarom leef ik op straat? Waarom ben ik zo, terwijl anderen de kracht hebben te werken en blij te zijn? Toen was ik samen met een meisje die het kwaad voor sterker hield dan het goede, ze sprak over heksen en magiërs en schreef dingen waar men echt duizelig van wordt. Ik hield ze voor zeer intelligent, want het leek mij bijna bovenmenselijk zulke theorieën over de wereld en het leven te schrijven. Ik las al haar boeken en eiste dan dat ze ze verbrandde voor mijn ogen, want ze handelden alleen over het kwade en ik was een beetje bang ze zo in huis te zien rondslingeren. Daarna haatte het meisje mij en ik begreep er niets van. Ik trachtte toch haar uit dit zwarte gat te trekken, maar het lukte niet. Ze lachte me uit en daarmee ook al het goede dat ik haar voorstelde.

Toen ik terug naar huis keerde, ontmoette ik een ander meisje, dat nog erger was dan de eerste. De volgende jaren was ik verdrietig en ongelukkig en voelde mij door iedereen vervolgd. Een soort van duisternis omgaf me, ik lachte niet meer en huilde vaak. Ik was wanhopig en vroeg me herhaaldelijk: "Waarom leef ik? Wie ben ik? Wat doet de mens op aarde?" Natuurlijk interesseerde dat niemand in mijn omgeving, maar van binnen riep ik in een moment van grote wanhoop met zwakke stem: "Mijn God, ik kan niet meer! Hier sta ik voor U ... help!” Ik had de indruk dat ik werd verhoord want na een paar dagen ging mijn vriendin ging naar een kerk, communiceerde en bekeerde zich in sneltempo. Om niet achter te blijven deed ik hetzelfde. Ik kwam terecht in een kerk waar ze net een beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes

in processie droegen. Ze riepen me om te helpen dragen en hoewel ik mij schaamde, deed ik het en was bijzonder trots. Ik ging ook naar de Communie en was zeer verrast door de biechtvader omdat hij was zo vriendelijk en begripvol was. Op weg naar buiten zei ik: "Ik heb het gehaald. Ik ben terug op de goede weg" Ook al wist ik tot nu toe niet wat het goede was, ik voelde nu wat het was.

Een paar weken later hoorde ik over Medjugorje spreken, waar de Madonna verscheen sedert 1981. Ik vertrok meteen met het meisje geleid door een innerlijke drang, een wonder, dat ik niet kan beschrijven. Vervolgens keerden we weer officieel terug in de H. Kerk en veranderden ons leven. Nu hielden we meer van God dan van onszelf, zodat het meisje in een klooster binnentrad en ik overwoog priester te worden. Hoe blij was ik dat ik opnieuw een levensmotivatie had en dat het leven nog niet voorbij was. Maar dit was nog maar het begin, want er was nog ‘iemand’ die niet tevreden was. Het jaar daarop maakte ik opnieuw een bedevaart naar Medjugorje en toen ik terug naar Rome keerde, begon ik weer deze duisternis te voelen zoals in de periode voordat ik God had ontdekt. Na verloop van enkele weken werd dit vermoeden zekerheid. Ik schreef het eerst toe aan het gedrag van mijn vader en de ongelukkige, verschillende situaties waarin ik had verkeerd. Er was eveneens een bepaald onbehagen dat ik voor normaal hield zonder te beseffen dat het voor anderen absoluut niet normaal was.

Ik begon te lijden zoals nooit tevoren. Ik zweette, had koorts en had absoluut geen kracht meer zodat ik zelfs niet meer alleen kon eten en moest gevoed worden. Ik dacht te lijden aan iets dat niet fysiek, ergens vreemd was. Ik voelde een grote wanhoop en zag - ik weet niet met welke ogen - een duisternis die niet alleen mijn kamer waar ik woonde, of het bed waarop ik al maanden liggen moest, verduisterde, maar ook de toekomst, de levenswil en de hoop voor morgen. Ik voelde mij als gedood door een onzichtbaar mes en voelde dat degene die dat mes hanteerde, mij haatte en meer dan mijn dood wilde. Het is heel moeilijk dat alles in woorden uit te drukken, maar het was zoals ik het al eerder beschreven heb.

Na een paar maanden ben ik gek geworden en was niet meer toerekeningsvatbaar, zodat men mij in een psychiatrische kliniek wou brengen. Ik begreep niet meer wat ik zei, want ik leefde al in een andere dimensie, in die waaraan ik leed. De werkelijkheid leek van mij afgesneden te zijn. Het was alsof alleen mijn lichaam in de tijd hier was, maar mijn ziel echter ergens anders vertoefde, in een vreselijk oord waar geen licht en geen hoop bestaat. Verschillende maanden bleef ik zo tussen leven en dood zweven en wist niet meer wat te denken. Ik verloor vrienden, familie en het begrip van kennissen. Ik was buiten de wereld, die mij niet meer begreep, wat ik ook niet verlangen kon, gezien ik wist wat er in mij aanwezig was en wat ik niet kon beschrijven. Ik vergat bijna God, en alhoewel ik mij in tranen en met onophoudelijk klagen tot Hem richtte, zo voelde ik Hem ver verwijderd van mij, niet te meten in kilometers, maar in afwijzingen. Iets zei ‘neen’ tegen God, tegen het goede, tegen het leven, tegen mij. Ik dacht eraan een ziekenhuis op te zoeken omdat ik veronderstelde dat de koorts, die mij al maanden plaagde, een lichamelijke oorzaak moest

hebben, en als dit zou opgelost worden, ik wel zou verbeteren. Iets zou ik toch moeten ondernemen!

In Rome wilde men mij omwille van de koorts in geen enkel ziekenhuis opnemen. Dus moest ik naar een kliniek 300 km verderop, waar ik 20 dagen verbleef en allerlei testen moest ondergaan. Toen werd ik zonder bevindingen met een klinisch, medisch rapport ontslagen dat een atleet moest doen barsten van jaloezie: Ik was zo gezond als een vis. Slechts een postscriptum vermeldde dat niemand de koorts en de doodsbleke teint kon verklaren. Ik was werkelijk zo wit als een blad papier. Ik was amper ontslagen uit het ziekenhuis, waar mijn symptomen iets verminderd waren, toen er een zeer hevige crisis uitbrak. Ik moest dikwijls braken en leed aan alles wat menselijkerwijze maar mogelijk is. Bovendien bevond ik mij in een onbekend stadsgedeelte.

Hoe ik daar ben terecht gekomen, weet ik niet. Mijn benen bewogen automatisch, de armen en de rest van mijn lichaam waren willoos. Het was een verschrikkelijk gevoel. Ik zag dat mijn ledenmaten mij niet meer gehoorzaamden. Deze ervaring wens ik niemand toe. Alsof dit alles nog niet genoeg was, keerde deze duisternis terug die deze keer neerviel zowel op ziel én lichaam. Alles leek mij donker als de nacht, ook al was het klaarlichte dag. De pijn had een climax bereikt. Ik riep, rolde op de grond, alsof ik vuur in mij had, smeekte wenend de Moeder Gods: "Heb medelijden ... Moeder, ik smeek U! Mijn Moeder, genade want ik sterf.”

De pijnen verminderden niet en de kwelling was zo hopeloos dat ik ook het oriëntatievermogen verloor. Ik dwaalde langs een muur en bereikte een telefooncel. Het lukte een nummer te draaien, terwijl mijn hoofd tegen het glas en de telefoon sloeg. De enige persoon die ik kende, kwam werkelijk en bracht me terug naar Rome. Eer ik daar arriveerde, realiseerde ik me dat ik de hel gezien had. Ik was er wel niet geweest, ik had ze ook niet gevoeld, ik had ze alleen maar gezien uit de verte. Deze ervaring veranderde mijn leven meer dan de bekering te Medjugorje. Ik geloofde nog steeds niet aan een vreemde macht en verklaarde alles met psychologische oorzaken: een gebrek aan aanpassingsvermogen, autoritaire vader, jeugdtrauma, emotionele shock en andere dingen, die zoals een mooie tekening alles kon verklaren wat er gebeurd was. Ik was vijf jaar lang als autodidact bezig geweest met psychologie en had een schema opgesteld met mogelijke verklaringen van mijn ziektebeeld. Op de feestdag van Onze Lieve Vrouw van Goede Raad - ik denk dat ik bad voor zo’n intentie – raadde mij een monnik aan eens te bellen naar een charismatische persoon, die onder het strikte toezicht stond van een bisschop en de gave had van ‘zielenschouw’. Hij zei: "Men heeft u vervloekt om uw geest en uw hart te raken. Acht maanden geleden hebt u een vervloekte vrucht gegeten." Ik lachte hartelijk omdat ik geen enkel woord geloofde. Toen dacht ik na en voelde weer nieuwe hoop. Ik was dit gevoel al helemaal vergeten en dacht aan het stuk fruit en aan die tijd van acht maanden geleden. “Ja, dat klopt, zei ik, "Ik heb acht maanden geleden inderdaad een speciale vrucht gegeten.” En ik herinnerde me dat ik dat stuk fruit eerst niet wilde opeten vanuit een instinctieve afkeer tegen de persoon die ze mij aanbood. Alles klopte en ik luisterde naar de gegeven raad en aanvaardde de mij voorgestelde ge-

neesmiddelen, namelijk de zegeningen. Ik zocht een exorcist en vond, nadat ik werd uitgelachen en vernederd door priesters en bisschoppen en dus het verminkte gezicht gezien had van de H. Kerk door haar eigen herders, eindelijk pater Amorth. Ik herinner me die dag nog zeer goed. Ik wist nog steeds niet wat een bijzondere zegen is, ik dacht aan een kruisteken zoals de priester maakt op het einde van de H. Mis.

Ik ging zitten, hij legde de stola op mijn schouders en een hand op mijn hoofd. Toen begon hij te bidden in het Latijn waar ik niets van begreep. Na een tijdje voelde ik een fris, ja zelfs ijskoud ‘tintelen’ vanaf mijn hoofd door heel het lichaam. Voor de eerste keer had ik, na bijna een jaar, geen koorts meer. Ik zei niets. Hij ging verder en langzaam leefde de hoop in mij weer op, het daglicht was weer helder, het zingen van de vogels leek niet meer op het gekrijs van raven en externe geluiden waren niet meer deprimerend, maar waren gewoon geluiden zonder meer. Ik had inderdaad watjes in mijn oren moeten steken, want zelfs het geringste geluid deed me in de lucht vliegen. Pater Amorth spoorde mij aan terug te komen en reeds bij het naar buiten gaan had ik een groot verlangen om te lachen, te zingen en te schertsen. "Geweldig dat het over is!” riep ik uit. Inderdaad, alles waar ik werkelijk aan leed, werd veroorzaakt door ‘iemand’ die mij haatte. Het was niet mijn waanzin die mij al dat leed berokkend heeft, zei ik toen ik alleen zat in de auto. Vandaag zijn er drie jaar verlopen en langzaam, stap voor stap, zegening na zegening, ben ik weer normaal geworden en heb erkend dat het gelukkig zijn van God komt, niet van onze successen en overwinningen. Het kwaad, het zogenaamde ongeluk, het treuren, het verdriet, het trillen van de benen, de stijfheid, de nerveuze uitputting, de slapeloosheid, de angst voor schizofrenie en epilepsie (ik had echt een paar aanvallen) en vele andere ziekten die ik heb meegemaakt, verdwenen na een eenvoudige zegen. Sedert drie jaar heb ik nog altijd bewijzen, die mij tonen - natuurlijk mij alleen - dat de demon bestaat, dat hij werkzaam is, veel meer dan we denken en dat hij er alles aan doet om te voorkomen dat hij ontdekt wordt. Wij moeten namelijk geloven dat we ziek zijn van dit en van dat, terwijl hij de oorzaak van dat kwaad is. Maar hij beeft voor een priester die een wijwaterkwast in de hand houdt. Dat is mijn ervaring, die ik opschrijven wou om allen die het zullen lezen, uit te nodigen dit aspect van ons leven te overwegen, wat ik helaas maar al te goed ervaren heb. Ik ben blij, achteraf gezien, dat God mij deze grote beproeving geschonken heeft, want nu begin ik de vruchten van zoveel leed te genieten. Mijn ziel is nu zuiverder, en ik zie wat ik eerder niet heb gezien. Boven alles ben ik minder sceptisch en ben meer open voor de werkelijkheid om me heen. Ik begon al te denken dat God me had verlaten, en toch was het juist toen dat Hij mij bewerkte om mij voor te bereiden op de ontmoeting met Hem. Met dit schrijven wens ik ook allen aan te moedigen die ziek zijn zoals ik het was, dat ze de moed niet verliezen, ook al lijkt men door God verlaten te zijn. Maar zo is het niet, en er zijn bewijzen. Men moet slechts volhouden, ook jaren lang. Ik wijs er graag op dat exorcismen effectiever zijn, hoe meer God het wil. Dat hangt noch af van de wil van de exorcist, noch van de wil van de bezworene. En de effectiviteit hangt volgens mijn ervaring veel meer af van de wil tot bekering van de bezetene als van het exorcisme zelf. De biecht en de H. Communie wegen even zwaar als een groot exorcisme. Bij

een buitengewone biecht, als het een goede biecht was, heb ik direct het verdwijnen van de bovenvermelde kwellingen gevoeld en bij het communiceren een zoetheid die ik niet voor mogelijk had gehouden. Jaren geleden, voordat al dat lijden begon, ging ik biechten en naar de Communie, maar omdat ik niet leed, wist ik niet, als ik het zo mag zeggen, waarom ik zo immuun was. Nu weet ik het en nodig vooral de onverschilligen uit te geloven, dat God werkelijk aanwezig is in de biechtstoel en in de hostie, die we vaak erg verstrooid ontvangen. Bovendien nodig ik de sceptici uit te *geloven,* eer 'iemand' met geweld moet helpen, zoals het mij is overkomen. Tenslotte wend ik mij tot de armen, want precies onder hen, de door Satan gehate bezetenen, bedient zich de demon van de eigen kennissen om ze te doden of te onderdrukken. Verlies nooit het geloof en de hoop en geef je niet over aan boze invloeden en de valse voorspiegelingen van het kwaad. Want dit is zijn ware doel. Zijn ultieme doel is niet om lijden te veroorzaken of het veroorzaken van het kwaad. Hij zoekt niet alleen onze pijn, maar véél meer. Hij zoekt onze ziel tot ze zegt: "Genoeg, ik ben overwonnen, ik ben een stuk speelgoed in de handen van het boze, God kan mij niet bevrijden, God vergeet Zijn kinderen wanneer Hij zulke kwellingen toelaat, God bemint mij niet, de Boze is sterker." Dit is de ware triomf van het kwaad, dat wij moeten tegenspreken, ook al hebben we geen geloof meer omdat de pijn het verdoezelt. "We willen het geloof willen."

We willen willen! Deze wil kan de demon niet aanvallen, de wil behoort ons, hij behoort noch God, noch de duivel toe, want God heeft ons de wil gegeven toen Hij ons geschapen heeft. Dus we moeten altijd *neen* zeggen tegen hem die ons wil ontmoedigen en wij moeten geloven (zoals de heilige Paulus), dat 'in de Naam van Jezus Christus alle knieën zich zullen buigen, in de hemel, op de aarde en onder de aarde.' Dat is onze redding. Als we niet vast geloven kan het kwaad dat ons opgelegd is door vervloekingen en dergelijke jarenlang duren, zonder uitzicht op beterschap. Voor degenen die reeds denken dat ze gek zijn en geen zicht meer op hulp hebben, kan ik getuigen dat dit kwaad na een aantal exorcismen verdwijnt, alsof het nooit heeft bestaan. Daarom mogen we niet bang zijn, maar moeten God loven voor het kruis dat Hij ons heeft opgelegd, want na het kruis komt altijd de opstanding, zoals op de nacht de dag volgt.

Alles is zo geschapen. God liegt niet en heeft ons uitgekozen om Jezus te volgen naar Gethsemani, Hem te steunen in Zijn smart, op te staan met Hem. Ik bied dit getuigenis de Moeder Gods aan, zodat Zij het vruchtbaar maakt voor het welzijn van mijn lotgenoten. Ik antwoord met liefde, vergeving, glimlach en zegen diegenen die mij als instrumenten van de duivel het doorstane lijden gegeven hebben. Ik bid dat mijn lijden hun het licht brengt, dat ook ik geschonken kreeg van onze wonderbare God. G.G.M.

• De effecten van het exorcisme

Indien de bezworen persoon een negativiteit had, ook wanneer tijdens het exorcisme geen speciale tekens te herkennen zijn, geven de zegeningen vaak positieve effec-

ten. In het algemeen speelt de dag geen rol wanneer het exorcisme wordt uitgevoerd. Fysische omstandigheden zoals welbehagen of ongemak, benauwdheid, vermoeidheid, duizeligheid of ongevoeligheid voor pijn zijn niet cruciaal voor de uitvoering. Het is belangrijk om de effecten de volgende dag te evalueren. Soms voelt de getroffen persoon zich onwel voor een dag of twee, dan gaat het beter voor een tijdje. Meestal is er onmiddellijk beterschap te zien, die een paar dagen of zelfs meerdere dagen kan duren, afhankelijk van de ernst van het probleem. Als iemand tijdens en na de uitdrijving geen tekenen van negativiteit vertoont, dan is er in de meeste gevallen geen bezetenheid, dan hebben zijn storingen andere oorzaken. De exorcist kan de bezetene tot een verdere zegening aanraden als hij een redelijk vermoeden heeft dat de demon zich zou hebben verborgen. Het is ook belangrijk de volgende exorcismen te observeren, dat wil zeggen, het gedrag tijdens de zegening en ook weer de gevolgen daarvan.

Het is mogelijk dat het kwaad zich reeds bij de eerste keer toont in zijn volledige omvang, maar waar dan geleidelijk de symptomen verminderen kunnen. In andere gevallen is het alsof het kwaad zich zoekt te verbergen, om zich vervolgens plots te manifesteren in zijn volle omvang. Dat is meestal het begin van genezing. Ik herinner me als voorbeeld een jonge man, die bij het eerste exorcisme slechts een paar kleine tekenen van negativiteit vertoonde, echter bij het tweede begon te schreeuwen en te razen. Hoewel de zaak veel moeilijker was dan vele andere, waren een paar maanden voldoende om de bevrijding te bekomen. Voor een succesvol exorcisme is de samenwerking essentieel met de patiënt. Ik zeg altijd dat het exorcisme slechts 10% bedraagt in de strijd tegen het kwaad, 90% bewerkt de betrokkene zelf. Hoe is dat mogelijk? De betrokkene draagt zelf bij tot eigen bevrijding door veel gebed, het vaak ontvangen van de sacramenten, een leven volgens de voorschriften van het Evangelie en het gebruik van de sacramentaliën (op gewijd water en zout zal ik later nog spreken). Zeer effectief is ook het gebed van anderen voor hem (in het bijzonder het gebed van het hele gezin, de parochie, kloosters, gebedsgroepen enz.) en H. Missen laten lezen, op bedevaart gaan en goede werken verrichten. Maar bovenal is veel persoonlijk gebed nodig, de voortdurende vereniging met God zodat het gebed een gewoonte wordt. Ik heb vaak contact met mensen die geen religieus leven leiden; dan is het opnemen van deze intentie in de gebeden van de parochie en gebedsgroepen bijzonder nuttig.

Om de noodzaak van samenwerking van de betrokkene te demonstreren, vergelijk ik het soms met drugs. Hoewel dit iets heel anders is, maar iedereen weet waarover het gaat. Het is bekend dat een drugsverslaafde onder twee voorwaarden kan genezen: enerzijds moet hem geholpen worden (in een therapeutische gemeenschap of een andere manier), want alleen kan hij het niet waarmaken en anderzijds moet hij actief meewerken, zoniet is iedere hulp tevergeefs. In het geval van exorcismen betekent de eigen medewerking de boven vernoemde middelen. En als de directe vruchten van de exorcismen, dus de bevrijding, soms langzaam merkbaar zijn, zo heb ik - ter compensatie - verbazingwekkende snelle bekeringen gezien: Hele families verplichten zich in te zetten voor een christelijk leven met gemeenschappelijk gebed (dikwijls

de Rozenkrans). Ik heb gezien hoe de obstakels op het pad naar genezing met vastberaden grootmoedigheid overwonnen werden. Dergelijke belemmeringen zijn soms huwelijksproblemen, of het feit dat doorstaan onrecht nog niet vergeven werd, of dat men zich nog niet met personen – meestal familie - verzoend heeft, waar ieder contact mee afgebroken werd. Ik wil in dit verband bijzondere aandacht vragen voor een van de strengste voorschriften van het Evangelie, namelijk zijn vijanden te vergeven. In ons geval zijn de vijanden meestal personen die het kwaad gewenst hebben en soms zelfs met vervloekingen verdergaan. Een oprechte vergeving, het gebed en H. Missen voor hen, zijn middelen om blokkades te verwijderen en de genezing te bevorderen. Tot de effecten van het exorcisme mogen we ook de genezing van aandoeningen en ziekten rekenen die soms ongeneeslijk leken. Het kan variëren van een onverklaarbare pijn in verschillende delen van het lichaam (in het bijzonder – zoals reeds gezegd - het hoofd en de maag), maar ook om nauwkeurig gediagnosticeerde ziekten, die niet werden genezen door artsen of als ongeneeslijk beschouwd werden. De demon heeft namelijk de mogelijkheid ziekten te veroorzaken.

Het Evangelie vertelt over een vrouw die door de demon sedert 18 jaar kreupel was (vervorming van de wervelkolom?) en door Jezus genezen werd doordat Hij de demon verdreef. Op dezelfde manier werd een doofstomme genezen wiens ziekte een kwaadaardige oorzaak had. Andere keren heeft Jezus doven en stommen genezen, maar die geen kwaadaardige oorzaak hadden. Het Evangelie onderscheidt heel duidelijk tussen zieken en bezetenen, zelfs wanneer de uiterlijke tekenen dezelfde kunnen zijn.

Welke zijn de ernstigste ziekten, die het moeilijkste zijn te genezen? Volgens mijn ervaring zijn het diegenen die door een zware vervloeking zijn opgeroepen. Ik herinner mij bijvoorbeeld aan mensen die in Brazilië vervloekt geworden zijn (dat noemt men daar de "Makumba"). Ik heb ook mensen geexorceerd die betoverd waren door Afrikaanse heksen. Het waren allemaal zeer ernstige gevallen. Er kunnen ook hele families vervloekt worden om hen te vernietigen. Soms zit men in een dergelijk ingewikkelde situatie dat men niet weet, waar men moet beginnen. De genezing verloopt zeer langzaam als de persoon altijd weer opnieuw verwenst wordt. Het exorcisme is veel sterker dan de vervloekingen, daarom wordt een genezing niet verhinderd, maar toch op zijn minst vertraagd.

Wie zijn het meest getroffen? Het antwoord is heel duidelijk: de jeugd. Men hoeft alleen maar te denken aan de hierboven genoemde oorzaken, die een demon ertoe aanzetten te varen in een persoon. En het is ook duidelijk dat de jongeren het meest uit gebrek aan geloof en idealen worden blootgesteld aan "gevaarlijke ervaringen". Reeds de kinderen lopen het risico, niet wegens persoonlijke schuld, maar vanwege hun zwakte. Steeds weer ontdekt men tijdens het exorceren van volwassenen dat de bezetenheid in de vroege kindertijd of op het moment van de geboorte, of zelfs eerder tijdens de zwangerschap is begonnen. Keer op keer merk ik dat ik meer vrouwen dan mannen exorceer. Deze ervaring hebben alle exorcisten. Maar het zou een vergissing zijn aan te nemen dat een vrouw gemakkelijker wordt blootgesteld aan de aanvallen van het kwaad.

Mannen en vrouwen zijn ongeveer gelijk in aantal. Het aantal vrouwen is werkelijk groter die bereid zijn om zich voor een zegen te wenden tot een exorcist, terwijl eerder veel mannen de ontmoeting met een priester schuwen, zelfs als ze precies weten dat ze getroffen zijn. Meer mannen dan vrouwen hebben het afgewezen om hun leven te veranderen wanneer ik hun daartoe uitgenodigd heb. Natuurlijk hebben deze mannen zich nooit meer laten zien bij mij, ook al wisten ze van hun kwaad. Het belangrijkste obstakel is om van een atheïstische praktijk naar een zichtbaar religieus leven te over te gaan, of van een zondig leven tot een leven in genade.

Ik verberg niet dat het belangrijkste de intensivering van het christelijk leven is. Maar ik denk dat net dat precies één van de redenen is waarom God het kwaad toelaat. Hoe vaak heb ik te horen gekregen van betrokken personen zelf, dat hun geloof zo zwak en het gebedsleven bijna was uitgedoofd. Wanneer ze dan dichter bij God gekomen zijn - vaak met een intens apostolaat -, hebben ze erkend, dat ze dat te danken hebben aan het kwaad dat ze getroffen had. We zijn te gehecht aan de wereld en aan het leven, veel meer dan we het ons kunnen voorstellen. Maar de Heer heeft meer het hiernamaals in het oog en waakt over onze eeuwige zaligheid.

De exorcist tracht tijdens het exorcisme niet de patiënt aan te manen voor gebed en andere heilsmiddelen, die ik al eerder heb vernoemd, maar zoekt alle mogelijkheden om de demon te ergeren, te verzwakken en onbekwaam te maken om te strijden. Het *Rituale* raadt aan de teksten te gebruiken waar de demon het meest op reageert. Deze veranderen van persoon tot persoon en van geval tot geval. Maar men kan ook andere middelen gebruiken.

Het is ondraaglijk voor een aantal demonen te worden besprenkeld met gewijd water, anderen zijn geïrriteerd wanneer men over ze ademt, wat volgens Tertullianus sinds de tijd van de kerkvaders wordt gedaan, weer anderen kunnen de geur van wierook niet verdragen, daarom is het gebruik gunstig, voor anderen zijn orgel-, kerkmuziek en gregoriaanse gezangen walgelijk. Dit zijn allemaal hulpmiddelen die wij, exorcisten uitgeprobeerd hebben. Hoe gedraagt zich de demon tijdens de exorcismen? Ik heb al gezegd, dat de demon lijden veroorzaakt, maar ook zelf lijdt. De pijnen die hij tijdens het exorcisme moet doorstaan, zijn onvoorstelbaar. Op een dag vroeg pater Candido een demon of er in de hel een vuur is en of het vuur goed brandt. De demon antwoordde: "Als je wist welk vuur je voor mij bent, zou je mij die vraag niet stellen." Het gaat zeker niet over vuur in aardse zin dat door verbranding van een ontvlambaar materiaal ontstaan is. De demon "brandt" door contact met gewijde voorwerpen, zoals kruisen, relikwieën en gewijd water.

De demon vertelde me ook al eerder, dat hij tijdens de zegeningen meer lijdt dan in de hel. En toen ik hem vroeg waarom hij niet terug gaat naar de hel, antwoordde hij: "Omdat het belangrijker voor me is deze persoon te kwellen". Men ziet hier de echte duivelse gemeenheid. De demon weet dat hij geen voordeel heeft, maar dat zijn eeuwige kwellingen groter worden hoe meer lijden hij veroorzaakt. Zelfs het gevaar zichzelf te vernietigen, houdt hem er niet vanaf kwaad te doen, want niets bevalt hem beter dan kwaad doen. De namen van de demonen omschrijven net als bij de enge-

len hun taken. De belangrijkste demonen hebben bijbelse namen of namen uit de traditie: Satan of Beëlzebub, Lucifer, Asmodee, Meridiano, Zabulon, enz. Andere namen verwijzen meer directer naar het doel: vernietiging, verlies, puinhopen, enz. of omschrijven bepaald kwaad: slapeloosheid, terreur , twist, afgunst, jaloezie, losbandigheid, enz. Wanneer de demonen een ziel verlaten zijn ze in de meeste gevallen gedoemd om naar de hel te gaan. Soms worden ze in de woestijn vastgebonden (lees bijvoorbeeld hoe in Tob. 3,17 de Aartsengel Rafaël Asmodee vastgebonden had). Ik dwing ze altijd naar de voet van het kruis van Jezus Christus, de enige Rechter, te gaan en over hun bestemming te horen.

• Water, Olie en Zout

Van de middelen waar exorcisten (en ook exorcisten zonder speciale opdracht) overvloedig gebruik van maken, noem ik als eerste het bezworen water (of in ieder geval gewijd water), bezworen olie (olijfolie) en bezworen zout. Elke priester kan de gebeden uit het *Rituale* bidden om deze drie elementen te bezweren, hij heeft geen speciale toestemming daarvoor nodig. Wel is het nuttig de specifieke toepassing van deze drie sacramentaliën te kennen die zeer nuttig zijn wanneer ze met vertrouwen worden aangewend.

Gewijd water wordt gebruikt bij alle liturgische plechtigheden. Het belang ervan is al duidelijk bij het doopsel. In het zegengebed wordt de Heer gevraagd dat het contact met het water de volgende drie weldaden brengt: de vergeving van onze zonden, de verdediging tegen de aanvallen van het kwaad, de genade van de goddelijke bescherming.

Het exorcismegebed over het water voegt nog andere effecten toe, namelijk een demonische kracht verdrijven. Zelfs in de volkstaal zegt men wanneer men twee dingen wil beschrijven die absoluut niet getolereerd worden, "... zoals de duivel wijwater vreest.” Naast de demonische uitdrijving noemt het gebed nog andere werkingen: het genezen van zieken, de vermeerdering van de goddelijke genade, bescherming van woningen en plaatsen waar gelovigen leven tegen elke onzuivere invloed van satanische pestilentie. En men voegt eraan toe dat de bekoringen van de helse vijand mogen afgeweerd worden, de bewoners beschermd tegen elke invloed die hun veiligheid of hun rust in gevaar brengt, zodat ze vrede en gezondheid kunnen genieten. Ook bezworen olie - in gelovig vertrouwen aangewend – dient ertoe de demonen, hun bekoringen en de waanvoorstellingen die ze oproepen te verdrijven. Bovendien is het gunstig voor lichaam en geest. Van oudsher was het gebruikelijk wonden te zalven met olie, en Jezus heeft de apostelen de macht gegeven zieken te genezen door handoplegging en zalving met olie. Het is een bijzondere eigenschap van bezworen olie om schadelijke zaken te doen uitscheiden uit het lichaam. Heel vaak heb ik personen bezworen die door consumptie van betoverd eten en drinken geschaad waren. Begrijpelijkerwijze uit zich deze vervloeking met de karakteristieke maagklachten zoals ik ze al heb beschreven. Daarmee hangt een speciale manier samen om te boeren en winden te laten, terwijl de persoon snikt en zucht, vooral bij

religieuze plechtigheden, dus als ze naar de kerk gaan, bidden en vooral als ze worden bezworen. In deze gevallen moet het organisme zich te bevrijden, datgene uitscheiden wat kwaad bevat.

Bezworen olie helpt om de verontreiniging te ‘lossen’ en het lichaam daarvan te bevrijden. Het drinken van gewijd water is ook zeer behulpzaam. Hier zou ik eerlijk iets willen zeggen, want hij die geen ervaring heeft in deze dingen, of zelfs nog nooit heeft gezien, zal het moeilijk kunnen geloven.

Wat wordt er nu eigenlijk uitgescheiden? Soms taai, schuimig slijm of witte, korrelige pasta. Andere malen ook verschillende voorwerpen, zoals spijkers, glasscherven, kleine houten beeldjes, geknoopte stukjes touw, opgerolde draad, verschillende gekleurde katoenen draden, bloedkorsten enz., vaak ook braaksel.

Het lichaam wordt nooit gekwetst, zelfs al zijn het glasscherven, maar het ontlast het lichaam erg. Pater Candido heeft zo’n voorwerpen verzameld die door verschillende personen werden uitgescheiden. Zo kan bijvoorbeeld iemand pijn hebben, alsof hij een spijker in zijn maag heeft, en korte tijd later vindt hij op de grond naast zich een spijker - en de pijn is verdwenen. Men heeft de indruk dat deze objecten zich pas materialiseren na de zogenaamde uitstoting. Pater Candido zei ooit in een interview: "Ik heb uitgebraakte glasscherven, ijzerstukjes, haren, botten gezien, soms ook kleine voorwerpen van plastiek met koppen van katten, leeuwen of slangen. Zeker hebben deze vreemde voorwerpen betrekking tot de oorzaak van de duivelse bezetenheid." Eveneens dient bezworen zout om demonen te verdrijven en tot heil van ziel en lichaam. Maar een van zijn bijzondere eigenschappen is oorden tegen invloeden of aanwezigheid van het kwade te beschermen. Ik adviseer altijd om bezworen zout op de deurdrempel van het huis te strooien en in de vier hoeken van een kamer of ruimte die zou kunnen beïnvloed zijn.

De "ongelovige katholieke wereld" van vandaag zal misschien lachen over deze gewaarborgde eigenschap. Feit is dat de sacramentaliën des te werkzamer zijn, hoe meer men in ze gelooft. Zonder dit geloof blijven ze vaak zonder werking. Vaticanum II en het Canoniek Recht (kan. 1166) noemt de sacramentaliën, heilige tekens, die als het ware in navolging van de sacramenten, leiden tot betekenisvolle en merkbare effecten, vooral van geestelijke aard, tot versterking van de H. Kerk. "Wie ze gebruikt met geloof, die constateert onverwachte successen.

Ik ben weet van veel ziekten, die niet reageerden op medicamenten, maar waren verdwenen wanneer de betrokken persoon een kruisteken met bezworen olie maakte. In huizen (daarover spreek ik in een ander hoofdstuk) is het branden van *gezegende wierook* zeer nuttig. Wierook was altijd, zelfs onder de heidenen, een afweermiddel tegen de boze geesten, maar ook een middel van lofprijzing en verering van de godheid. Het liturgische gebruik van wierook is heden zeer beperkt, maar blijft desondanks een effectief middel tot lof van God en in de strijd tegen het kwade. Het *Rituale* bevat ook een speciale zegening voor *kleren.* Vaak heb ik deze werking gezien bij mensen die bezeten waren door het kwaad. In andere gevallen heb ik het gebruikt als test om te zien of de duivel in die persoon aanwezig was of

niet. Dit is ook zeer nuttig te weten. Heel vaak worden wij, exorcisten, gevraagd door ouders, verloofden enz. of een bepaalde persoon door een demon is bezeten. Maar als die persoon niet daaraan gelooft, dikwijls geen religieus geloof heeft en niet bereid is zich te laten zegenen door een priester, wat kan men dan doen? Het is voorgevallen dat men kleren van zo'n persoon gezegend heeft, dat hij ze wegrukte van zijn lichaam amper nadat hij ze aangetrokken had omdat hij het contact niet verdragen kon.

Ik heb in een eerder hoofdstuk al gesproken over zo'n zaak. Een andere test kan gedaan worden met gewijd water. Zo kan bijvoorbeeld een moeder, die vermoedt dat haar kind of echtgenoot bezeten is, soep of ook thee of koffie met gewijd water bereiden. Het kan dan zijn de persoon in kwestie deze spijzen bitter of ongenietbaar vindt, zonder de reden te kennen. Zo'n test is in alle geval positief betrouwbaar, dat wil zeggen, wanneer een persoon reageert op het gewijd water, kan dit een aanwijzing zijn van een bezetenheid. In het negatieve geval is hij niet betrouwbaar: als een persoon niet reageert, kan men een bezetenheid niet uitsluiten. De demon probeert alles om niet ontdekt te worden.

Ook tijdens de exorcismen tracht de demon zich te verbergen. Het *Rituale* maakt de exorcist opmerkzaam op de diabolische misleidingen. Soms antwoordt de demon niet, of geeft domme antwoorden, die men niet zou verwachten van zo'n intelligente geest. Hij handelt vaak alsof hij het lichaam heeft verlaten van de bezetene en opgehouden heeft hem lastig te vallen, en hoopt dat de betrokkene zich niet meer laat zegenen door de exorcist. Soms zorgt hij voor de vreemdste obstakels, zodat de persoon niet bezworen kan worden. Het kan gaan om fysieke of – nog meer – om psychologische barrières, waarom deze mens de afspraak met de exorcist niet houdt als hij geen nauw contact heeft met een vertrouwde persoon die hem ertoe dwingt. Soms goochelt de demon met ziektesymptomen, meestal psychische, om zijn aanwezigheid te versluieren en de indruk te wekken dat het over een natuurlijke ziekte gaat. Soms heeft de patiënt dromen of visioenen, waardoor hij de illusie krijgt dat God, Maria of een heilige hem reeds bevrijd heeft en hij daarom de ontmoeting met de exorcist niet hoefde te houden. Het kan ook gebeuren dat hij de exorcist laat weten dat hij reeds bevrijd is. De genoemde sacramentaliën en andere hulpmiddelen dienen ook ertoe, ten minste gedeeltelijk de verschillende bedriegerijen van het boze af te wenden. Maar op dit gebied behoren bedriegerijen tot de dagelijkse agenda, en het vraagt veel gebed om de gave van onderscheiding te bekomen. Ik wijs er uitdrukkelijk op dat in de meeste gevallen aan visioenen of innerlijke stemmen wordt geloofd, of men laat zich in met valse mystiek of doet zich voor als "ziener". Tenzij het echt niet gaat over geestelijke ziekten, zijn het vaak bedriegerijen van de demon.

Tot slot zou ik op het einde van dit hoofdstuk nog een episode willen vertellen die betrekking heeft op het gewijd water. Pater Candido bezwoer eens een bezetene. Toen naderde de koster met het gewijd water en het aspersorium. Onmiddellijk draaide de demon zich naar hem toe en zei: "Met dit water kun je je muil wassen!" Nu herinnerde de koster zich dat hij het vat aan de waterkraan had gevuld, maar vergeten was het te laten zegenen.

• Exorcisme voor huizen

In de Bijbel is er geen voorbeeld te vinden van exorcisme voor huizen, maar de ervaring toont ons in bepaalde gevallen de noodzaak aan en het succes daarvan. Ook het *Rituale* bevat geen dergelijke exorcismen. Er wordt door Leo XIII gezegd om op het einde van een exorcisme de plaats te zegenen waar dit gebed wordt verricht, maar het hele gebed is toch eerder gericht om de bescherming van God te vragen de Kerk tegen de boze geesten, te beschermen zonder dat het betrekking zou hebben op specifieke plaatsen. Ik zou graag erop wijzen dat ik nog nooit plaatsen heb gezien die door geesten bezeten waren zoals beschreven in bepaalde romans of films, vooral in verband met oude, onbewoonde kastelen. In deze gevallen lijkt men een spektakel te willen bieden en scènes weergeven die indruk maken, zonder dat men zich serieus met de zaak uiteen gezet heeft.

In de realiteit zijn er echter steeds weer gevallen van geluiden, soms zoals krabben of zelfs zoals kloppen. Soms heeft men de indruk dat er een wezen in het vertrek is dat u aankijkt, aanraakt of zelfs bespringt. Uiteraard kan in dergelijke gevallen de verbeelding een grote rol spelen. Vaak is het de angst die de schaduwen tot leven brengt. Maar veel gevallen zijn toch ingewikkelder. Er zijn werkelijk deuren die zich altijd op hetzelfde moment openen en sluiten, voetstappen die worden gehoord in de gang, objecten die van plaats verwisselen of verdwijnen en weer verschijnen op de meest onwaarschijnlijkste plaatsen, dieren die men niet ziet waarvan men de beweging wel hoort. Ik herinner me een familie waar de familieleden altijd op hetzelfde moment de voordeur hoorden openen en sluiten. Toen hoorden ze duidelijk het geluid van zware stappen (als van een man) op de gang, die uiteindelijk verdwenen in een kamer. Op een dag hoorde men weer het bekende geluid en omdat er een vriend aanwezig was, vroeg deze wie er was gekomen. Om hem niet te doen schrikken, zei men dat het een gast op doorreis was. Ik weet dat zelfs insecten, katten en slangen zich hebben gematerialiseerd. Een persoon die ik exorceerde, heeft zelfs een levende pad in het hoofdkussen gevonden! In de meeste gevallen veroorzaakt de aanwezigheid van het kwaad in een woning lichamelijke storingen zoals slapeloosheid, hoofdpijn, maagpijn, algemene ongesteldheid, die verdwijnt met een verandering van locatie. In deze gevallen is een controle eenvoudig, maar het is niet altijd gemakkelijk de oorzaak te kennen. Neem het geval van een persoon die elke keer wanneer ze te gast bij een naast familielid of een vriend is, deze storingen zoals slapeloosheid, misselijkheid, hoofdpijn, enz. merkt, die ook meerdere dagen kunnen blijven duren, terwijl ze er elders geen last van heeft.

In dit geval is de test eenvoudig, de oorzaak kan zeer verschillend zijn. Het kan een suggestie zijn (bijvoorbeeld als een schoondochter in het huis van haar schoonmoeder komt, die tegen het huwelijk van haar zoon is gekant of zich zeer vastklampt aan haar zoon), maar het kan ook een andere kwaadaardige oorzaak hebben. Ook interessant is het gedrag van huisdieren in verband met deze verschijnselen. Als men zelf het gevoel heeft dat iemand zich in de kamer bevindt, dan staart de kat of de

hond vaak in een bepaalde richting, en het gebeurt dat ze plotseling opgeschrikt weglopen, alsof het mysterieuze schepsel hun had benaderd.

Ik zou veel interessante ervaringen kunnen vertellen indien iemand een dienovereenkomstige studie daarover zou willen maken. Hier is het voor mij voldoende te zeggen dat, volgens mij, dieren niets concreets zien, maar alleen een grotere gevoeligheid dan mensen hebben voor een mogelijke aanwezigheid.

Maar natuurlijk kan hun gedrag een aanwijzing zijn tot de beslissing of er een exorcisme voor het huis wordt gedaan of niet. Essentieel is echter, personen die voor dergelijke symptomen angst hebben, intensief te ondervragen en ze te bezweren als er daarvoor redenen zijn. In de meeste gevallen waarover ik heb gesproken, hebben de fenomenen niets te maken met een kwade aanwezigheid in de huizen, maar met een bezetenheid van personen. Ik veel gevallen had ik werkelijk met het exorceren van het huis geen succes, maar als ik dan de persoon of personen exorceerde, verminderden de verschijningen in het huis totdat ze helemaal verdwenen waren.

Hoe gaat men te werk bij een exorcisme van huizen? Pater Candido en ik gebruikten de volgende methode: Het *Rituale* bevat ongeveer tien gebeden om God te smeken de oorden voor aanwezigheid van het kwaad te bewaren. Ze verwijzen naar de zegen van huizen, scholen en andere gebouwen. Van deze bidden we enkele. Dan lezen we het eerste deel van de uitdrijving voor personen waar we de tekst zo aanpassen, dat hij verwijst naar het huis.

Daarna zegenen we elke kamer, zoals men het doet bij een huiszegening. Dezelfde rondgang doen we dan ook met wierook, die eerder werd gezegend. Tot slot bidden wij nog een paar gebeden. Ik ervaar het als zeer werkzaam, na de uitdrijving, een H. Mis te lezen. Als het gaat over lichte storingen, is één exorcisme voldoende. Indien echter de storingen het gevolg zijn van een vloek en de Boze komt altijd terug, dan moet het exorcisme herhaald worden, en wel totdat het huis ‘toe’ is. In zware gevallen zijn er veel moeilijkheden, bijvoorbeeld moest ik woningen exorceren waar gedurende lange tijd spiritistische seances gehouden werden of die bewoond waren door heksen, die zwarte magie hadden beoefend. Nog erger was het als er satanische rituelen werden gevierd. In sommige gevallen waren de storingen zo sterk en de moeilijkheden voor een totale bevrijding zo groot dat ik de raad moest geven te verhuizen. In andere lichtere gevallen waren gebeden voldoende om de rust te herstellen. Een gezin leed veel onder onverklaarbare nachtelijke geluiden. Ze lieten tien H. Missen lezen, waarna de geluiden aanzienlijk verminderden. Na nog eens tien H. Missen waren de geluiden praktisch geheel verdwenen. Misschien waren het zielen uit het vagevuur die zich met goddelijke toestemming kenbaar mochten maken om gebeden te vragen. Het is moeilijk te zeggen. Ik wil mij beperken tot feiten te vertellen die ik al vaak meegemaakt heb. Pater Pellegrino Emetti, de beroemdste exorcist van Venetië, die ook als muzikant en bijbeldeskundige naam gemaakt heeft, had ervaring met zeer zware gevallen. In een gezin waren er de merkwaardigste voorvallen: De ramen en deuren openden en sloten zich ook al waren ze goed gesloten, de stoelen zweefden en de kasten dansten.

Hij vond een remedie in de gelijktijdige toepassing van alle drie de sacramentaliën, waar wij, exorcisten, altijd op terugvallen. Hij liet in een vat bezworen water, olie en zout mengen en gaf de aanwijzing elke avond een volle theelepel op de vensterbanken en drempels te gieten en elke keer een Onze Vader bidden. Het effect hield aan. Na enige tijd is de familie met deze praktijk gestopt, waar na een week de pesterijen opnieuw begonnen om de huisvrede te verstoren, en onmiddellijk weer ophielden wanneer de aanbevolen middelen opnieuw toegepast werden. Een andere vraag die mij wordt gesteld verwijst naar de huisdieren: Is het mogelijk dat ze bezeten worden door demonen? En wat is er dan te doen? Het Evangelie vertelt ons over een legioen demonen die Jezus toestemming vroegen om in twee varkenskudden te varen. Jezus stond het toe en alle dieren stortten zich in het meer van Genezareth waar ze verdronken. Ik ken het geval van een slechte exorcist, die een demon beval in het varken van een boerenfamilie te varen. Het dier werd meteen woedend, viel de boerin aan en het verwondde haar dodelijk. Natuurlijk werd het direct geslacht. Dergelijke gevallen zijn zeldzaam, die vervolgens leiden tot de dood van het dier. Mij werd verteld over een magiër die zijn kat gebruikte om betoverde voorwerpen naar specifieke locaties te brengen. In dit geval zou ik zeggen dat de eigenaar van de kat bezeten was, niet het dier.

Daarom moet men eraan denken dat de kat wordt beschouwd als een dier dat geesten "aantrekt", en vaak verschijnen boze geesten in kattengedaante. Voor sommige magiërs en voor een bepaalde soort magie is het een voorwaarde zich van een kat te bedienen. Maar dit sympathiek dier heeft geen enkele schuld. Men kan dus zeggen dat een bezetenheid van de dieren mogelijk is en dat een zegening is toegestaan om hen te bevrijden. Ik wil echter hier nog in verband zeggen, dat de exorcist de fenomenen van bezetenheid (van plaatsen, voorwerpen of dieren, maar ook in alle andere gevallen), die te wijten zijn aan paranormale oorzaken, moet weten. Dit is noodzakelijk om vergissingen te vermijden, zelfs als ik niet de mogelijkheid heb om daar in dit boek dieper op in te gaan.

• De vervloeking

De vervloeking heb ik reeds vernoemd als oorzaak waardoor een persoon onschuldig door een demon wordt bezeten. Aangezien dit de meest voorkomende oorzaak is, wil ik nu daar dieper op ingaan. Allereerst wil ik het gebruik van de term verduidelijken omdat er geen universele definitie bestaat en elke auteur moet bepalen in welke betekenis hij de term gebruikt. Ik houd vervloeking voor een algemeen begrip dat gewoonlijk wordt gedefinieerd als volgt: "Iemand met de hulp van Satan schaden." Het is een exacte definitie die echter niets zegt over de manier hoe de schade wordt veroorzaakt. Daardoor komen ook de verwarringen omdat soms de vervloeking met fetisj of hekserij gelijkgesteld wordt. Naar mijn mening zijn de fetisj en de hekserij twee verschillende soorten van vervloeking. Ik tel de volgende vormen tot de vervloekingen zoals ik ze ook heb leren kennen (zonder enige aanspraak op volledigheid): 1. de zwarte magie, 2. de eigenlijke vervloekingen, 3. het boze oog, 4. de fetisjen. Dit

zijn verschillende vormen maar niet strikt van elkaar gescheiden; er zijn dikwijls variaties.

I. De zwarte magie of hekserij of satanische rituelen die hun climax in zwarte missen hebben. Deze praktijken lijken sterk op elkaar; ik heb ze echter volgens de graad van hun gevaarlijkheid opgeteld. Allen brengen het boze over op een specifieke persoon door magische formules of rituelen die soms ook zeer complex kunnen zijn met herhaalde aanroepingen van de duivel, maar zonder het gebruik van speciale voorwerpen. Wie zich wijdt aan dergelijke praktijken wordt door eigen schuld een dienaar van Satan. Wij beschouwen ze hier slechts als middelen om vervloekingen te gebruiken om anderen te schaden. Zelfs de Heilige Schrift verbiedt dergelijke praktijken zeer vastberaden, waarin ze een ontkenning van God ziet doordat men zich overgeeft aan de demon.

"Wanneer u het land bent binnengegaan dat de HEER *uw God u schenkt, moet u niet gaan meedoen aan de gruweldaden van die volken (dus de heidenen). Het mag bij u niet voorkomen dat iemand zijn zoon of zijn dochter door het vuur laat gaan (mensenoffers), zich inlaat met waarzeggerij, met geestenbezwering, voorspellingen of toverij, zich met bezweringen inlaat, geesten en orakels ondervraagt of de doden oproept (spiritistische bijeenkomsten). Want van iedereen die dergelijke dingen doet heeft de* HEER *uw God een afschuw; en om dergelijke gruweldaden drijft Hij die volken voor u weg. (Deuteronomium 18, 9-12) U mag geen contact zoeken met de geesten van gestorvenen en geen orakels ondervragen. Daardoor zou u zich verontreinigen. Ik ben de HEER uw God. (Leviticus 19, 31) "Mannen of vrouwen in wie de geest van een dode is of die aan waarzeggerij doen, moeten ter dood worden gebracht. Zij moeten worden gestenigd; zij hebben hun dood aan zichzelf te wijten." (Leviticus 20, 27)* Ook Leviticus 19, 26-31 past hier: "*Iets waar het bloed nog in zit mag u niet eten. U mag u niet inlaten met waarzeggerij of dodenbezwering. U mag aan uw hoofdhaar geen ronde rand knippen en de rand van uw baard niet wegnemen. U mag uw lichaam niet kerven voor een dode en u niet laten tatoeëren. Ik ben de HEER. Onteer uw dochter niet door van haar een publieke vrouw te maken; anders wordt het land ontuchtig en wemelt het er van schanddaden. U moet mijn sabbatdagen onderhouden en eerbied hebben voor Mijn heiligdom. Ik ben de HEER. U mag geen contact zoeken met de geesten van gestorvenen en geen orakels ondervragen. Daardoor zou u zich verontreinigen. Ik ben de HEER uw God."* Het boek Exodus is niet minder streng: *"Een tovenares (heks) mag u niet in leven laten." (Exodus 22, 17)* Ook bij andere volkeren werd de toverij gestraft met de dood. Wanneer termen ook in de verschillende tradities anders zijn vertaald, zo is de uitspraak toch duidelijk. Op de magie kom ik nog eens terug.

2. De verwensingen. Dat zijn wensen voor het kwade dat zijn oorsprong heeft bij de demon. Als ze gemaakt zijn met echte boosaardigheid - vooral bij bloedverwanten -, kunnen ze verwoestende uitwerkingen hebben. De meest voorkomende en ernstigste gevallen die ik ondervonden heb, waren ouders of grootouders die hun kinderen of kleinkinderen vervloekt hebben. De vervloeking heeft zich als bijzonder zwaar bewezen wanneer ze betrekking had op het bestaan of, wanneer ze bij bepaalde gele-

genheden zoals bijvoorbeeld de trouwdag, gedaan werd. Ouders hebben tegenover hun kinderen een binding en een autoriteit als geen andere persoon. Ik zou hier graag slechts over drie typische voorbeelden willen vertellen: Ik heb het leven van een jongen gevolgd die door zijn vader reeds vervloekt werd vanaf de geboorte (hoewel hij het blijkbaar helemaal niet wou) en de vervloekingen bleven de hele kindertijd duren en zolang hij thuis woonde. Deze arme jongen had pech op alle gebieden: ziekten, ongelooflijke moeilijkheden op het werk, ongelukken in het huwelijk, ziekten van de kinderen, enz. De zegeningen hebben hem inderdaad een bepaalde geestelijke verlichting gebracht, maar niet veel meer, zo leek het mij.

Een tweede voorbeeld: Een meisje wilde een brave man trouwen waarvan ze hield maar haar ouders waren ertegen. Toen ze zagen dat hun pogingen tevergeefs waren, gedroegen ze zich welwillender en woonden de bruiloft bij. Nog op de bruiloftsdag zelf riep de vader zijn dochter apart bij zich onder een vals voorwendsel en wenste haar de ergste kwalen toe voor haar, haar man en hun kinderen. En zo gebeurde het ondanks vurige gebeden en zegeningen. Nog een echt gebeuren: Op een dag bezocht mij een gerespecteerde vakman die mij zijn benen toonde, die blijkbaar door herhaalde operaties erg verminkt waren. Toen vertelde hij me zijn verhaal. Zijn vader was een zeer intelligente jongen wiens moeder absoluut wou dat hij priester werd, maar hij voelde dat hij geen roeping had. Het kwam tot een breuk en de jongeman moest zijn familie verlaten. Hij studeerde, had succes in zijn beroep, trouwde, kreeg kinderen en dat alles nadat elk contact met zijn moeder beëindigd was, die hem onder geen enkele omstandigheid meer zien wou. Toen een van zijn zonen acht jaar oud was geworden, werd een foto genomen van hem die hij mij toonde. Er was een mooi kind te zien met een vriendelijke glimlach, met korte broek, blote knieën en kniekousen, gewoon zoals men kinderen toen aankleedde. Toen had de vader een ongelukkig idee. Hij dacht dat zijn moeder door de foto van haar kleinzoon zou geraakt worden en dat er zou vrede heersen. Dus stuurde hij haar de foto. De moeder liet weten: "De benen van het kind zullen altijd ziek zijn en wanneer je terug naar huis keert, zul je sterven in het bed waarin je geboren bent." En zo gebeurde het ook. De vader keerde terug, maar pas vele jaren nadat zijn moeder al was overleden. Nauwelijks aangekomen voelde hij zich slecht, werd ziek in zijn geboortehuis en overleed daar nog dezelfde nacht.

3. Het boze oog. Hier gaat het over de vervloeking van een persoon door middel van een blik - en niet hoe zoals sommigen geloven, dat een persoon ongeluk brengt als ze u scheef bekijken. Dit zijn slechts verhalen. Het boze oog is een echte vervloeking met de bedoeling een bepaalde persoon te schaden door de demon. En het middel om dit ongelukkig voornemen te voltooien is de blik. Ik heb slechts enkele gevallen ontmoet en deze waren niet geheel duidelijk. Dat wil zeggen, het boze effect was duidelijk maar het was niet verklaarbaar wie de veroorzaker was en of het is geschied met een eenvoudige blik. In het algemeen wil ik hier zeggen dat we vaak niet kunnen zeggen hoe het kwaad ontstaan is. Het is belangrijk dat de betrokken persoon niet deze of gene verdenkt, maar uit het hart vergeeft en bidt voor hen die hem kwaad hebben gedaan, wie het ook moge zijn. In verband met het boze oog zou ik

tenslotte willen zeggen dat het feitelijk mogelijk is maar dat er bij mij geen echte gevallen zijn voorgevallen.

4. De fetisj. Dit is sedert lang het meest gebruikte middel voor vervloekingen. De naam komt van "facere" (Latijn voor maken, vormen) of "facticius" (Latijn voor imitatie, kunstmatig) en betekent het maken van een voorwerp uit de vreemdste en meest uiteenlopende materialen. Het heeft tegelijkertijd een symbolische waarde, het is een zichtbaar teken te willen schaden en het is ook een aan Satan aangeboden middel om hier zijn kwade macht te willen inprenten. Het is vaak gezegd dat Satan God imiteert. Bij de fetisj is er de analogie met de sacramenten waar er zichtbare materie is als genademiddel (bijvoorbeeld het water bij de doop). Het materiaal van de fetisj dient dus om te schaden. Er zijn twee verschillende manieren om de fetisj te gebruiken voor een bepaalde persoon. Er is de *directe* wijze waarop het slachtoffer wordt opgedragen iets te eten of te drinken dat gemengd werd in de fetisj. Dergelijke fetisjen bestaan uit de meest vreemde substanties: menstruatiebloed, gemalen stukjes been van doden, verschillende poeders uit verbrande delen van dieren, vooral het hart, speciale kruiden, enz. De boze werkzaamheid hangt niet alleen af van de gebruikte materialen, maar nog meer van de boze wil om met hulp van de demon te schaden. En deze wil wordt uitgedrukt door occulte formules, die worden uitgesproken bij de bereiding van dergelijke middelen. Bijna altijd lijdt de betrokken persoon, naast andere klachten, aan een karakteristieke maagpijn, die de exorcist goed kan diagnosticeren en die snel wordt genezen als de maag wordt leeggemaakt door ernstig braken of door stoelgang, waar dan de vreemdste dingen worden uitgescheiden. Een andere manier om de fetisj indirect te gebruiken is dat er een voorwerp wordt vervloekt dat aan het slachtoffer toebehoort (foto's, kleding of andere dingen), of er wordt een beeldje vervloekt dat deze persoon voorstelt: poppen, dieren of levende personen van hetzelfde geslacht en leeftijd. Het gaat over overdraagbaar materiaal dat is bekleed met hetzelfde kwaad dat men de betrokkene persoon toewenst. Een vrij bekend voorbeeld: Er wordt een pop tijdens dit satanische ritueel naalden rond het hoofd gestoken. Vervolgens krijgt de persoon hevige hoofdpijn en zegt: "Ik voel alsof mijn hoofd wordt doorboord met scherpe naalden. "Of er wordt met naalden, spijkers of messen gestoken in het poppenlichaam op die plaatsen waar de levende persoon moet getroffen worden. Onmiddellijk voelt het arme slachtoffer stekende pijnen op deze plaatsen. Bijzondere gevoelige personen, (waarover ik nog spreken zal) zeggen dan: "Er zit een grote naald van hier tot daar.” En ze beschrijven de juiste locaties.

Ik heb gevallen gezien waar deze mensen van zo’n pijnen werden bevrijd nadat men lange en vreemde naalden uit een soort kunststof of flexibel hout uit de getroffen lichaamsdelen verwijderd had. In de meeste gevallen volgde de bevrijding door uitscheiding van verschillende objecten zoals gekleurde katoenen draden, linten, spijkers of draad. Men zou gedetailleerd kunnen spreken over gebonden fetisjen. Daarbij bestaat het overdrachtsmateriaal uit speciale vervlechtingen van haren of verschillende gekleurde woldraden (vooral witte, zwarte, blauwe en rode, afhankelijk van het gewenste doel). Een voorbeeld: Om het kind van een zwangere vrouw te

treffen, werd met een naald en paardenhaar een pop van de hals tot de navel ingesnoerd.

Het doel was om het embryo in de ontwikkeling te hinderen en meer bepaald op de ingesnoerde plaatsen. Inderdaad gebeurde dit, maar niet zo erg als het door de vervloeker gewenst was. De vernauwingen betreffen vooral verschillende lichaamsdelen maar nog vaker de mentale ontwikkeling. Sommigen hebben dan moeite met leren, op het werk, met normaal gedrag, omdat ze hebben geleden aan vernauwingen in de hersenen. En de artsen probeerden tevergeefs het kwaad te diagnosticeren en te genezen. Ik wil ook nog op een ander, dikwijls optredend feit ingaan. Vaak zijn de fetisjen als eigenaardige voorwerpen in kussens en matrassen te vinden. Ik zou nu urenlang over dergelijke incidenten kunnen vertellen, die ik zelf niet zou geloven als ik ze niet had gezien met eigen ogen. Er worden gekleurde en geknoopte bandjes, stevige vastgebonden haarkrullen gevonden, snoeren met knopen, met bovenmenselijke kracht vast gevlochten wol in de vorm van kransen, dieren (vooral muizen) of geometrische figuren, gedroogd bloed, hout of stukken ijzer, gerolde draden, poppen met tekens op het lichaam of met prikplaatsen enz. Of bij vrouwen en kinderen vormen zich onvoorziene strakke haarvlechten. Dit zijn allemaal dingen of gebeurtenissen die we niet kunnen verklaren zonder tussenkomst van een onzichtbare hand. Soms ziet men deze objecten niet op het eerste zicht na het openen van de kussens en matrassen. Maar wanneer men ze met bezworen water besprenkelt of gewijde prentjes erop legt (in het bijzonder met een afbeelding van het kruis of de Madonna), dan komen deze eigenaardige voorwerpen te voorschijn. Voordat ik verder verslag geef, zou ik graag hier willen waarschuwen voor het te gemakkelijk accepteren van verwensingen, vooral in samenhang met fetisjen - hoewel ik de beschreven gebeurtenissen zelf heb beleefd. De echte gevallen zijn zeldzaam, ondanks alles. Bij een zorgvuldig onderzoek zijn vaak psychologische oorzaken, verbeelding en valse angsten de basis van de klachten. Men moet echter ook zeggen dat de vervloekingen vaak hun doel niet bereiken en om verschillende redenen: ofwel laat God het niet toe, of de betrokken persoon is door een leven van gebed en eenheid met God goed beschermd, of de fetisjist is incompetent of zelfs gewoon een simpele bedrieger, of de demon zelf - "leugenaar van in den beginne ', zoals hij wordt genoemd in het Evangelie - bedriegt zijn eigen volgelingen.

Het zou een zeer grote fout zijn om in voortdurende angst te leven voor een vervloeking. De Bijbel zegt nergens dat we de demon moeten vrezen. Ze zegt: “Onderwerp u dus aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal voor u vluchten. (Jakobus 4,7) en: "Weersta hem, sterk door het geloof. U weet dat soortgelijk lijden het deel is van uw broeders over heel de wereld.” (1 Petrus 5,9). We hebben de genade van Christus, die met Zijn kruis Satan overwonnen heeft, we hebben de voorspraak van Maria, de vijandin van Satan vanaf het begin der mensheid, we hebben de hulp van de engelen en heiligen. Boven alles, hebben we het zegel van de Drievuldigheid dat ons bij het heilig Doopsel is ingeprent. Als we leven in gemeenschap met God, dan beeft de demon met heel de hel voor ons, voor zover we de deur voor hem niet openen! Omdat de vervloeking de gebruikelijke vorm van duivelse invloed is, zou ik

graag nog wat uit mijn praxis vertellen. Afhankelijk van het doel van de vervloeking, kan ze verschillende betekenissen hebben. Het kan scheiding betekenen wanneer echtgenoten, verloofden of vrienden uit elkaar gaan door vervloeking. Het is vaak gebeurd dat verloofden uit elkaar zijn gegaan, ook al kwamen ze goed overeen en zijn ze er niet meer in geslaagd weer bij elkaar te komen.

Eén van de ouders, die zich verzette tegen de relatie, heeft dan bekend zich tot een tovenaar gewend te hebben om beiden uit elkaar te brengen. Maar het kan ook betekenen om verliefd te doen worden, opdat twee mensen zouden trouwen. Ik herinner me een meisje dat verliefd werd op de verloofde van haar vriendin. Na een mislukte poging om hem vast te binden aan haar, wendde ze zich tot een magiër. Het koppel ging vervolgens uiteen en de jonge man trouwde het meisje die de vervloeking had besteld. Natuurlijk werd het huwelijk ongelukkig, het lukte de man niet afscheid van de vrouw te nemen, hij kon haar niet liefhebben en had altijd de indruk tot dit huwelijk gedwongen te zijn. Andere vervloekingen moeten ziekten veroorzaken, zodat de betrokken persoon zich altijd ziek voelt. Anderen moeten vernietigen (de zogenaamde doodsvervloekingen). Het is voldoende dat de betrokken persoon zich onder de bescherming van de Kerk plaatst, dat wil zeggen dat hij de exorcismen ontvangt en vurig bidt of laat bidden opdat de dood niet plaats vindt. Ik heb veel dergelijke gevallen leren kennen en de Heer heeft op wonderbaarlijke wijze geholpen, of minstens zo dat men het dodelijke gevaar, in het bijzonder het gevaar van zelfmoord niet menselijk kon verklaren. Bijna altijd (als ik zeg *altijd*, verwijst het naar de vele gevallen die ik zelf heb meegemaakt) zijn de zwaardere vervloekingen met diabolische pesterij of directe bezetenheid verbonden. Daarom is het exorcisme noodzakelijk. Verschrikkelijk zijn ook de vervloekingen die een hele familie vernietigen of gericht zijn tegen alle leden van een familie, wat nog vaker gebeurt.

Het *Rituale* waarschuwt vooral daartegen (in nr. 8 van de instructies) dat de door een verwensing getroffen persoon met een magiër of heks in contact komt of die niet in dienst van de Kerk staat, en dat de betreffende zich tot de een of andere vorm van bijgeloof of andere ongeoorloofde middelen wendt. De ervaring toont dat een dergelijke waarschuwing noodzakelijk is. Magiërs zijn er veel terwijl er zeer weinig exorcisten zijn. Vanuit deze optiek worden vele vergissingen begaan. Uitgerekend een expert zoals Monseigneur Corrado Balducci, geeft in zijn boeken (in bijvoorbeeld ‘Il Diavolo’, blz. 326) de raad zich te wenden tot een magiër om van een vervloeking te genezen, zelfs als het voorspelbaar is dat deze een andere vervloeking zal maken. Het is een onvergeeflijke vergissing van een deskundige, die in andere delen van zijn boek zo’n verdienstelijk werk gepresteerd heeft. Ik ben het met pater Pellegrino Ernetti eens in het afkeuren van de vasthoudendheid waarmee Monseigneur Balducci aanraadt om zich tot magiërs te wenden. We vroegen een relevante correctie in de nieuwe editie van zijn boek *‘Il Diavolo’,* maar zijn verbaasd dat hij dat nog steeds benadrukt. Zo'n raad toont zijn gering pastoraal gevoel, want hij plaatst zichzelf duidelijk tegen de leer van de Kerk en de kerkelijke praktijk van alle tijden.

Wanneer het *Rituale* spreekt over vragen aan de demon, zo raadt nr.20 de exorcist aan, naar de oorzaak voor de aanwezigheid van de demon in dat bepaalde lichaam

te vragen, vooral of het om een vervloeking gaat. In het geval dat die persoon iets schadelijks heeft gegeten of gedronken, moet de exorcist hem bewegen te braken. Echter als er iets kwaadaardigs is verstopt buiten het lichaam, moet de exorcist zich de plek laten tonen, het voorwerp zoeken en het verbranden. Dat zijn nuttige aanwijzingen. In de praktijk wordt een vervloeking door het eten of drinken bijna altijd bevestigd door deze rare buikpijnen, waar ik reeds eerder over heb verteld en waar een eliminatie nodig is, zo of zo. Ter bevordering van de eliminatie is het raadzaam wijwater en bezworen olie te drinken en zout te eten. Het gebeurt ook dat vervloekte voorwerpen op mysterieuze manier uitgescheiden worden zoals ik het al eerder heb vernoemd. Bijvoorbeeld kan een persoon een druk in de maag voelen alsof hij een steen ingeslikt heeft. Plotseling wordt er een steen gevonden op de vloer en de pijn is weg. Er worden ook gekleurde draden, verwarde snoeren en andere voorwerpen gevonden. Al deze dingen moeten besprenkeld worden met wijwater (wat de persoon zelf kan doen), dan verbrand in open lucht en de as, met inbegrip van niet-brandbare materialen, in stromend water (rivieren, riolering) gegoten, maar niet in het toilet van uw eigen woning, want dat kan dan leiden tot ongemakken, zoals verstopping van alle lavabo’s en wateroverlast in huis.

In veel gevallen werden die eigenaardige objecten in de kussens en matrassen, niet als gevolg van de ondervraging van de demon gevonden, maar door hints van charismatici of sensitieven (waar ik nog naar zal verwijzen). Door die ontdekking kwam men pas op de idee, dat er een verwensing was en daarom wendde men zich tot een exorcist. Ook in deze gevallen moeten kussens en matrassen besprenkeld worden met wijwater en buiten verbrand. De as moet dan zoals hierboven beschreven, worden weggegooid. Het is belangrijk dat de verbranding van betoverde voorwerpen door gebed begeleid wordt, vooral als het gaat over fetisjen die toevallig gevonden werden of door directe aanwijzing van de demon, mag men het niet te licht opnemen. Toen pater Candido mij in het ambt opleidde, vertelde hij me over een "jeugdige vergissing", een nalatigheid die hij had begaan in de eerste jaren van zijn functie als exorcist. Hij exorceerde toen een meisje samen met een andere Passionistenpater, die zoals hijzelf door de bisschop was geautoriseerd. Toen ze de demon ondervroegen, hoorden ze dat er voor het meisje een fetisj was gemaakt. Er werd hun verklaard dat het ging over een houten doosje zo groot als een handpalm en ook waar het was verborgen: het werd een meter diep begraven naast een bepaalde boom en de exacte positie werd aangeduid. Vlijtig gingen zij met houweel en schop naar de aangewezen plek om daar te graven. Ze vonden het houten doosje zoals het was vermeld. Toen ze het openden om de inhoud te controleren, verscheen er een obscene figuur midden tussen andere vuiligheid. Onmiddellijk verbrandden zij alles zorgvuldig met behulp van alcohol, zodat er slechts een hoopje as overbleef. Maar ze hadden de zegening van het voorwerp vergeten, het ononderbroken gebed om de bescherming van Jezus’ bloed tijdens de verbranding. Bovendien hadden ze de voorwerpen herhaaldelijk vastgepakt en hun handen niet met wijwater gewassen. Het resultaat was dat pater Candido drie maanden in bed moest liggen vanwege ernstige

maagpijnen. Deze pijnen voelde hij nog tien jaar lang met een zekere intensiteit en zelfs jaren daarna, kon hij ze nog voelen.

Het was een harde les, die niet alleen nuttig was voor mij, maar ook voor al diegenen die zich in een vergelijkbare situatie bevinden. Ik vroeg pater Candido ook of het meisje werd bevrijd na al deze inspanningen en pijnen. Neen, zij had geen verlichting ervaren. Dit betekent dat fetisjen hun volle werking op personen uitoefenen op het moment dat ze gemaakt worden, ze te vinden en te vernietigen helpt niets. Ik herinner me verschillende van dergelijke gevallen waarbij tussen de vervloeking en de ontdekking van de fetisj vele jaren gepasseerd waren. De fetisj had allang voldaan aan zijn boze opdracht. Toen het werd gevonden en vernietigd, was het reeds onwerkzaam en de vernietiging heeft de betrokken persoon geen voordeel gebracht. De exorcismen, gebeden en sacramenten hebben dan geholpen. In andere gevallen heeft het verbranden van de fetisj de vervloeking gebroken. Ik ken bijvoorbeeld gevallen van fetisjen, die met behulp van verrotting, de dood zouden veroorzaken. Er wordt dan vervloekt vlees begraven. Het is echter ontdekt en vernietigd voordat het is vergaan. Vaak worden ook dieren, vooral padden, levend begraven. Ook in deze gevallen kan de ontdekking voor hun dood de vervloeking onderbreken. Maar de belangrijkste hulpmiddelen blijven de exorcismen, de gebeden, de sacramenten en de sacramentaliën. Men kan het niet genoeg benadrukken hoe belangrijk het is om beroep te doen op de middelen van God en niet op middelen van magiërs, zelfs als men de indruk heeft dat de middelen van God traag werken. De Heer heeft ons de kracht van Zijn Naam gegeven, de macht van het gebed (alleen of samen) en de bemiddeling van de Kerk. Zich tot magiërs wenden die hun machinaties onder de twijfelachtige naam van witte magie vermommen (wat altijd een zich wenden tot de demon is) zoals ook een nieuwe vervloeking laten maken, om een eerdere verwensing in te trekken, kan het kwaad alleen maar verergeren. Het Evangelie verhaalt over een demon, die een ziel verlaat, alleen om terug te komen met zeven andere demonen die erger zijn dan hem (Matteüs 12,43- 45). En dat gebeurt wanneer men zich tot een magiër wendt. Ik wil graag hier drie karakteristieke voorbeelden vertellen, zoals ik ze al vaak heb ervaren.

Eerste voorbeeld: iemand heeft fysieke pijn. Hij probeert verschillende artsen en medicijnen, maar de pijn wordt heviger in plaats van minder, men vindt geen oorzaak. Dan gaat hij naar een magiër of kaartlegger die magie beoefent en krijgt daar te horen: "U heeft een vervloeking. Als u wilt, neem ik ze weg. Maar dat kost een miljoen (Lire)." De betrokkene overlegt en besluit om dan te betalen. Misschien verlangt men van hem nog een foto, een kledingstuk of een haarlok. Na enkele dagen voelt de persoon zich volledig genezen en is blij die miljoen lire uitgegeven te hebben. Het is de demon die weg gegaan is. Na een jaar herbeginnen de gebruikelijke kwalen. De arme man gaat opnieuw naar de artsen, maar de geneeskunde blijkt weer machteloos, terwijl de pijnen steeds erger worden. Het is de demon, die is weergekeerd met zeven andere, die erger zijn dan hem. Als hij het niet meer kan verdragen, denkt hij: "Die magiër heeft een miljoen lire van mij geëist, maar hij heeft mij verlost van de pijnen." Dus keert hij terug naar hem, zonder ermee rekening te

houden dat alleen de magiër de verslechtering heeft veroorzaakt. Er wordt tegen hem gezegd: "Dit keer werd er een veel sterkere verwensing gedaan. Als u wilt, doe ik ze weg, maar verlang nu slechts vijf miljoen van u. Van iemand anders zou ik het dubbele verlangen." En zo herbegint het. Als dan het slachtoffer zich eindelijk wendt tot een exorcist, dan moet hij nog worden bevrijd, naast de aanvankelijk kleinere boosaardigheden van de schade veroorzaakt, door het grotere kwaad van de magiër.

Tweede voorbeeld: alles hetzelfde zoals hierboven. De zieke betaalt, wordt genezen door de magiër en blijft gezond. Maar de ziekte gaat over op zijn vrouw, zijn kinderen, zijn ouders of broers en zussen. Het kwaad vermeerdert zich nog (ook onder de vorm van verstokt atheïsme, een leven in zonde, van auto-ongelukken, ongevallen, depressies, enz.).

Derde voorbeeld: weer alles zoals hierboven. De persoon blijft genezen door de magiër en de verbetering blijft duren. Maar de ziekte was toegelaten door God, opdat de persoon zou boeten voor zijn zonden, opdat hij zou terugkeren naar een leven van gebed, kerkbezoek en het ontvangen van de sacramenten. Het doel van deze ziekte was grote geestelijke winst te boeken voor de redding van deze ziel. Met de genezing door de demon, die heel goed op de hoogte was van dat doel, ging het plan verbonden aan deze ziekte in rook op. We moeten altijd onthouden dat God het kwaad toelaat om het goede te bekomen: Hij laat het kruis toe, want alleen via het kruis kunnen wij de hemel bereiken. Deze waarheid is verhelderend, bijvoorbeeld bij mensen die speciale charisma’s hebben waar ze vaak onder lijden, maar niet bidden voor hun genezing. Het doet denken aan pater Pio die 50 jaar lang de pijnen verdroeg van de vijf wonden. Maar niemand dacht eraan God te vragen hem daarvan te verlossen. Het was heel duidelijk dat het een werk van God was om grote geestelijke dingen te bekomen. De demon is slim, hij zou het graag gewild hebben als de tekenen van de passie niet in het lichaam van pater Pio gedrukt waren! Natuurlijk is de situatie heel anders wanneer de demon valse wondtekenen veroorzaakt en valse mystiek voorspiegelt.

• Meer dan magie

Magie is een reusachtig onderwerp dat in vele boeken behandeld is en die hele bibliotheken zouden kunnen vullen. In de hele mensheid en bij alle volkeren is hun uitoefening terug te vinden. Ook vandaag zijn er velen die in de val van de magie trappen. Vele priesters onderschatten ook de gevaren. Zij vertrouwen - terecht - op de verlossende macht van Christus, die Zichzelf opofferde om ons te verlossen uit de slavernij van Satan en denken er niet aan dat de Heer nooit gezegd heeft de macht te onderschatten van de demon, nooit gezegd heeft de demon niet te wantrouwen of hem niet te bevechten. Hij heeft echter de macht verleend hem te verdrijven en heeft over de eeuwige strijd met hem gesproken, die ons leidt naar de afgrond (Jezus zelf heeft Zich aan de verleidingen van het kwaad blootgesteld), en Hij heeft ons duidelijk gezegd dat men geen twee heren dienen kan. De Bijbel spreekt vaak verbazingwekkend over magie en de magiërs, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament.

Daarom moeten we voorzichtig zijn, want één van de meest voorkomende manieren van de demon de mens aan zich te binden en hem te brutaliseren, is de magie, het bijgeloof, al dat wat Satan iemand direct of indirect verschaft. De beoefenaars van magie geloven hogere machten te kunnen beïnvloeden, die zij echter in werkelijkheid dienen moeten. De heksen houden zich voor meesters over goed en kwaad. De spiritisten en hun media trachten de hogere geesten of de geesten van overledenen te aanroepen – in werkelijkheid hebben ze hun lichaam en ziel aan demonische krachten overgeleverd – zonder het te beseffen dat deze altijd gebruikt worden voor een destructief doel, zelfs indien dit doel niet onmiddellijk herkenbaar is. De van God gescheiden mens is arm en ongelukkig, het lukt hem niet de zin van het leven te begrijpen en nog minder die van moeilijkheden, van pijn en van de dood. Hij verlangt naar het geluk, zoals de wereld het aanbiedt: rijkdom, macht, welvaart, liefde, plezier, bewondering, enz. Zo, alsof de demon tegen hem zegt: “Heel die macht en al hun pracht van deze koninkrijken zal ik U geven, want zij zijn mij in handen gegeven en ik geef ze aan wie ik wil.” (Lucas 4, 6-7) En daarom zijn jonge en oude mensen, vrouwen, arbeiders, professionals, politici, kunstenaars, nieuwsgierigen op zoek naar de 'waarheid' over hun toekomst. Deze mensen staan tegenover: magiërs, waarzeggers, astrologen, kaartleggers, pranotherapeuten, sensitieven of allerlei helderzienden. De eerste groep ontmoet toevallig de tweede of in de hoop op hulp, uit wanhoop, of uit nieuwsgierigheid. Sommigen blijven daarvan geobsedeerd, anderen verwenst en weer anderen sluiten zich aan in de gesloten kring van een sekte.

Maar wat zit hier achter? De onwetenden vermoeden alleen bijgeloof, nieuwsgierigheid, bedrog of fraude (omdat er inderdaad een grote commerciële praktijk mee verbonden is). Maar in de meeste gevallen is de realiteit geheel anders. De magie is geen lege waan, iets zonder basis. De magie maakt gebruik van demonische krachten om de gang van zaken te beïnvloeden en anderen te manipuleren voor persoonlijk gewin. Deze misvormde vorm van religiositeit was aanvankelijk typisch bij primitieve volkeren, heeft zich dan met de tijd verspreid en leeft vandaag samen met de verschillende religies in alle landen. Zelfs als de vormen verschillend zijn, het resultaat is altijd hetzelfde: de mensen van God te verwijderen en hun tot zonde te brengen naar de geestelijke dood. De magie komt voor in twee vormen: de nabootsende en de besmettelijke magie. De *nabootsende magie* baseert zich op de gelijkenis van de vorm en de werking op het principe, dat er voor elke vorm een evenbeeld is. Een pop stelt de persoon voor die men wil treffen, en volgens de overeenkomstige rituele "gebeden" steekt men naalden in het lichaam van de pop en raakt daarmee de persoon, die de pop voorstelt. Die persoon krijgt dan pijn of ziekten op die lichaamsdelen, die worden doorboord door naalden op de pop.

De *besmettelijke magie* is gebaseerd op het principe van fysiek contact of besmetting. Om invloed uit te oefenen op een persoon, heeft de magiër een object nodig dat behoort aan de persoon: haren, vingernagels, huid, kleding, ook een foto is geschikt, liefst een volledige foto waar het gezicht onbedekt moet zijn. Dat gedeelte staat voor het geheel, dat wil zeggen, wat wordt gedaan aan dat gedeelte, beïnvloedt de gehele persoon. De magiër handelt met overeenkomstige formules of rituelen op bepaalde

tijden van het jaar en dagen, onder invloed van de geesten die hij heeft opgeroepen om zijn werk effectief te maken. Ik heb daarover al gesproken in de paragraaf over de fetisj, maar de magie omvat een veel groter gebied dan alleen maar eenvoudige fetisjen en ook een veel groter gebied dan vervloekingen. Na een van de inleidende rituelen van de zwarte magie, zoals ze gebruikt worden door magiërs op de Kaapverdische eilanden, voor de westkust van Afrika, moet de gekozene op een bepaald ogenblik voor een spiegel gaan staan, waar de Satan hem moet verschijnen om hem de "vaardigheden" te schenken en eveneens de wapens die hij moet gebruiken. De wapens van de christenen tegen de "brullende leeuw" zijn de waarheid, de gerechtigheid, het geloof en het tweesnijdend zwaard van Gods Woord. De tovenaar moet een echt zwaard vastnemen om de mensen te treffen; hij zou het vermogen van vernietiging, van de vervloeking, de helderziendheid, de voorspelling, van bilocatie, genezing en nog andere bekomen, afhankelijk van het kwaad dat hij kan doen, afhankelijk of het hem lukt de plannen van God te verhinderen en afhankelijk van wat hij de demon kan aanbieden: zichzelf, zijn kinderen of andere personen, die zich - min of meer onwetend – tot hem wenden. Het slachtoffer krijgt meestal een vreselijke afkeer van alles wat heilig is zoals gebeden, kerken, afbeeldingen van heiligen enz., waar nog veel andere kwalen bijkomen.

Dat alles kan ook een mens overkomen die de magiër een "werk" oplegt, die hem een "offer" gebracht heeft onder de vorm van een gift, al was ze nog zo klein, bepaalde dingen gevraagd heeft en misschien ook nog bepaalde rituelen uitgevoerd heeft: bezoek van zeven kerken, kaarsen op een bepaalde manier aansteken, poeder te verstrooien, bepaalde dingen te dragen op het lichaam of ook anderen op het lichaam te leggen of iets dergelijks. Op deze wijze komt met de duivel een min of meer vaste verbinding tot stand met ernstige gevolgen voor de ziel en het lichaam. Heel vaak zijn moeders bij mij gekomen die voorheen met hun kinderen bij magiërs waren en ze op hun lichaam bepaalde dingen lieten dragen, die voor onervarenen flauwe kul leken, maar echter door de nadelige gevolgen zich als echte vervloekingen ontpopten. Als iemand zich op het territorium van de vijand begeeft, zo geraakt hij in diens macht, ook als hij ter "goeder trouw" gehandeld heeft. Alleen de machtige hand Gods kunnen dergelijke bindingen verbreken en bevrijden. De handelingen van de zogenaamde *hogere magie* worden meestal ingedeeld in genezingen, transformaties, zegeningen, onteigeningen, excommunicaties en vervloekingen. Voorwerpen of personen moeten zo in "heilige symbolen" (heilig volgens de Satan!) veranderd worden. Dat magische materiaal wordt op bepaalde tijden "gemagnetiseerd", die door de magische astrologie bepaald worden. Elke magiër draagt op zich – en bereidt het ook voor anderen - zogenaamde "Pentacoli" of "Pantacoli" (van het Griekse panta *klea*). Dat zijn over het algemeen kleine medailles, die "katalysatoren van energie" zijn. Zij hebben, zoals de magiër zegt, een speciale hemelse kracht. Een andere zaak zijn de talismannen die betrekking hebben op de kenmerken van de persoon die ze moeten beschermen. Het verwerven van talismannen is een van de grootste bekommernissen van de arme aanvragers, die zich door verschillende kwalen bedreigd voelen van jaloezie, onbegrip, gebrek aan liefde, armoede en ze zijn

bereid de prijs - soms een te hoge prijs - voor deze geluksbrengers te betalen die ze moet bevrijden van al hun problemen. Echter, ze dragen op hun lichaam een negatieve last, die niet alleen zichzelf, maar ook hun gezinnen kan schaden. Voor de productie van deze voorwerpen en zoals ook voor veel magische handelingen, wordt veelvuldig wierook gebruikt. Het is een aan Satan geofferde wierook, die in duidelijk contrast staat met de wierook, die aan God aangeboden wordt in de liturgische dienst. Andere vormen van magie zijn fabricage van gefilterde essencen of mengsels, die diabolische invloed of bezetenheid in diegenen bewerken kunnen, die dergelijke door magiërs bereide mengsels met spijzen of dranken eten of drinken. De ongelukkige heeft dan in zijn lichaam niet alleen iets onappetijtelijks, maar ook de boze geesten, die bij de fabricage van dit heksenwerk opgeroepen werden. Bekend is de zogenaamde liefdesdrank, die een verschrikkelijke bezetenheid van satanische machten kan oproepen. In de Bijbel komt de demon voor de eerste keer ter sprake als hij de stamouders onder de vorm van de slang bekoort. In de mythologie symboliseert de slang altijd de kennis. In het oude Egypte, kende Isis de geheimen van de stenen, de planten en de dieren. Ze kende echter eveneens de ziekten en hun heilmiddelen, waardoor ze de dode Osiris weer kon doen herleven uit de doden, Osiris, om van hem Horus te ontvangen. Als symbool voor het eeuwige leven werd de slang getoond verbonden met de eigen staart in de muil. Men denke ook aan de keizerlijke boa van de Inca's en de goddelijke boa van de indianen.

In de voodoo-cultus inspireert de androgyne slang "Danbhalah en Aida Wedo" hun volgelingen met dergelijke nauwkeurigheid en precisie, dat ze zowel overdag als 's nachts verbluffende resultaten bereiken. Deze slang beweert alle geheimen van de scheppingswoorden door de "magische taal" te kennen, die werd betoverd door de heilige muziek. Het gaat over een Haïtiaanse magie van Afrikaanse afkomst, die samen met de originele Afrikaanse magie en de naar Zuid-Amerika geïmporteerde magie (vooral in Brazilië beoefend) onder de naam "Makumba" een grote demonische macht heeft. Ik heb al gemeld dat de ergste vervloekingen die ik heb bezworen uit Brazilië of Afrika stamden. De moderne beschaving heeft bepaalde gebruiken vermengd, maar niet veranderd, zodat wetenschap en magie, religie en oude riten getolereerd worden. Er zijn ook vandaag de dag, in het bijzonder op het platteland, zeer religieuze mensen die zich tot zogenaamde "heiligen" (zowel mannen als vrouwen) wenden om hulp te verkrijgen voor diverse problemen: ziekten tot en met het Boze Oog, op zoek naar werk en tot het zoeken naar een echtgenoot. Het zijn die "heilige" mensen, waarvan men zegt dat ze "altijd naar de kerk gaan." Zelfs vandaag de dag zijn er nog steeds moeders die hun kinderen te goeder trouw de gebaren en rituelen leren, hoe men in de Heilige Nacht het Boze Oog kan verbannen. Of ze leggen hun kinderen kettingen om de hals met gezegende kruisen en medailles, maar ook met dassenharen, wolftanden en rode horens. Dit zijn voorwerpen die, als ze niet negatief geladen zijn, door de zonde van bijgeloof binden aan de demon. Met de magie is altijd waarzeggerij verbonden, namelijk de wens om de toekomst langs kromme wegen te kennen. Men hoeft maar te denken aan de wijdverbreide gewoonte van het kaart-

leggen, zich dus de toekomst laten voorspellen met behulp van kaarten, die bij voorkeur hét middel van magiërs en helderzienden zijn.

Het schijnt dat de praktijk van het kaartenleggen in de 13e eeuw is ontstaan en uit een spel is geëvolueerd van zigeuners, die daaruit de mogelijkheid ontwikkelden van toekomstvoorspelling. Dit is gebaseerd op de esoterische leer van communicatie tussen mensen en de goddelijke wereld. Ik wil daarover niet uitweiden, maar gewoon zeggen dat de onwetende, die al depressief is door de nauwkeurigheid van de onthullingen uit zijn verleden, nu ook angst, wantrouwen of ontgoochelde hoop heeft, dikwijls verbonden met beschuldigingen tegenover familie en vrienden – en hij voelt zich vooral afhankelijk van de persoon die de kaarten gelegd heeft en vreest ook in de toekomst daarvan afhankelijk te blijven. Dit alles kan tot angst, woede en onzekerheid leiden zodat het verlangen kan opkomen zich tot magische praktijken te wenden of talismannen te verkrijgen om de innerlijke vijand te neutraliseren, die men zelf heeft opgeroepen en die de oorzaak is van ziekte, ongeluk enz.

De ergste magie van Afrikaanse oorsprong berust op hekserij (witchcraft), waarmee men iemand op magische wijze kwaad wil doen, zoals met *spiritisme,* waar men tracht met de geesten van overledenen of met hogere geesten in verbinding te treden. Het spiritisme is in alle culturen en onder alle volken bekend. Een medium bemiddelt tussen geesten en mensen door zijn energie (stem, gebaren, schrijven, enz.) aan de geest te lenen die zich wil manifesteren. Het is mogelijk dat de opgeroepen geesten, het zijn overigens altijd demonen, bezit nemen van een van de aanwezigen. De Kerk heeft daarom altijd seances en het deelnemen eraan verboden. Door de ondervraging van Satan leren we niets nuttigs. Maar is het echt onmogelijk de doden op te roepen? Verschijnen er alleen maar demonen tijdens de sessies? Deze twijfelende vragen van gelovigen komen uit één enkele uitzondering. De Bijbel verhaalt over een uniek voorval, toen Saul zich tot een medium wendde en haar beval: "U moet voor mij een dodengeest raadplegen; roep de geest op van degene die ik u zal noemen." (1 Samuel 28,8)

Samuel, die pas was overleden, verscheen werkelijk. God heeft deze uitzondering toegestaan, maar vermeldenswaard is de kreet van afschuw van het medium en nog meer de harde berisping van Samuel: "Waarom stoort u mij door mij op te roepen?" (1 Samuel 28,15) De doden moet men achten en men mag ze niet storen. Aangezien dit het enige geval in de Bijbel is, noem ik hem een uitzondering. Ik ben het eens met Kenneth McAll, een psychiater en protestantse exorcist als hij schrijft: "Het is puur egoïsme en wreedheid, wanneer men probeert zich vast te houden aan onze overledenen, of ze tot ons zou willen terug roepen. Wat zij nodig hebben is de eeuwige verlossing en niet om weer opnieuw gebonden te worden aan dingen en mensen in deze wereld." Velen laten zich bedriegen omdat het ze ontbreekt aan geloof, maar ook omwille van hun eigen domheid. Het gebruik van bepaalde dansen, liederen, kleding, kaarsen, dieren, zoals ze nodig zijn voor de verschillende rituelen van de voodoo-cultus of Makumba, kunnen uit etnografisch of folkloristische achtergrond interessant lijken. Vier kaarsen op de vier hoeken van een kruispunt of een driehoek van drie kaarsen, waarvan er eentje naar beneden gericht is, kan worden gezien als een

spel of een onschuldig bijgeloof. Maar het is de hoogste tijd de ogen te openen. Boven alles nodig ik de priesters uit te onthouden: Het zijn aanroepingen van boze geesten, die de ene of de andere storen kunnen, maar die altijd als uiteindelijk doel hebben de scheiding van het slachtoffer van God, hem te brengen tot zonde, angst aan te jagen, brengen tot vervreemding en tot wanhoop.

Mij werd gevraagd of door magie ook groepen van personen en gemeenschappen kunnen getroffen worden. Ik ben daarvan overtuigd, maar dit thema zou een aparte studie vereisen. In dit boek moet ik mij - net zoals bij andere onderwerpen - tevreden stellen suggesties te doen. Het is mogelijk dat de demon zich van een persoon bedient om grote groepen te treffen, ook zeer talrijke groepen, die dan de macht in de staat in de hand kunnen nemen en ook invloed op de staten. Ik geloof dat dit in onze tijd het geval was met mensen zoals Karl Marx, Hitler of Stalin. De nazi-wreedheden, de verschrikkingen van het communisme of de excessen van Stalin bijvoorbeeld, behaalden een echt demonische perfidie. Buiten het politieke domein, houd ik een bepaald soort muziek en bepaalde muzikanten voor instrumenten van Satan, die op overvolle plaatsen de luisteraars in extase brengen en die kan leiden tot extreem geweld of vernielzucht.

Maar er zijn ook andere gevallen die gemakkelijker te controleren en te genezen zijn (hoewel collectieve bezetenheid altijd moeilijk te genezen is), waar scholieren en groepen van verschillende aard evenals prominente gemeenschappen – bijvoorbeeld religieuze communiteiten – getroffen worden. Het is ongelooflijk hoe de demon hele groepen kan misleiden en dwalingen laat binnendringen. Sommigen zijn van mening dat het eenvoudiger zou zijn een massa te misleiden dan een individu. In ieder geval is het zeker dat de demon groepen, ook talrijke groepen treffen kan waar in dergelijke gevallen bijna altijd een menselijke toestemming, - de menselijke schuld van een vrije instemming tot het satanische werk - beschikbaar is en dat uit interesse, uit ondeugd, of andere mogelijke motieven. Het probleem van collectieve demonische invloed is een van de meest gevaarlijkste en krachtigste. Dus hebben precies de laatste pausen bijzonder daarop gewezen. Ik bedoel vooral de toespraak van Paulus VI op 15 November 1972 en van Johannes Paulus II op 20 Augustus 1986. Satan is onze ergste vijand en hij zal dat blijven tot het Einde der Tijden. Daarom gebruikt hij zijn intelligentie en macht om de plannen van God te dwarsbomen die de redding ons allen redden wil. Onze kracht is Christus' kruis, Zijn Bloed, Zijn wonden en de gehoorzaamheid aan Zijn woorden en aan de door Hem gestichte Kerk.

• Wie kan demonen uitdrijven?

Het is heel duidelijk dat Jezus allen die in Hem geloven de macht gegeven heeft om duivels uit te drijven in Zijn naam. In dergelijke gevallen gaat het over privégebeden, die we kunnen omschrijven als "gebeden van bevrijding".

Daartegenover is de exorcist een speciale vaardigheid gegeven, die priesters dus die expliciet door hun bisschop benoemd werden. Door het gebruik van de overeen-

komstige gebeden van het *Rituale,* geven ze een sacramentalie, dat in tegenstelling tot het privégebed, de leer van de Kerk insluit. *Maar altijd is een sterk geloof, veel gebed en vasten nodig, zowel van de kant van de gelovigen, als van de kant van diegene waarvoor gebeden wordt.* Optimaal zou zijn als tegelijkertijd met het exorcisme een groep mensen zich zou verzamelen om te bidden. Ik voeg er nog aan toe dat elke priester, ook de niet-exorcist, bijzondere volmachten heeft krachtens zijn priesterambt, dat geen persoonlijke eer is, maar een dienst aan de geestelijke behoeften van de gelovigen. En tot die behoeften behoort zeker ook de bevrijding van een kwade invloed, hetzij door middel van gebeden van bevrijding, hetzij door exorcismen. Hier kunnen gewijde middelen behulpzaam zijn: bijvoorbeeld kan men een kruis, een rozenkrans of een relikwie op het hoofd van de betrokkene leggen. Bijzonder effectief zijn kruispartikels want met het kruis heeft Jezus het rijk van Satan overwonnen. Maar werkzaam zijn ook relikwieën van heiligen, waarvoor men een bijzondere verering heeft. Heel nuttig zijn ook eenvoudige, gewijde heiligenbeelden zoals dat van de heilige aartsengel Michael, waar de demonen een bijzondere angst voor hebben. Ik denk echter dat ik de verwachtingen van de lezer zou teleurstellen als ik niet ook de groter wordende legers van charismatici, helderzienden, sensitieven, pranotherapeuten, genezers en ook zigeuners zou vermelden. Deze groep wordt steeds groter naarmate de bisschoppen en de geestelijkheid met een lichtzinnigheid variërend van traagheid tot echt ongeloof dit pastoraal gebied, waarvoor zij verantwoordelijk zijn, verlaten. Daarom wil ik om op deze vraag te antwoorden, dit hoofdstuk wijden aan die genoemde groepen.

Allereerst wil ik zeggen dat we hier te maken hebben met mensen die invloed hebben (of doen alsof ze dit kunnen) op bevrijding van het kwaad, maar vaker slechts voor een genezing werken. Het is zeer moeilijk een duidelijk onderscheid te zien. De oorzaak van alle problemen zoals ziekte, pijn en dood, die een gevolg zijn van de zonde, liggen bij de demon. Dan zijn er ook ziekten die direct veroorzaakt worden door het kwaad. Het Evangelie schildert ons slechts een paar gevallen: de sedert 18 jaar kreupele vrouw (verlamming?) en een doofstomme. In beide gevallen werd het kwaad veroorzaakt door de aanwezigheid van Satan, daarom heeft Christus door de uitdrijving van de demon de genezing bewerkt. In het algemeen geldt de regel die ik al heb vernoemd: wanneer een ziekte wordt veroorzaakt door het kwaad, dan hebben medicijnen geen effect, terwijl de gebeden van bevrijding en exorcisme succesvol zijn. Het is ook waar dat een langdurige duivelse aanwezigheid kan leiden tot het oproepen van psychische problemen, waardoor de betrokkene na geslaagde bevrijding toch nog een dienovereenkomstige medische behandeling nodig heeft.

Hiermee raak ik een gebied aan dat speciale kennis vereist, die een exorcist niet kan bezitten. Een exorcist moet echter de geestelijke ziekten zover kennen, om te weten of de hulp van een psychiater noodzakelijk is. Maar men kan niet verwachten dat een exorcist op dit gebied zo goed thuis is als een psychiater. Daarom moet de exorcist kennis over parapsychologie en paranormale krachten bezitten, maar het is onmogelijk dat hij zoveel vaardigheden heeft als een vakman, een specialist. Zijn vakgebied is het bovennatuurlijke waar hij de exacte fenomenen van kent en de behandelings-

methoden met bovennatuurlijk karakter. Deze aanwijzing was nodig want ik zal het bovennatuurlijke, het paranormale, het pre-naturale en het diabolische behandelen.

• De charismatici

De Heilige Geest verdeelt Zijn gaven met goddelijke vrijheid aan wie en hoe Hij wil, want ze worden niet tot eer en tot voordeel van een persoon gegeven, maar voor de dienst aan medemensen. Onder deze gaven zijn er ook die van bevrijding van boze geesten en genezing. Het gaat over gaven die aan enkelingen kunnen gegeven worden, maar ook aan gemeenschappen. Op zich zijn ze niet gekoppeld aan persoonlijke heiligheid, maar door de vrije keuze van God. De ervaring leert echter dat God deze gaven meestal geeft aan rechtschapen personen, ijverige aanbidders met voorbeeldige levenswandel (wat geen fouten uitsluit!) en bewezen nederigheid.

Vandaag de dag zijn er zo veel charismatische mensen waar lijdenden massaal naartoe gaan. Hoe kan men de echte van de valse onderscheiden? Op zich behoort dit onderscheid toe aan het kerkelijk gezag, dat zich van alle hulpmiddelen kan bedienen die ze nodig acht. Ik ken werkelijk een paar gevallen waar het kerkelijk gezag zich heeft ingeschakeld om te waarschuwen tegen bedriegers en valse charismatische personen. Maar ik ken geen enkel geval van officieel erkende charismatische personen. Het is een gecompliceerd en geen gemakkelijk probleem. Ook wanneer de charisma's zouden kunnen ophouden en het mogelijk is dat de gekozen persoon zich onwaardig toont: Geen levend wezen heeft gegarandeerd de genade! Men kan vier oriënteringsnormen vastleggen:

1) dat het individu (of de gemeenschap) volledig trouw leeft volgens het Evangelie,

2) dat hij geen eigen belangen heeft aan de zaak, (er mogen geen donaties worden geaccepteerd - met vrijwillige donaties kan men miljonair worden!),

3) dat hij middelen gebruikt die algemeen toegelaten zijn door de Kerk zonder magie of bijgeloof, dus zonder toverij of bijgeloof (gebeden en geen magische formules, kruistekens, handoplegging zonder schending van het schaamtegevoel, wijwater, wierook, relikwieën en niets wat vreemd is aan het normale gebruik in de Kerk), dat hij de gebeden spreekt in de naam van Jezus,

4) dat de vruchten goed zijn. De bijbelse regel Mateüs 12,33 : "Stel dat de boom goed is, dan is ook zijn vrucht goed; stel dat de boom ziek is, dan is ook zijn vrucht rot. Want aan de vrucht kent men de boom.", staat altijd boven alle anderen.

Er zijn nog andere tekens die typisch zijn voor genezingen op charismatische wijze: ze verwijzen naar alle ziekten, met inbegrip van kwaadaardige die veroorzaakt zijn door de demon, ze zijn niet gebaseerd op vaardigheden of menselijke krachten maar op het gelovige gebed, op de kracht van de naam van Jezus, op voorspraak van de Heilige Maagd en de heiligen, de charismatische persoon mag geen energie verliezen zodat hij met een rustpauze opnieuw moet opladen (zoals genezers, tovenaars, en dergelijke), hij geen lichamelijke reacties vertoont maar gewoon een actieve be-

middelaar is van de genade. De charismatische genezingen zijn niet bedoeld om de charismatische persoon op het toneel te voeren, maar om God te prijzen en het geloof en het gebed te propageren.

Ik wil graag nog een noodzakelijk woord toevoegen omdat dit een gebied is waarover het Tweede Vaticaans Concilie heeft gesproken en waarvan de besluiten niet in de praktijk werden omgezet. Het rationalisme en naturalisme, hebben voet gevat en buitengewone gebeurtenissen, wonderen, de aanwezigheid van heiligen en verschijningen worden niet met dankbaarheid aanvaard, maar met argwaan, ze worden verworpen zonder onderzoek, men is hoogstens geschokt. In geen kerk wordt vandaag het afsmeken van de eerste christenen gedaan: "Let dan ook nu op hun dreigementen, Heer, en geef dat Uw dienaren in alle vrijmoedigheid Uw woord verkondigen en laat door het uitstrekken van Uw hand genezingen en tekenen en wonderen geschieden door de naam van Uw heilige knecht Jezus." (Handelingen 4,29-30)

Vandaag, zo lijkt het, worden deze gaven alleen gezien als een last. Het Tweede Vaticaanse Concilie bevestigde dat de Heilige Geest "door gelovigen van iedere rang bijzondere genaden verleent ... Deze charisma's, hetzij buitengewoon of ook zeer eenvoudig of algemeen, moeten met dankbaarheid en ontzag worden aanvaard." Het document gaat verder met eraan te herinneren dat deze buitengewone gaven uiteraard niet bekomen worden door gebed. Wat de beoordeling betreft in verband met hun herkomst en het juiste gebruik, zo "is het een zaak van de kerkelijke autoriteit, die *vooral* moet opletten dat de geest niet wordt uitgedoofd, ze moet alles onderzoeken en alles voor juist houden wat goed is." (LG 12) Dat bij de toepassing van deze richtlijnen veel verkeerd loopt is algemeen bekend.

Daarom is het nutteloos wanneer het Concilie zegt, dat wie van de Heilige Geest charisma's ontvangt, ook al is hij een leek, *hij het recht en de plicht heeft ze uit te oefenen* (Decreet over het lekenapostolaat "Apostolicam actuositatem" / AA 3) onder begeleiding en beoordeling van de bisschoppen. Ik zie met vreugde het ontstaan van organisaties die zich beschikbaar stellen aan de bisschoppen voor dit werk, zoals bijvoorbeeld de charismatische beweging van Assisi. Op dit gebied is er nog veel te doen.

Helderzienden en Sensitieven.

Ik vat beide groepen hier samen omdat ze beiden in principe dezelfde eigenschappen bezitten, alleen 'zien' de eersten, terwijl de tweede groep 'voelen'. Beiden drukken uit wat ze voelden in contact met voorwerpen of personen. Om over het thema niet teveel uit te weiden, beperk ik me op gebeurtenissen uit mijn vakgebied, namelijk boze invloeden op mensen, voorwerpen of huizen. Heel vaak heb ik contact gehad met deze mensen, soms heb ik ze direct gevraagd of geroepen om aanwezig te zijn bij mijn exorcismen om daarna te ervaren wat ze hebben gezien of gevoeld. En ik heb gemerkt dat de antwoorden van de geest der waarheid afhingen. Sommigen voelen onmiddellijk iets vreemds zodra ze bezetenen of getroffenen zien of zich in hun nabijheid bevinden. Soms voelen ze zich ziek als ze dicht bij zo'n personen zijn,

soms zien ze die negativiteit en beschrijven ze. Meestal is het al voldoende hen een foto, een brief of een voorwerp in de hand te leggen dat toebehoort aan die verdachte persoon om een antwoord te verkrijgen: of wel heeft hij helemaal niets, of hij is het slachtoffer van een kwaadaardige ziekte, of hij zelf is gevaarlijk omdat hij boosaardig is tegenover anderen. Het kan ook voldoende zijn de stem te horen.

Bijvoorbeeld wanneer iemand twijfels heeft of hij ergens boosaardig beïnvloed werd, dan belt hij een van deze mensen op en hoort dan het antwoord. Wanneer ze naar huizen geroepen worden waar men vervloekingen vermoedt omwille van vreemde, eigenaardige dingen die daar gebeuren, stellen ze vast of er een dergelijke vervloeking bestaat of niet, ze wijzen op verwenste voorwerpen die moeten worden verbrand, zij raden het openen van bepaalde kussens en matrassen aan waarover ik al eerder heb bericht. Uiteraard is het mogelijk dat ze zich vergissen. Daarom moeten hun gewaarwordingen altijd gecontroleerd worden. Soms onderzoeken ze het leven van een persoon en zien ze met verrassende nauwkeurigheid op welke leeftijd hij werd vervloekt, hoe en met welk doel het is gebeurd en welke storingen ze hebben gehad. Af en toe ontdekken ze ook de veroorzaker.

Op een dag had ik net een man in de spreekkamer binnengeleid, die mij had gevraagd hem te exorceren, toen ik me herinnerde dat ik precies nu op dat moment een sensitieve moest opbellen. Ik rende naar de telefoon en kreeg het volgende te horen: "U staat op het punt een vijftigjarige man te exorceren. Op de leeftijd van 16 jaar werd hij vervloekt door iemand die zijn vader haatte. Men gaf hem vervloekte wijn te drinken en verborg een fetisj rond de grond van een bron. Vanaf dat moment voelde de jongen zich ziek, het werd steeds erger en alle behandelingen waren nutteloos. Na een paar jaar stierf de vader en de jongen voelde een verrassende verbetering. Maar hij is getekend door een hersenbeschadiging, zodat hij dus geen enkele arbeid kan verrichten. Probeer hem te bezweren, maar het kwaad is na een lange tijd te diep verworteld. Ik vermoed dat u niets zult bereiken."

Het was precies zoals het mij werd geschilderd. In andere gevallen was een ‘sensitieve’ aanwezig terwijl ik een persoon exorceerde en hij wees me precies aan welk deel van het lichaam ik zegenen moest met de stola of zalven met olie, omdat die bijzonder getroffen waren. Op het einde wees de patiënt de exacte plek aan waar de pijn het sterkste was. Er zijn nog talloze voorbeelden van dergelijke fenomenen.

In ieder geval kan ik zeggen dat de mensen die ik heb gekozen (onder de velen die mij als sensitief geïntroduceerd waren) veel baden, niet geïnteresseerd waren in materiële goederen, zeer goed waren en rijk aan naastenliefde. Bovenal waren ze nederig; als ik niet toevallig of door informatie van anderen hun talenten had ontdekt, hadden ze het me nooit verteld. Waarover gaat het feitelijk? Is dat een charisma? Of is het een paranormale gave? Ik heb eerder de neiging te geloven dat het gaat over een paranormale gave die de persoon gebruikt om goed te doen. Maar ik sluit niet uit dat deze gave kan worden verenigd met een charisma. Ik heb bij deze mensen nooit tekenen van vermoeidheid opgemerkt als zouden ze door energieverlies getroffen zijn. Daartegenover heb ik een constante intensivering van hun vaardigheden tijdens

het uitoefenen gemerkt. Dat laat vermoeden dat het in feite om een paranormale gave gaat. Graag wil ik ook nog opmerken dat deze mensen dikwijls een hulp waren voor de diagnose maar amper voor de genezing, behalve natuurlijk door hun gebed en de goede raadslagen die ze de getroffen personen gaven.

Genezers.

Het gaat hier over genezingen die gebeuren door overdracht van een bijzondere energie, vooral door handopleggingen. Hier bevinden we ons op paranormaal gebied waarvoor ik niet verantwoordelijk ben. Ik zou alleen maar willen zeggen dat de genezers geen invloed hebben op ziekten van demonische oorsprong, zoals op deze ziekten ook de medische wetenschap en andere humane wetenschappen geen invloed hebben.

Pranotherapeuten.

Ook deze groepen zijn evenals de genezers in de afgelopen jaren onwaarschijnlijk aangegroeid. Ik hoef hier niet in te gaan op de theorie van *prana* en *bioplasma*. Dat is een gebied waar onderzoek op wordt gedaan maar nog niet als wetenschap is erkend. Ik wens mij te beperken tot de eindconclusies die pater Matteo La Grua heeft getrokken in zijn boek ‘Lapreghiera di Liberazione’ (Palermo, 1985): "Wanneer genezingen door een energie ontstaan die de genezer op de zieken overdraagt of door een psychische lading of door stimulatie van energiereserves, dan is het eigenlijk zo dat die genezingen niets met charismatische genezingen te doen hebben. Bovendien bestaat het gevaar van een spiritistisch element. Daarom moet uiterste voorzichtigheid in acht worden genomen". Ik ontmoette pranotherapeuten die echt onbaatzuchtig en gelovig zijn en hun vaardigheid in dienst van hun naaste stelden in de geest van ware naastenliefde. Maar dat zijn witte raven (twee op duizend, zoals mij de beroemde Venetiaanse exorcist Don Pellegrino Ernetti zei). Dat doet niets af aan de bezwaren die wij gelovigen tegenover de pranotherapie hebben. Het is heel goed mogelijk vaardigheden van de demon te hebben, ook als men zich er niet van bewust is.

De magiërs.

Over hen heb ik al genoeg gesproken. Ik wil alleen er nogmaals op wijzen dat genezingen kunnen plaatsvinden door het werk van de duivel, misschien onder naam van buitenaardse wezens of ‘gidsen’. Jezus waarschuwt ons: Want er zullen valse messiassen en valse profeten opstaan, en ze zullen grote tekenen en wonderen laten zien om, als het mogelijk zou zijn, zelfs de uitverkorenen op een dwaalspoor te brengen. (Mattheüs 24,24) Een geheel ander aspect van duivelse macht is het leger van valse magiërs, beter bekend als charlatans of oplichters, die het volk bedriegen door hen talismannen, linten of zakjes te geven. Ik heb zelf een stuk papier verbrand waar onverstaanbare woorden op geschreven waren en dat omwikkeld was met een stuk touw, het had een klein fortuin gekost! Bij mij kwam ook een man die het dubbele had betaald voor een klein zakje met afval dat hem van een hoop tegenslagen zou hebben bevrijd.

De zigeuners.

Ik geloof dat het nuttig is ook een woord te zeggen over zigeuners gezien men ze steeds weer ontmoet. Ik wil ze echter niet met kaartleggers en oplichters in één zak steken. Hier interesseert mij nu een heel ander aspect. Ik houd mij strikt aan de feiten. Ik heb eens een vrouw bezworen die was bezeten door de demon. Ze leed al geruime tijd aan diverse klachten, maar dacht er niet aan dat dit van demonische oorsprong kon zijn. Eens gaf ze aan een zigeunermeisje een geschenk die tegen haar zei: "Mevrouw, u bent ziek omdat men u een fetisj gegeven heeft. Breng me een vers ei." De vrouw bracht het ei en de zigeunerin legde het op de borst van de vrouw, sprak een kort gebed in een onbekende taal (in Romani?) en opende het ei dan. Er kwam een kleine slang uit. Enkele maanden later deed de vrouw aan een andere zigeunerin iets goeds die van een andere herkomst was dan de eerste. Ook deze zigeunerin sprak bijna dezelfde woorden: "Mevrouw, u lijdt sedert vele jaren zo hevig, omdat men u een fetisj gaf. U moet hem laten verwijderen. Breng me een vers ei." Deze keer kwam de vrouw terug vergezeld door haar man. De zigeunerin legde het ei op de borst van de vrouw, zei een korte spreuk die leek op een gebed en opende dan het ei. Er kwam een plukje haar te voorschijn. Een bevriende Romeinse arts van mij naderde bij het verlaten van de basiliek van Sint Jan van Lateranen een zigeunerin, die hem om een aalmoes vroeg. Op deze plek zijn altijd zigeuners aan te treffen. Hij nam zijn portefeuille in de hand en wilde 1000 lire geven, maar hij zag dat hij alleen briefjes had van 10.000 lire. Dus gaf hij haar zo'n geldbriefje. De zigeunerin keek hem aan en zei: "U bent erg gul voor mij. Ook ik wil iets goeds doen voor u." En ze somde meteen zijn ziekten op en dat hij ze moest laten behandelen. (De arts kende heel goed zijn eigen klachten, maar als arts verwaarloosde hij deze in dit opzicht.) Ze vertelde hem zelfs nog dat er een bedrieglijk plan werd gesmeed om hem te schaden waartegen hij iets moest ondernemen. Dit is een waar gebeurd verhaal. Hoe kunnen we deze feiten verklaren? Dat is niet gemakkelijk. Het lijkt erop dat sommige zigeuners paranormale krachten bezitten, die van oudsher af geërfd zijn van generatie op generatie. Maar dat zijn uitzonderlijke gevallen.

Zeer verspreid onder zigeuners is de magie en alle vormen van bijgeloof. Ze hebben dat al eeuwenlang in het bloed en geven het door van moeder op dochter (het wordt altijd beoefend door de vrouwen). Ik wil aan het einde van dit hoofdstuk nog een kleine opmerking maken, namelijk dat er altijd een verleiding op de loer ligt voor de charismatici, voor de sensitieven en ook voor de exorcisten (des te meer voor anderen!). De verleiding bestaat erin dat men naar de snelste wegen zoekt voor genezing en daardoor afwijkt van de gebruikelijke heilige middelen en zo min of meer onvrijwillig aan magie ten slachtoffer valt. Ten eerste merkt men, om maar een voorbeeld te noemen, dat men antwoorden krijgt als men op een klein bord met water olie laat druppelen en daarbij namen uitspreekt. Dit is dan het begin van een reeks magische praktijken. Ik heb charismatici gezien, die zich tot magische praktijken gewend hebben en vervolgens daarvan weer terug zijn gekomen. Maar niet allen kunnen dat. Ik heb ook priesters – geen exorcisten – gezien, die bepaalde methoden met succes hebben aangewend zonder zich bewust te zijn dat ze echte en werkelijke magie be-

dreven. De demon is slim en altijd bereid alle koninkrijken der aarde te beloven als we maar voor hem knielen en hem aanbidden!

• De Assepoester van het Rituale

Sinds het einde van het Tweede Vaticaans Concilie zijn tot nu toe al vele jaren verstreken en verschillende delen van het Rituale werden herzien na de besluiten van het Concilie. Het enige deel dat (ten tijde van de uitgave van dit boek in 1988) nog goed gesloten is en de inscriptie 'In bewerking' draagt, is het deel dat over het exorcisme gaat. Het bevat werkelijk de leer van de H. Schrift, de theologie en het leergezag van de Kerk.

Ik heb reeds op andere plaatsen uit de besluiten van het Concilie geciteerd en wil nu niet de drie toespraken van Paus Paulus VI en de veertien toespraken van Paus Johannes Paulus II over dit onderwerp weergeven. Ik wil slechts een zin van Paus Paulus VI herhalen uit een toespraak van 15 november 1972: "Diegene die de leer van de Bijbel, alsook de kerkelijke leer weigert te erkennen over hun bestaan (de demonen), of wie het maakt tot een principe, wat niet waar is, gezien ook zij - net als elk schepsel - hun oorsprong in God hebben, of wie ze uitlegt als pseudo-realiteiten, tot een denkbeeldige en fantasievolle verpersoonlijking van onbekende oorzaken van onze ziekten, is in dwaling". En hij voegt er verder nog aan toe: "De demon en zijn invloed op het individu, op een gemeenschap, op de hele samenleving of zelfs op evenementen zijn een belangrijk hoofdstuk van de katholieke leer, dat weer meer aandacht moet krijgen, maar wat nauwelijks de dag van vandaag gebeurt. "

In de praktijk zijn voor veel van de huidige geestelijken alle woorden van de Bijbel, de Traditie en het leergezag over dit onderwerp woorden in de wind. Men vertelde me dat ik me in veel van mijn artikelen polemisch had uitgedrukt over bepaalde theologen, bisschoppen en een aantal exorcisten. Maar het gaat niet over polemiek, maar gewoon om de waarheid aan het licht te brengen. Het probleem is niet alleen een van de leer, maar ook vooral van de pastoraal. Dus zo zijn bisschoppen die geen exorcisten benoemen en priesters die niet meer geloven, direct betroffen. Ik wil niet generaliseren, maar heden is de demon bijzonder actief om mensen te kwellen. En als deze op zoek zijn naar een exorcist, komen ze een gesloten deur tegen met het opschrift 'In bewerking'.

Ik begin bij de theologen. Luigi Sarton, één van de bekendste en meest gekwalificeerde theologen schrijft: "Het is waarschijnlijk dat een deel van de genezingen die Jezus deed, zenuwzieken waren, meer dus dan echte bezetenen." Deze opvatting is gebrekkig en verkeerd. Het Evangelie onderscheidt altijd heel duidelijk tussen genezingen en bevrijdingen van de demon, tussen de macht die Jezus geeft om demonen uit te drijven en de kracht zieken te genezen. De evangelisten kunnen die ziekten niet met moderne technische termen beschrijven, maar ze kunnen heel goed onderscheid maken tussen een ziekte en een duivelse bezetenheid. Wie dit onderscheid

niet kan maken is Luigi Sarton, niet de evangelisten. En we hebben gezien welke fundamentele betekenis het werken van Christus heeft bij een duivelsuitdrijving. Toen de 72 leerlingen wilden berichten over hun ervaringen, nadat Jezus ze twee bij twee had uitgezonden om te prediken, spraken ze opgetogen: "Heer, zelfs de demonen onderwerpen zich aan ons als we Uw naam uitspreken." En Jezus antwoordde: “Ik zag de Satan als een bliksemschicht uit de hemel vallen.” (Lucas 10,17-18). Het is dus niet verwonderlijk wanneer Sartori zijn artikel besluit met de bewering: "De wonderdoener Jezus wilde vooral de macht der liefde tot uitdrukking brengen, wilde banden van wederzijdse sympathie herstellen, dus bewerkte Hij wonderen en niet *omdat Hij beschikte over heilige en geheime krachten, zoals een magiër.”* (Famiglia Cristiana 19/1989). Neen, beste theoloog, Jezus zocht geen sympathie en had geen geheime krachten van een magiër. Hij had de Almacht van God en bewees met Zijn werken, dat Hij God is. Maar dat zijn kleinigheden waar bepaalde moderne theologen niet bij stilstaan. Een andere theoloog, Luigi Lorenzetti, geeft vriendelijk toe dat ‘de gelovige het demonische karakter van bepaalde gebeurtenissen niet volledig kan uitsluiten’, maar voegt er dan snel aan toe dat ‘het moeilijk, zo niet onmogelijk is in concrete gevallen de kwaadaardige aanwezigheid te bevestigen’.

Als het echter *onmogelijk* is, dan kan men noch de bevrijdingen die Christus, bewerkt heeft, noch die van de apostelen geloven, dan is het ook niet nodig, dat Christus Zijn Kerk de macht gegeven heeft demonen uit te drijven, dan zijn ook de kerkelijke voorschriften over exorcisme en de exorcisten zelf onnodig. Neen, beste theoloog, het is voor u en theologen zoals u onmogelijk om in concrete gevallen te onderscheiden of er een demonische aanwezigheid is of niet, omdat u geen ervaring hebt op dit gebied. Het is dus heel gemakkelijk om tenslotte te concluderen en te zeggen: ‘In de meeste gevallen maken we geen fouten, wanneer we de magische, demonische beoordeling van de feiten door een wetenschappelijke vervangen.’ (*Famiglia Cristiana* 39/1988) Het is alsof men zou zeggen: Ik geloof theoretisch in de demon om niet beschouwd te worden als ketter, maar praktisch gezien geloof ik niet, want in de praktijk heb ik alleen vertrouwen in de natuurwetenschappen. Wanneer de gerespecteerde theologen zo denken, wat moeten de eenvoudige priesters dan denken? Ik beleef het dagdagelijks dat ze niet in demonisch kwaad geloven.

Soms maken ze een potje van verdraaiingen en misleidingen van degenen, die door speculatie en goedgelovigheid van het volk met weinig inspanning geld willen verdienen. Voorbeeld hiervan is een priester uit Palermo, Don Salvatore Caione, die vermeld stond in de *Famiglia Cristiana* 6/1989. Onder het motto ‘Er bestaan geen fetisjen,’ hield hij alles voor intriges en plaatste alle fetisjisten, kaartleggers en exorcisten (ook als ze werden benoemd door de bisschop volgens de kerkelijke voorschriften) op hetzelfde niveau. Dat veel mensen zich bedriegen laten, daar bestaat geen twijfel over. Zeker is het niet verkeerd de waarheid te onderrichten. Het zijn subtiliteiten die pater Caione en ook de anderen ontgaan die deze ideeën verspreiden, zonder zich bewust te zijn van de fundamentele vergissingen die zij bevatten. Aangezien de vergissing wordt gemengd met de waarheid en er zo weinig exorcisten zijn, wenden mensen zich uiteraard tot tovenaars, fetisjisten en kaartleggers, waar-

van het aantal voortdurend toeneemt. De gelovige wordt door niemand ingelicht. Ik heb een kloosterzuster bezworen, die door een demonische bezetenheid in een zeer slechte toestand was geraakt en die in de loop van 10 jaar meer en meer achteruit ging. Ik heb hun algemene superieure geroepen en haar verteld dat men een arts niet roept wanneer het stervensuur nadert, maar men roept hem bij de eerste tekenen van de ziekte. Deze overste antwoordde: “U hebt gelijk, maar over deze dingen heeft nooit een priester tot ons gesproken”. Toen heeft ze mij verteld hoeveel priesters (uitgezonderd de artsen) de zuster reeds had geconsulteerd en geen van hen was op het gedacht gekomen, wat de werkelijke oorzaak voor de ziekte zou kunnen zijn, die op geen enkele behandeling heeft gereageerd. Ik heb in enkele van mijn artikelen mij werkelijk uiteengezet met een paar exorcisten. Ik heb gezegd dat er geen echte opleiding voor exorcisten bestaat, dat er in de bisdommen geen ideale opvolging bestaat, zodat de dienstdoende exorcist niet meer de nieuwe exorcist, zijn opvolger, kan introduceren en onderrichten. Daarom is het begrijpelijk dat er exorcisten zijn die niet eens de meest elementaire dingen kennen. Monseigneur Giuseppe Ruata, een Turijnse canonist en coördinator van exorcisten uit zijn bisdom heeft in een interview voor het tijdschrift ‘Famiglia Cristiana’ (1988) gezegd dat "de demonische bezetenheid slechts tijdelijk is en niet meer dan een paar uren of dagen duurt." Hij toont daarmee aan dat het hem ontbreekt aan ervaring op dat gebied. Bovendien heeft hij verklaard, dat hij bij alle personen die zich tot hem wendden "nooit tekens kon vaststellen om een exorcisme uit te voeren". Ik heb zelf in vier moordende arbeidsjaren (zodat ik nu gedwongen ben mijn werkritme enigszins te reduceren) meer dan 8000 mensen bezworen. Daarvan waren er 61 werkelijk bezeten, die allen sedert decennia in deze toestand waren. Ik heb ze allemaal op naam geregistreerd. Er zijn mensen bij die in tien, vijftien of meer jaren naar de zegeningen komen en die nog niet bevrijd zijn. Ik heb ook monseigneur Giuseppe Vignini, penitentiair in de dom van Florence en exorcist wegens vier artikelen in *Toscana oggi* (oktober en november 1988, januari 1989) bekritiseerd.

Wanneer een exorcist schrijft dat magie, zwarte missen, fetisjen, enz. ‘onschuldige handelingen en vruchten van suggestieve fantasieën zijn’, als hij pertinent beweert dat de uitdrijving geen sacrament is, maar een eenvoudige aanroeping is en dus ontkent dat het een sacramentalie is, en als hij tenslotte afsluitend verklaart dat exorcisme praktisch nooit meer moet worden uitgevoerd, dan kan men hem vertellen met alle respect: "Mijn lieve zoon, ofwel informeer je je of zoek je een ander beroep." Ik ken exorcisten die niet eens beschikken over het *Rituale*. Ze kennen niet de voorschriften voor een exorcisme, noch de betreffende gebeden die moeten worden gereciteerd. Ze hebben alleen het exorcisme van Paus Leo XIII in een slechte en onvolledige vertaling en ze beperken zich met dit af te lezen. In de internationale pers wekte het geval van Anneliese Michel uit Klingenberg aan de Main (Beieren), grote sensatie, een meisje van 24 jaar dat stierf in de zomer van 1976 na een lange reeks van exorcismen. Het nieuws van haar dood zorgde voor opschudding, ook omdat de twee priesters die de exorcismen uitgevoerd hadden, aangeklaagd werden en geconfronteerd met een strafproces. De informaties die gevonden werden in kranten en

ander drukwerk lieten vermoeden dat de twee priesters te gemakkelijk hadden aangenomen dat het ging om een geval van demonische bezetenheid. Ook leek het alsof de exorcisten te veel vertrouwd hadden op het getuigenis van het meisje in verband met haar bevrijding van de bezetenheid, hoewel ze altijd gehandeld hadden in aanwezigheid en met toestemming van de ouders.

Toen verscheen het boek van Kaspar Bullinger (*Anneliese Michel,* Altötting 1983), dat bijzonder goed de zakelijke feiten verhaalde. Daarin werden de twee exorcisten volledig gerechtvaardigd en het werd ook benadrukt hoe ernstig het probleem werd aangepakt, zowel door de bisschop die de exorcismen toegelaten had, als ook door beide priesters. Het beschrijft ook de precieze oorzaak van de dood van het meisje, namelijk dat het meisje stierf onafhankelijk van de door hem geschonken sacramentaliën. In elk geval droeg de procedure er toe bij dat de priesters ontmoedigd werden hun taak als exorcisten te accepteren. (Het nieuwste boek over de zaak Michel stamt van de Amerikaanse prof. dr. Felicitas Goodman van de Universiteit van Ohio: ‘Anneliese Michel en haar demonen’, Stein am Rhein, 1992, tweede editie. De auteur komt na de wetenschappelijke analyse van de tapes tot de conclusie dat het hier ging over een echte bezetenheid. Nvdr.) Komen wij tot slot bij de bisschoppen. Ja, het is waar, ik heb mij ook met de bisschoppen uiteengezet want ik hou van hen en wens hun zielenheil. Het Canoniek Recht houdt geen rekening met de schuld van het niet-handelen in het ambt. Maar bij de Dag des Oordeels zal ons de onherstelbare zonde van verzuim worden voorgehouden zoals het geschreven staat in het Evangelie van Matteüs (Mattheüs 25,41-45).

Ik herinner me nog goed het ongelukkige televisie-interview van een beroemde aartsbisschop op 25 november 1988. Hij gaf de indruk alsof hij pochte nog nooit exorcismen gedaan te hebben en nog nooit exorcisten te hebben benoemd. Gelukkig werd dan door een deskundige het christelijk standpunt duidelijk gemaakt. Ik heb een verzameling aangelegd van reacties van bisschoppen die zij mensen hebben gegeven, die ik geadviseerd heb zich aan hun bisschop te wenden, voordat ik met hen een afspraak maakte. Zonder te generaliseren moet ik zeggen dat deze antwoorden het Italiaanse episcopaat niet tot eer strekken. Hier zijn enkele van de meest voorkomende: "Ik benoem in principe geen exorcisten.” - "Ik geloof alleen in de parapsychologie." - "Maar geloven jullie nog steeds in deze dingen?" - "Ik heb geen priester gevonden die bereid zou zijn deze taak op zich te nemen. Zoek elders." - "Ik benoem geen exorcisten en ik doe geen exorcismen want ik ben bang. Als de demon zich tegen mij keert, wat moet ik dan doen?"- "Ik wil weten wie je deze onzin in het hoofd heeft gepraat." En zo zou ik verder kunnen gaan. Achter elk van deze antwoorden verbergt zich een groot lijden langs de kant van de persoon die advies zoekt. Ik weet niet of de antwoordende bisschop zo’n lijden voelt. In de meeste gevallen ging het over personen die de bisschop meedeelden dat zij door pater Candido reeds bezworen waren en door deze op de hoogte gebracht waren dat ze nog verdere exorcismen nodig hadden. Daardoor was de diagnose al gemaakt door een zeer competente en zeer bekende exorcist. Ik wil absoluut niet veralgemenen. Dat ik exorcist ben, heb ik te danken aan het begrip en het initiatief van Kardinaal Poletti. Ik geloof

dat elke exorcist van een gelijkaardige erkenning tegenover zijn bisschop kan getuigen. Maar het gebrek aan exorcisten toont duidelijk het gebrek aan interesse op dit gebied.

Wanneer ik eens kijk naar de andere Europese landen is de situatie daar nog slechter dan in Italië. Ik heb personen bezworen die afkomstig waren uit Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk, Zwitserland, Engeland en Spanje. Ze waren allemaal aangetrokken door de reputatie van pater Candidos en speciaal naar Rome gereisd en vervolgens werden ze doorverwezen naar zijn leerlingen. Maar allen bevestigden dat ze in hun eigen land geen exorcist konden vinden. Een Zwitser verzekerde mij dat hij met alle katholieke bisschoppen had getelefoneerd, maar overal had hij negatieve reacties ontvangen. Ik wil niet beweren dat er in deze landen absoluut geen exorcist is, maar het is zonder twijfel moeilijk ze te vinden. Anderzijds is het geen pretje om alleen maar omwille van een exorcisme van zo ver naar Rome te komen. Ik blijf erbij: De situatie is nog erger in het buitenland dan in Italië. Hier een typisch voorbeeld: Mijn medebroeders in de Verenigde Staten wilden het boek, ‘*Il Diavolo’* van Monseigneur Balducci vertalen. Maar om het imprimatur te verkrijgen werden zij gedwongen door de diocesane inspectie de gevallen waar sprake is van duivelse bezetenheid te verwijderen. Men bemerkt de inconsistentie van dergelijke verklaringen: Met uitzondering van de gedocumenteerde historische feiten gaat het over de praktische toepassingen van de voorgestelde beginselen in het boek.

Het is de gebruikelijke houding: het bestaan van de duivel wordt algemeen erkend om niet als ketter te worden beschouwd, maar in ieder concreet geval wordt het formeel afgewezen. In bepaalde protestantse kerken liggen de zaken anders. In Rome zijn er mensen die het probleem zeer serieus nemen, die de zaak nauwkeurig bestuderen en als ze tot het besluit komen dat er een boze aanwezigheid is, dan exorceren ze met succes, dat vaak binnen handbereik ligt. Het is duidelijk dat allen die in Christus geloven - en niet alleen de Katholieken - , de macht hebben om demonen in Zijn naam te bezweren. We mogen niet jaloers zijn, maar moeten ons houden aan het Evangelie. Jezus berispte de apostelen, toen Johannes tegen Hem zei: (Marcus 9:38) “Meester, we hebben iemand in Uw naam demonen zien uitdrijven, en wij hebben hem tegengehouden, omdat hij geen volgeling van ons was.” (Marcus 9,38) De leden van de vernieuwingsbeweging ‘Rinnovamento’ hebben op dit feit in het bijzonder gewezen en de *gebeden van de bevrijding* in omloop gebracht. Het zijn gebeden die volgens zeer specifieke criteria geformuleerd maar uiterst effectief zijn. Kardinaal Leo Suenens heeft speciaal een boek geschreven om deze gebeden te verspreiden: ‘Vernieuwing en Machten der Duisternis’ (Salzburg 1983) met een voorwoord van Joseph kardinaal Ratzinger. Suenens schrijft: "Aanvankelijk hebben veel Katholieken die behoren tot de ‘Rinnovamento’, de praktijk van bevrijding bij Christenen uit andere tradities ontdekt, met name uit de omgeving van de vrije kerken en Pinksterbewegingen, en de boeken die ze lezen of nog lezen, zijn merendeels afkomstig uit deze kringen. In deze literatuur wemelt het van duivels en hun volgelingen, van hun strategie en hun actiemiddelen. In de katholieke Kerk ligt dit gebied grotendeels braak, en onze pastoraal heeft geen aangepaste richtlijnen

voor onze tijd." Over deze klachten zou ik willen spreken in het volgende hoofdstuk. Maar het is goed te leren van degenen die het Evangelie beter navolgen. Ook op dit gebied - zoals in de kennis en de verspreiding van de Bijbel – zijn wij Katholieken erg achterop geraakt in vergelijking met sommige protestantse kerken. Ik wordt niet moe te herhalen: Het rationalisme en materialisme hebben een deel van theologen bedorven, wat ingrijpende gevolgen op bisschoppen en priesters heeft. En daarvoor betaalt het volk van God.

Ik weet van ten minste twee exorcismen die de huidige Paus heeft gedaan. Ik zou erg blij zijn moest ik nog meer vernemen over andere gevallen. Tot slot wil ik zeggen dat ik met dit boek onder andere zou willen bijdragen, dat in de katholieke Kerk de exorcistische pastoraal wordt hersteld. Het is een uitdrukkelijk gebod van de Heer, en het is een onvergeeflijke nalatigheid als dit niet wordt opgevolgd. Dat zal het onderwerp zijn van het volgende hoofdstuk.

• De leer van de heilige Ireneüs

Tot kennisgeving van de moderne theologen voeg ik er de leer van één van de oudste theologen, de heilige Ireneüs, bij. (bron: rkdocumenten.nl)

Ireneüs werd naar alle waarschijnlijkheid ongeveer rond 135-140 geboren te Smyrna (tegenwoordig Izmir, in Turkije), waar hij in zijn jeugd in de leer was bij Bisschop Polycarpus, die op zijn beurt leerling was van de apostel Johannes. We weten niet wanneer hij zich van Asia Minor naar Gallië begeven heeft, maar de verhuizing moet zijn samengevallen met de eerste ontwikkelingen van een christengemeenschap van Lyon: in 177 treffen we hem hier aan bij het college van presbyters. Precies in dat jaar werd hij naar Rome gezonden met een brief van de gemeenschap van Lyon aan Paus Eleuterus. Door deze Romeinse missie ontkwam Ireneüs aan de vervolging door Marcus Aurelius, waarin minstens vierentachtig martelaren zijn gevallen, onder wie de bisschop van Lyon, de negentigjarige Pontinus, die gestorven is aan mishandelingen in de gevangenis. Zo kwam het dat, na zijn terugkeer, Ireneüs tot bisschop van de stad gekozen werd. De nieuwe herder wijdde zich geheel aan zijn bisschopsambt, dat rond 202-203 tot een einde kwam, mogelijk door het martelaarschap.

Ireneüs is vooral een man van geloof en een herder. Van de goede Herder heeft hij het gevoel voor maat, de rijkdom van de leer, en het missionaire vuur. Als schrijver beoogt hij een dubbel doel: de ware leer verdedigen tegen de aanvallen van de ketters en helder en duidelijk de waarheid van het geloof uiteenzetten. Aan deze doelen beantwoorden exact de beide werken die ons van hem zijn gebleven: de vijf boeken '*Tegen de ketterijen*', en de '*Uiteenzetting van de apostolische prediking*' (die ook de oudste 'Catechismus van de Katholieke Leer' genoemd mag worden). Kortom: Ireneüs is de kampioen van de strijd tegen de ketterijen.

De Kerk van de tweede eeuw werd bedreigd door de zogenaamde *gnosis*, een leer die stelde dat het geloof dat door de Kerk werd onderwezen louter symboliek was

voor de eenvoudigen, die niet in staat waren moeilijke dingen te begrijpen; de ingewijden daarentegen, de intellectuelen - *gnostici* noemden zij zich - zouden begrepen hebben wat achter deze symbolen stak, en zo een intellectualistisch christendom voor de elite hebben gevormd. Uiteraard viel dit intellectualistisch christendom steeds meer uiteen in diverse denkrichtingen, die dikwijls vreemde en extravagant waren maar voor velen aantrekkelijk. Een gemeenschappelijk element van deze stromingen was het dualisme, dat wil zeggen: men ontkende het geloof in één enige God, Vader van allen, Schepper en Verlosser van de mens en de wereld. Om het kwaad in de wereld te verklaren, stelden zij dat er naast de goede God ook nog een negatief beginsel bestond. Dit negatieve beginsel zou de materiële dingen hebben voortgebracht, de materie als zodanig.

Stevig geworteld in de bijbelse leer van de schepping, weerlegt Ireneüs het gnostisch dualisme en pessimisme die heel de lichamelijke werkelijkheid van haar waarde beroofden. Vastberaden verdedigde hij de oorspronkelijke heiligheid van de materie, van het lichaam, van het vlees evenzeer als van de geest. Maar zijn werk gaat veel verder dan de weerlegging van de ketterij: men kan inderdaad zeggen dat hij zich presenteert als de eerste grote theoloog van de Kerk die de systematische theologie heeft geschapen. Zelf spreekt hij van het systeem van de theologie, dat wil zeggen van de coherentie van heel het geloof. In het middelpunt van zijn leer staat het vraagstuk van de norm of ‘regel van het geloof’ en van de overdracht van het geloof. Voor Ireneüs valt de ‘regel van het geloof’ in de praktijk samen met het *Credo* van de Apostelen, en geeft ons de sleutel om het Evangelie te interpreteren, en om in het licht van het Evangelie het Credo te interpreteren. Het *Symbolum Apostolicum*, de geloofsbelijdenis van de apostelen, die zoveel als een samenvatting is van het Evangelie, helpt ons te begrijpen wat het Evangelie zelf wil zeggen en hoe we het moeten lezen. In feite is het Evangelie dat Ireneüs preekte het Evangelie dat hij van Polycarpus had ontvangen, de bisschop van Smyrna, en gaat het Evangelie van Polycarpus terug op de apostel Johannes, van wie Polycarpus een leerling was. Zo is het ware onderricht niet dat, wat door intellectuelen uitgevonden is, hoog verheven boven het eenvoudige geloof van de Kerk. Het ware geloof is het geloof dat door de bisschoppen wordt doorgegeven, die het langs een ononderbroken keten van de apostelen ontvangen hebben. Deze hebben niets anders geleerd dan juist dit eenvoudige geloof, dat ook de ware diepte is van de openbaring van God.

Er bestaat dus - zegt ons Ireneüs - geen geheime leer achter het Credo van de Kerk. Er bestaat geen superieur christendom voor intellectuelen. Het openlijk beleden geloof van de Kerk is het gemeenschappelijk geloof van allen. Alleen dit geloof is apostolisch, komt van de apostelen, dat wil zeggen van Jezus en van God. Hangen zij dit geloof aan, dat openlijk door de apostelen aan hun opvolgers is doorgegeven, dan moeten de Christenen zich houden aan wat de bisschoppen zeggen, moeten zij in het bijzonder acht slaan op het onderricht van de Kerk van Rome, die de voorrang heeft en de oudste is. Deze Kerk heeft, vanwege haar oudheid, de meeste apostoliciteit. Zij ontleent immers haar oorsprong aan de steunpilaren van het apostelcollege, Petrus en Paulus. Met de Kerk van Rome moeten alle Kerken overeenstemmen en in

haar de norm erkennen van de ware Apostolische Traditie, van het gemeenschappelijke geloof van de Kerk.

Met zulke argumenten, hier heel kort samengevat, weerlegt Ireneüs vanuit de fundamenten de pretenties van deze gnostici, deze intellectuelen. Op de eerste plaats: zij bezitten geen waarheid die hoger zou zijn dan die van het gemeenschappelijk geloof, want wat zij zeggen heeft geen apostolische oorsprong, is door hun zelf uitgevonden. Op de tweede plaats zijn het heil en de waarheid niet het privilege en het monopolie van enkele weinigen, maar allen kunnen die bereiken door middel van de prediking van de apostelen, en vooral van de bisschop van Rome.

In het bijzonder legt Ireneüs zich er op toe - steeds in polemiek met het 'geheime' karakter van de gnostiek en wijzend op de vele en onderling tegenstrijdige resultaten ervan - het authentieke begrip van de Apostolische Traditie of Overlevering uit te leggen, dat wij in drie punten kunnen samenvatten.

a.) De Apostolische Overlevering is 'openbaar', niet privé of geheim. Voor Ireneüs bestaat geen twijfel dat de inhoud van het door de Kerk doorgegeven geloof die is welke zij van de apostelen en Jezus Zoon van God heeft ontvangen. Er bestaat geen ander onderricht dan dit. Voor wie de ware leer wil kennen volstaat 'de Overlevering die van de apostelen komt, die het geloof aan de mensen hebben verkondigd'. Deze overlevering van de geloofsinhoud heeft ons via de opeenvolging der bisschoppen bereikt. Zo vallen dus het persoonlijk beginsel – namelijk de opeenvolging der bisschoppen, en het leerstellig gezag – namelijk de Apostolische Overlevering, samen.

b.) De Apostolische Overlevering is 'één'. Terwijl het gnosticisme onderverdeeld is in een veelvoud aan sekten, is de Overlevering van de Kerk één wat betreft haar fundamentele inhoud, die Ireneüs, zoals we hebben gezien, juist 'de regula fidei of veritatis' noemt – de regel van het geloof of van de waarheid – en wel omdat zij één is, eenheid schept doorheen de volkeren, door de verschillende culturen, de verschillende volkeren heen; omdat zij een gemeenschappelijke inhoud heeft als de waarheid, ondanks de verscheidenheid aan talen en culturen. Ireneüs heeft daarover een kostbare zin in het boek *Tegen de ketterijen*: 'De Kerk bewaart, ofschoon zij over de hele wereld uitgezaaid is, met zorg (het geloof van de Apostelen), als bewoonde zij één en hetzelfde huis; op dezelfde manier gelooft zij in deze waarheden, als had zij één enkele ziel en één en hetzelfde hart; in volledige overeenstemming verkondigt en onderricht zij deze waarheden en geeft zij ze door als had zij één enkele mond. De talen van de wereld zijn verschillend, maar de kracht van de Overlevering is één en dezelfde: de Kerken in de Duitse landen hebben geen ander geloof ontvangen, noch geven zij een ander geloof door. Dat geldt ook van de Kerken die in de Spaanse landen gesticht zijn of onder de Kelten of in de Oosterse gebieden of in Egypte of in Libië of in het centrum van de wereld'. Op dat moment, we zijn dan in het jaar 200, ziet men al de universaliteit van de Kerk, haar katholiciteit en de eenmakende kracht van de waarheid, die deze zo verschillende werkelijkheden, van Duitsland, tot Span-

je, Italië, Egypte en Libië, verenigt in de ons door Christus geopenbaarde waarheid.

c.) De Apostolische Overlevering is, zoals hij dat in de Griekse taal zegt waarin hij zijn boek geschreven heeft, ‘pneumatisch’, dat wil zeggen ‘geestelijk’, door de Heilige Geest geleid; in het Grieks heet geest: *pneuma*. Het gaat immers niet om een geloofsoverdracht die toevertrouwd is aan meer of minder geleerde mensen, maar aan de Geest van God die er de betrouwbaarheid van garandeert. Dit is het ‘leven’ van de Kerk, datgene wat de Kerk steeds weer fris en jong maakt, dat wil zeggen vruchtbaar in talrijke charisma's. Kerk en Geest zijn voor Ireneüs onafscheidelijk: ‘Dit geloof’, zo lezen we weer in het derde boek van *Tegen de ketterijen*, ‘hebben wij van de Kerk ontvangen en wij behoeden het: het geloof wordt, als een kostbaar erfgoed dat in een waardevol vat wordt bewaard, door het werk van de Geest van God steeds opnieuw jong en verjongt ook het vat dat het bevat... Waar de Kerk is, daar is de Geest van God; en waar de Geest van God is, daar is de Kerk en elke genade’.

d.) Zoals men ziet: Ireneüs beperkt zich niet tot een begripsbepaling van Traditie. Voor hem is overlevering, de ononderbroken Overlevering, geen traditionalisme, want deze Traditie wordt steeds van binnenuit tot leven gewekt door de Heilige Geest, die haar opnieuw doet leven, die maakt dat zij binnen de levendigheid van de Kerk wordt geïnterpreteerd en verstaan. Door te blijven bij haar onderricht, wordt het geloof van de Kerk doorgegeven op een wijze die duidelijk maakt hoe zij moet zijn: namelijk ‘openbaar’, ‘één’, ‘pneumatisch’, ‘spiritueel’. Uitgaande van elk van deze kenmerken kan men met vrucht de authenticiteit toetsen van de hedendaagse geloofsoverdracht in de Kerk.

e.) Meer in het algemeen gezegd, is in de leer van Ireneüs de waardigheid van de mens, naar lichaam én ziel, stevig verankerd in de schepping door God, in het beeld van Christus en in het voortdurende heiligingswerk van de Geest. Zo'n leer is als een ‘hoofdweg’ waarlangs samen met alle mensen van goede wil het object en de grenzen zijn vast te stellen van een dialoog over de waarden, en een steeds weer nieuw elan gegeven kan worden aan de missionaire activiteit van de Kerk, aan de kracht van de waarheid, die de bron is van alle echte waarden in de wereld.

• Een Vaticaans document over demonologie

Ik ben echter niet de enige die de "sluwheid" van bepaalde theologen is opgevallen. Velen van hen hebben blijkbaar Rudolf Bultmann tot nieuwe kerkvader benoemd, die in zijn essay ‘*Nieuw Testament en Mythologie’* (1941, herdrukt in 1988) schreef onder andere: "Men kan geen gebruik maken van elektrisch licht en radio, of in geval van ziekte, op de moderne medische en klinische verworvenheden aanspraak te maken en gelijktijdig in de wereld van geesten geloven en in de wonderen van het Nieuwe Testament." De technische vooruitgang als onbetwistbaar bewijs aan te voeren dat het woord van God is verouderd, bewijst alleen de irrationaliteit van de auteur.

Veel theologen en exegeten denken echter niet ‘up to date’ te zijn als ze zich bij deze leer niet aansluiten. Volgens de statistieken accepteren twee derde van de katholieke theologen theoretisch de traditionele leer over de demon, maar verwerpen ze als het gaat over vragen van praktische pastoraal.

Ze willen zich dus niet formeel verzetten tegen de Kerk, maar in de praktijk aanvaarden ze de leerstellingen niet. Statistici hebben ook ontdekt dat de katholieke theologen slechts een zeer oppervlakkige kennis van duivelse bezetenheid en exorcisme hebben. Ik kan dat bevestigen. Als gevolg van deze situatie heeft de pauselijke Congregatie voor de Geloofsleer het thema door een specialist laten onderzoeken en een document gepubliceerd op 26 juni 1975 in *L'Osservatore Romano*, met als titel ‘*Christelijk geloof en Demonologie’*. Dit werk werd toen onder de officiële documenten van de Heilige Stoel opgenomen (Enchiridion Vaticanum, Vol V nr.38). Hier kan ik alleen maar een aantal delen bespreken. Het belangrijkste doel van dit document is de gelovigen en vooral de misleide theologen te onderrichten die in hun werk en in hun leer niet over het bestaan van Satan spreken, terwijl Christus ‘verscheen om de werken van de duivel te verbreken’ (I Joh. 3,8). Wanneer we het bestaan van de duivel ontkennen, vernietigen we het verlossingswerk en wie niet gelooft in de demon, die gelooft niet in het Evangelie.

Door de eeuwen heen heeft de Kerk altijd de verschillende vormen van bijgeloof veroordeeld en de panische angst voor Satan en de demonen, de verschillende culten en de ziekelijk ingebeelde aanvallen van deze geesten. Het zou oneerlijk zijn te beweren dat het Christendom de universele heerschappij van Christus vergeten heeft en in plaats daarvan Satan tot het belangrijkste thema van zijn leer gemaakt heeft, dat zij de Blijde Boodschap van de verrezen Heer in een boodschap van terreur veranderd heeft. In werkelijkheid zou het echter een trieste vergissing zijn zich zo te gedragen alsof de geschiedenis al voltooid was, alsof de verlossing reeds volledig haar doel bereikt had, en het zou niet meer nodig zou zijn, vol te houden in de strijd waarvan het Nieuw Testament en de leermeesters van het geestelijk leven spreken. Heel vaak is echter het bestaan van Satan openlijk in twijfel getrokken. Sommige critici, die denken de eigenlijke positie van Christus te kunnen bepalen, beweren dat geen enkele van Zijn woorden de realiteit van de demonische wereld bewijzen. Integendeel, de informatie over Zijn bestaan kwam uit de ideeënwereld van Joodse geschriften, stamden dus daarom uit de Oud-Testamentaire tradities en niet van Christus zelf.

Omdat dit gedachtegoed dus geen deel uitmaakt van de centrale boodschap van het Evangelie, verplicht het ons vandaag niet meer dit te geloven en we zouden vrij zijn het te verwerpen. Anderen die meer objectief en radicaler zijn, erkennen de uitspraken van de H. Schrift over de demonen in zijn volle betekenis, maar voegen er gelijkertijd aan toe dat ze in de wereld van vandaag voor de Christenen niet aanvaardbaar zijn. Dus ook zelfs zij verwerpen dit. Tenslotte heeft de idee van Satan, waar ze ook vandaan komt, voor weer anderen geen belangrijkheid meer en als we daaraan vasthouden en zulks rechtvaardigen, zou onze lering niet meer geloofwaardig zijn en ons onderhoud over God beïnvloeden, die alleen onze interesse verdient. Voor de

enen en de anderen was de naam van Satan en de duivel niets anders dan een mythische en een functionele personificatie, die geen andere betekenis had dan op dramatische wijze de invloed van het kwaad en de zonde op de mensheid te onderlijnen. Het gaat dus om louter ‘praten over’. Onze tijd zou een andere manier moeten vinden om de Christenen te informeren over de verplichting zich voor de strijd tegen al het kwaad in de wereld in te zetten. Ook indien deze meningen welsprekend herhaaldelijk gebruikt en in sommige theologische naslagwerken verspreid worden, zo kunnen ze de geesten niet onrustig maken. De gelovigen die de waarschuwingen van Christus en de apostolische geschriften ernstig nemen, hebben de indruk dat dergelijke discussies de openbare mening moeten bewerken.

En degenen die thuis zijn in bijbelse en religieuze wetenschappen, vragen zich af waarheen het proces van een voortgezette ontmythologisering leiden zal namens een bepaalde interpretatie van de H. Schrift. De eerste genezingen van bezetenen heeft Christus gedaan op die momenten die belangrijk waren voor het aantonen van Zijn missie. Zijn exorcismen verklaarden Zijn missie en Zijn persoon, evenals de reacties die ze uitlokten het voldoende bewezen. Zonder Satan ooit in het middelpunt van Zijn Blijde Boodschap te plaatsen spreekt Jezus slechts over hem in beslissende momenten en met gewichtige woorden. Bovenal begon Hij Zijn openbaar leven met het feit dat Hij Zich liet bekoren door de duivel in de woestijn, volgens het verslag van de evangelist Marcus, bekend om zijn terughoudende wijze en precies zoals bij Mattheüs en Lukas verhaald. Als wapen tegen deze tegenstander gaf Christus de Bergrede en het gebed, dat Hij Zijn volgelingen leerde, namelijk het *Onze Vader,* zoals vandaag veel exegeten toegeven. De Apocalyps is vooral de grootse schildering waar de macht van de verrezen Christus in de getuigenissen van Zijn Evangelie afstraalt, het verkondigt de triomf van het geofferde Lam. Maar men zou zich perfect over de natuur van deze overwinning vergissen, moest men in deze overwinning niet het einde zien van een lange strijd, waarin Satan en zijn engelen – die van Satan verschillen en zijn historische helpers zijn - door menselijke machten, die zich tegen de Heer Jezus verzetten, ingrepen. In feite is het de Apocalyps, die het mysterie van de verschillende namen en symbolen van Satan in de H. Schrift prijsgeeft en zijn identiteit uiteindelijk ontmaskert. Satan is in alle eeuwen van de menselijke geschiedenis actief - onder Gods ogen.

De meerderheid van de kerkvaders neemt - zoals Origenes - een vleselijke zonde van de gevallen engelen niet aan. In hun trots, dus in de wens zich boven hun stand te verheffen, hun onafhankelijkheid te benadrukken, te zijn zoals God, zagen de kerkvaders dit als het begin van hun val. Naast hun trots echter benadrukten ook velen hun boosheid tegenover de mensen. Volgens de heilige Ireneüs begon de val van de duivel, toen hij jaloers werd op de schepping van de mens en deze tegenover zijn Schepper rebels trachtte te maken. Volgens Tertullianus liet Satan – om het plan van God te dwarsbomen – de door Christus ingestelde sacramenten imiteren in de heidense riten. De kerkvaders geven dus substantieel trouw de leer weer en de aanwijzingen van het Nieuwe Testament.

Het boven genoemde document (pagina 164 - 167) is anno 1975 gepubliceerd bij de uitgeverij Christiana onder de titel 'Christelijk geloof en Demonologie - De Kerkelijke Leer over de duivel'. De derde editie verscheen in 1999.

• Voor een hernieuwde pastoraal

"En voor degenen die tot het geloof zijn gekomen, zullen volgende tekens geschieden: In Mijn naam zullen zij demonen uitdrijven..." Deze eenvoudige belofte van Christus, die we lezen op het einde van het Evangelie van Marcus (Mc 16,17), was voldoende voor een volledige bevrijdingspastoraal in de eerste christelijke eeuwen. Elke Christen was exorcist, want hij had dit vermogen al door zijn geloof en de kracht van Jezus' naam. We hebben daarover getuigenissen van Justinianus, Tertullianus, Origenes. Later werden de formules voor exorcisme en ook de verzameling van dergelijke formules meer uitgebreid. En de Kerk begon het exorcisme te regelen door de moeilijke gevallen aan de daarvoor gekwalificeerde personen voor te behouden en tegelijkertijd voor de minder ernstige gevallen, de sacramentaliën voor iedereen beschikbaar te maken.

Tot nog niet zo lang geleden was er in elk bisdom een overeenkomstig aantal exorcisten, want de moeilijkste exorcismen waren voor de bisschoppen en de door hen benoemde priesters voorbehouden (zoals het ook vandaag nog is voorgeschreven). Toen bestond er ook nog niet de huidige crisis, dat men namelijk – tenminste in de praktijk – niet gelooft in het bestaan van de demon. Daarom houden zich de dag van vandaag noch de bisschoppen zich bezig met dit pastoraal probleem (dat een deel van de 'normale' pastoraal van elk bisdom zou moeten zijn), noch zijn de priesters bereid en in staat deze taak op zich te nemen. Vooreerst verplicht het Canoniek Recht de priester om de gezinnen en alleenstaanden in vooral hun lijden bij te staan. Zij moeten de armen, de zieken, de nabestaanden en allen helpen die zich in allerlei moeilijkheden bevinden (canon 529). Er bestaat geen twijfel over dat tot die gevallen van lijden en nood ook de aanvallen van de Boze behoren. Maar wie gelooft dat?

En dus versterkt zich de toeloop naar tovenaars, kaartleggers en fetisjisten. In slechts weinige gevallen wenden de mensen zich tot een exorcist *voordat* ze de teleurstellende behandeling van genoemde personen ervaren. Het bewijst dat het waar is wat de H. Schrift ons vertelt over koning Achazja van Samaria. Toen deze ziek lag, zond hij boden om Beëlzebub (Baäl-Zebub, de vorst der demonen), de 'god van Ekron' te bevragen over zijn toekomst. Maar de profeet Elia ging in opdracht van de engel van de Heer, de boodschapper tegemoet en sprak: "Is er soms geen God in Israël, dat u Baäl-Zebub, de god van Ekron, gaat raadplegen?' (2Koningen 1,3)

Vandaag heeft de katholieke Kerk zich teruggetrokken van deze bijzondere opdracht en dus wenden mensen zich niet meer tot God maar tot Satan. Paus Paulus VI zei op 15 november 1972 in een toespraak: "Wat zijn vandaag de grootste noden van de Kerk? Wees niet verbaasd hoe gemakkelijk, bijgelovig en irreëel ons antwoord luidt:

Eén van de grootste behoeften is de afwering van het kwaad, dat wij demon noemen." Zeker betekenen de woorden van de Paus meer dan het kleine gebied van de exorcismen, maar het is evenzeer waar dat ook dit gebied mee is inbegrepen. De commissie, die aan de revisie werkt van het *Rituale*, staat tegenover een grote, complexe taak. Het gaat namelijk niet alleen over de kwestie de inleidende bepalingen en de gebeden van de exorcismen te herzien, maar heel de pastoraal moet op dit gebied worden verduidelijkt. Het *Rituale* in de huidige versie houdt alleen rekening met de directe gevallen van duivelse bezetenheid, dus de moeilijkste en tegelijk de meest zeldzame gevallen. Wij, exorcisten, houden ons echter in de praktijk bezig met alle gevallen waar wij een satanische invloed ontdekken: de gevallen van duivelse intimidatie (die veel talrijker zijn dan de gevallen van bezetenheid), duivelse kwellingen, de verwoesting van huizen, en ook de andere gevallen, waar onze gebeden werkzaam zijn geweest. Ook op dit gebied, geldt namelijk het principe ‘Natura non facit saltus’ (De natuur maakt geen sprongen, maar ontwikkelt zich traag evolutionair verder). Zo zijn bijvoorbeeld duivelse bezetenheid en duivelse kwellingen niet duidelijk van elkaar te onderscheiden. De grenzen tussen foltering en andere kwalen zijn ook niet duidelijk. Dit kunnen lichamelijke ziekten zijn die worden veroorzaakt door het kwade, maar ook morele (een permanente toestand in de zonde, vooral in grote zonde), waarin de Boze zeker zijn aandeel heeft. Zo is het soms raadzaam naast het gebruikelijke gebed voor de zieken een kort exorcisme bij personen te doen waar een bepaalde verdenking over de oorsprong van de ziekte bestaat. Het is dus ook aan te raden om een kort exorcisme te doen bij de biecht van mensen die van een aantal hardnekkige zonden niet loskomen zoals de homoseksuelen. De tot kerkleraar verheven heilige Alphonsus Maria Liguori raadt in zijn *moraaltheologie* de biechtvader aan om altijd een stil exorcisme te bidden, wanneer ze geconfronteerd worden met een geval waarin het zou gaan om een demonische invloed. Ik zou hier willen opmerken dat volgens de geldende normen de exorcist strikt genomen alleen verantwoordelijk is voor het geval van duivelse bezetenheid. Alle andere gevallen kunnen worden behandeld met andere middelen: gebed, sacramenten, sacramentaliën, bevrijdingsgebeden in groepen enz. Maar deze zaken zijn te ingewikkeld om ze aan het vrije initiatief over te laten zonder de juiste hulp. Aansluitend op dit hoofdstuk toon ik een brief van de Congregatie van de Geloofsleer van 29 September 1985 aan alle residentiële bisschoppen, waarin sterk herinnerd wordt aan de geldende voorschriften, zonder het moeilijke probleem op te lossen dat de verantwoordelijke commissie wacht. Ik weet niet of de bisschoppen sindsdien de moeite hebben genomen deze commissie een passend voorstel te doen. Ik betwijfel het ten zeerste gezien de algemene verwaarlozing op dit gebied. Hier moet ik mij beperken tot een paar opmerkingen.

Eén van de bisschoppen met een open geest in verband met dit thema is ongetwijfeld Kardinaal Suenens, die voortdurend bezig is met de bevrijdings-gebeden, zoals ze worden verricht in de groepen ‘Rinnovamento’. In een kort hoofdstuk van zijn reeds vermelde boek schrijft hij: “De praktijk van bevrijding van de demon, die worden uitgevoerd zonder directe opdracht tot exorcisme, vertegenwoordigen grens-

gevallen die telkens individueel moeten worden beoordeeld. Op het eerste gezicht lijkt de situatie duidelijk te zijn: de exorcismen zijn in het geval van een echt en werkelijk geval van duivelse bezetenheid, voorbehouden aan de bisschoppen of de door hen benoemden. Alle andere gevallen - uitgezonderd de echte en werkelijke bezetenheid – bevatten een vrij gebied waar er geen voorschriften zijn en die voor allen toegankelijk zijn." Maar de kardinaal weet zeer goed dat er slechts weinig gevallen van echte bezetenheid zijn en dat het een zeer nauwkeurig en competent onderzoek vereist om ze te herkennen. Daarom voegt hij eraan toe: "Alles wat buiten de echte en werkelijke bezetenheid ligt, is zoals een slecht gedefinieerd gebied, waar onzekerheid en twijfel heersen. De verschillende begrippen zelf dragen ook niet bij tot de verduidelijking van de dingen. Er bestaat geen algemeen erkende terminologie, en achter hetzelfde etiket zitten verschillende inhouden".

Om wat hulp voor de praktijk te geven, schrijft Kardinaal Suenens: "Het is ook noodzakelijk de terminologie duidelijk te stellen tussen het verschil *bevrijdingsgebed* en *bevrijdingsexorcisme,* waar de demon direct wordt aangesproken. Het bevrijdingsexorcisme ligt uitsluitend in de beschikbaarheid van de bisschop voor de gevallen van bezetenheid. Maar er ontbreekt de duidelijke, klare grens voor exorcismevormen naast de echte bezetenheid." Volgens mij is deze grens vrij duidelijk, ten minste wat betreft de begrippen: De ware en het echte exorcisme dat is voorbehouden voor de bisschop of zijn vertegenwoordiger, is een *sacramentalie* en heeft de bemiddeling van de Kerk nodig, terwijl alle andere vormen private gebeden zijn, zelfs als ze worden verricht in groepen. Ik weet niet waarom Kardinaal Suenens nooit van exorcisme als van een sacramentalie spreekt en dat alleen dit de benaming verdient van exorcisme, hoewel hij een volledig hoofdstuk wijdt aan de sacramentaliën en daar enkele noemt, maar net niet het exorcisme. Ik bedoel dat dat al zou helpen tot verduidelijking. Moge de kardinaal mij vergeven voor dit bezwaar. Verder schrijft hij erg praktisch gericht: "Ik stel voor de gevallen van duivelse bezetenheid niet alleen voor te behouden voor de bisschop zoals het tot nu toe geldende recht voorziet, maar ook alle gevallen waarbij men slechts een vermoeden heeft van een bijzondere demonische invloed. Ook wanneer de exorcistische handeling als lagere wijding niet meer bestaat, zo is er toch geen belemmering dat een bisschoppenconferentie in Rome om de herinvoering vraagt. "

De kardinaal stelt voor het ambt van exorcist voor minder ernstige gevallen ook over te dragen aan gekwalificeerde leken. Andere voorstellen zijn reeds in het genoemde uitstekende boek van pater La Grua opgenomen. Nadat hij de opmerkingen van Kardinaal Suenens heeft herhaald, suggereert hij andere voorstellen die in afwachting van de hierboven vernoemde beslissingen onmiddellijk uitgevoerd kunnen worden. Het zijn praktische suggesties die ook de commissie in verband met de besluitvorming hulp kan aanbieden, die voor de herziening van dit deel van het *Rituale* ingezet werd. "In elk bisdom zou de bisschop de exorcist een *adviesorgaan* moeten aanbieden, dat uit drie of vier personen bestaat waaronder ook een arts en een psycholoog. Alle *verdachte* gevallen dienen te worden voorgelegd aan deze commissie of raad die de patiënt na een zorgvuldig onderzoek ofwel naar de arts, een exorcist

of een gebedsgroep stuurt. De *gebedsgroep* - of gebedsgroepen, indien er veel gevallen zijn - moet bestaan uit ervaren en opgeleide mensen en zich alleen met de *lichte gevallen* bezig houden, terwijl de meer ernstige gevallen overgelaten worden aan de exorcist. Er moet echter in de gebedsgroep altijd een priester aanwezig zijn. Zo zou de bevrijding terugkeren naar de normale *pastorale begeleiding*. Een goede therapie zou op volgende punten moeten letten: evangelisatie, begeleiding naar het sacrament van de biecht en de Eucharistie, boetedoeningen en verstervingen, deelname aan gebedsgroepen. Het is onnodig te zeggen dat men in lichte gevallen geen *bezweringen* over mensen doet, maar alleen gebeden bidt, tenminste als er geen benoemde priester aanwezig is. "

Dus het gaat er niet alleen om het aantal exorcisten te vermeerderen en hun een passende opleiding te geven opdat ze in staat zijn het ambt goed te kunnen uitoefenen. Er moeten ook nog andere openstaande problemen opgelost worden, opdat deze sector geen gesloten dossier blijft met het opschrift 'In behandeling.' De demon stopt nooit zijn activiteit terwijl de dienaars van de Heer slapen, zoals ons de gelijkenis van het onkruid en de tarwe leert (Matteüs 13,24-30). Maar de eerste stap, de *fundamentele verhandeling*, is de bisschoppen en priesters het gevoel voor het probleem terug te geven, en wel op basis van de gezonde Leer, die de Heilige Schrift, de Traditie en het Leergezag altijd overgeleverd heeft – ook door Vaticanum II en de opmerkingen van de laatste pausen. Om bij te dragen heb ik besloten dit boek te schrijven. Als ik slechts objectief dit doel bereikt heb, beschouw ik het doel als bereikt, zonder mij door de loftuitingen van critici en de snelle verspreiding van het boek te laten verblinden.

Een brief van de Congregatie voor de Geloofsleer

Ondertekend door Prefect Kardinaal Ratzinger en de secretaris Mgr. Bovone.

Het gaat over een brief gericht aan alle residentiële bisschoppen waar aan de geldende voorschriften met betrekking tot het exorcisme wordt herinnerd. Ik weet werkelijk niet waarom toen sommige kranten hebben gesproken over 'nieuwe beperkende voorschriften', want nieuwigheden zijn er niet. Belangrijk is de vermaning op het einde. Een nieuwigheid zou het beste te vinden zijn in paragraaf 2, waar het verbod van Leo XIII op het toepassen van exorcisme door de gelovigen herhaald werd. Er wordt echter niet gezegd dat de priesters die het gebruiken, de toestemming van de bisschop nodig hebben. Het is niet duidelijk uitgedrukt of deze afwijking is volgens de wil van de congregatie. Ik vind ook dat paragraaf 3 dubbelzinnig geformuleerd is. Deze brief is gedateerd op 29 september 1985. De volgende tekst is een eigen vertaling.

'Uwe Excellentie, sedert enkele jaren vermenigvuldigen zich in bepaalde kerkelijke kringen gebedsbijeenkomsten met als doel het verkrijgen van bevrijding van boosaardige invloeden, waar het niet om echte en daadwerkelijke exorcismen gaat. Deze bijeenkomsten worden gehouden onder leiding van leken, maar vaak in aanwezigheid van een priester. Gezien er nu bij de Congregatie van de Geloofsleer een vraag is neergelegd naar onze mening over dit feit, acht deze raad het nodig alle ordinaten van de volgende antwoorden in kennis te stellen:

1. Canon 1172 van het Wetboek van Canoniek Recht van 1983 bepaalt, dat niemand op wettige wijze exorcismen over bezetenen mag uitspreken, als hij niet over de bijzondere en uitdrukkelijke volmacht van de Ordinarius beschikt (§ 1), en bepaalt dat de bevoegde verantwoordelijke bisschop de volmacht slechts aan een vrome priester mag geven die kennis heeft, voorzichtig is en een onberispelijke levenswandel leidt (§ 2). Daarom worden de bisschoppen gevraagd zich strikt aan deze regels te houden. Als gevolg van deze regeling mogen de gelovigen het exorcisme tegen Satan en de opstandige engelen niet gebruiken dat van het exorcisme werd afgeleid en door Paus Leo XIII beschikbaar, en tot publiekelijk recht beschikbaar werd, en nog minder mogen zij de volledige tekst van dit exorcisme gebruiken. De bisschoppen moeten de gelovigen, indien nodig, op de hoogte stellen van deze eis.

Ten slotte worden de bisschoppen om dezelfde redenen gevraagd ervoor te zorgen dat niemand zonder de juiste volmacht de bijeenkomsten leidt, waar bevrijdingsgebeden worden gebruikt die de demonen rechtstreeks aanspreken en men zich inspant hun namen te kennen - ook in gevallen waar het niet gaat over echte en waarachtige duivelse bezetenheid, maar waar toch een duivelse invloed aanwezig lijkt te zijn. Wanneer ook aan deze voorschriften herinnerd worden, mogen de gelovigen op geen enkele wijze afgehouden worden van het gebed tot bevrijding van het kwaad, zoals Jezus het ons geleerd heeft (vgl. Mt 6,13). Bovendien kunnen de voorgangers gebruik maken van de hun geboden mogelijkheid te herinneren aan de leer van de Kerk ten opzichte van de werkelijke functies van de sacramenten, de voorspraak van de Allerheiligste Maagd Maria, de engelen en de heiligen, maar ook aan de geestelijke strijd van de Christenen tegen de boze geesten.

Voor onbevoegde personen is het gevaarlijk de demon uit te dagen

De bovenstaande brief waarschuwt ervoor om zich niet zonder de juiste volmacht rechtstreeks tot de demon te wenden en zijn naam te willen vernemen. Deze verordning werd ook genomen ter bescherming van mensen, die willen doen waartoe ze niet gerechtigd zijn. In Handelingen staat een interessant verslag over deze periode (Handelingen 19,11-20):

God deed door de handen van Paulus ongewoon grote wonderen; dat ging zo ver dat zweetdoeken en ander linnengoed dat hij gebruikte naar de zieken werd gebracht; dan verdwenen hun kwalen en verlieten de boze geesten hen. Ook enkele rondtrekkende Joodse exorcisten probeerden de naam van de Heer Jezus af te roepen over mensen die in de macht waren van boze geesten; ze zeiden dan: 'Ik bezweer u bij Jezus die door Paulus wordt verkondigd. De zeven zonen van de Joodse hogepriester Skevas gingen zo te werk. Maar de boze geest antwoordde hun: 'Jezus ken ik, en wie Paulus is weet ik ook, maar wie zijn jullie?' Daarop sprong degene in wie de boze geest huisde op hen af, overweldigde de een na de ander en takelde hen zo toe dat ze naakt en gewond dat huis uitvluchtten. Dit werd bekend bij alle Joden en Grieken in Efeze; vrees overviel hen allen en de naam van de Heer Jezus werd hoog geprezen. Veel gelovigen kwamen openlijk hun praktijken opbiechten. Nogal wat mensen die magie hadden bedreven, brachten hun boeken bijeen en verbrandden ze in het openbaar; men berekende de waarde ervan en kwam op vijftigduizend zilverstukken. Zo werd door de kracht van de Heer het woord steeds groter en sterker.

Merk ook op hoe – naast het vreselijke lot van de zeven broers – het volk zich bekeerde door zich van de magie (de verering van Satan) af te wenden en zich tot het woord van de Heer te wenden (de verering van God).

Heel anders verging het pater Candido, die door de Kerk voor deze dienst is benoemd. Op een dag exorceerde hij een sterke vrouw, die leed aan woede uitbarstingen. Er was ook een psychiater aanwezig. Plotseling stond de vrouw rechtop van haar stoel en draaide zich om haar as, zoals discuswerpers doen om voor het werpen van de schijf snelheid te halen. De vrouw haalde met haar volle kracht uit met een vuistslag die de exorcist op de rechterslaap trof. Het geluid van de klap weergalmde in heel de sacristie, zodat de arts bezorgd en haastig kwam aangelopen. Maar pater Candido ging onverschrokken verder met zijn exorcisme en glimlachte zoals het zijn gewoonte was. Aan het einde zei hij, dat hij iets gevoeld had alsof er een fluwelen handschoen zijn slaap had aangeraakt. Blijkbaar werd hij door de hemel beschermd, en feitelijk op een buitengewone manier, zoals ik niet verlegen ben om te vertellen.

NAWOORD

Gekomen aan het einde van mijn boek, lijkt het me dat ik veel te weinig heb gezegd van datgene wat ik had kunnen zeggen. Maar ik wilde uit mijn praktische ervaring berichten voor de praxis, wat ik nog in geen enkel ander boek gevonden heb. Ik hoop dat ik daarmee aan allen een dienst bewezen heb, die zich voor dit thema interesseren. Vooral denk ik aan de priesters, die allemaal een minimum aan kennis moeten hebben om in een concreet geval te kunnen beoordelen of een persoon naar een exorcist moet worden doorverwezen als er tekenen zijn, die wijzen op een vermoedelijke kwaadaardige aanwezigheid, of wanneer een dergelijke behandeling onnodig is. Dat heb ik al gezegd, maar ik herhaal het hier, omdat ik denk dat het erg belangrijk is. Voor mijn persoonlijke ervaring moet ik Kardinaal Poletti danken, die mij deze taak onvoorzien opgedragen heeft en die ik met gesloten ogen aanvaard heb. Nu zie ik in dit werk, dat mij zonder eigen verdienste in de schoot gevallen is, een aanvulling van mijn priesterschap: Zoals ik de H. Mis lees, predik, biecht hoor, zo doe ik ook af en toe exorcismen. Daardoor heb ik de mogelijkheid zo veel lijdende mensen te helpen, waar vaak genoeg een woord van begrip voldoende is.

Ik zou mezelf maar een halve priester voelen, als ik deze optie niet zou hebben, die deel uitmaakt van de gebruikelijke kerkelijke zielzorg, ook wanneer ze in vergelijking met andere vormen van de priesterlijke dienst slechts in uitzonderlijke gevallen gebruikt wordt. Tenminste, zo zou het moeten zijn. Ik moet echter ook zeggen, dat ik uit deze taak grote winst op geestelijk vlak heb gehaald, vermeerdering van het geloof, want ik kwam in direct contact met de onzichtbare wereld, winst voor het gebedsleven en voor de nederigheid, want men wordt zich steeds van de absolute machteloosheid tegen dit kwaad bewust. Hoe intensief we ook bidden met geloof en toewijding, we zijn nog steeds ‘onnutte dienstknechten’, en als de Heer niet zou ingrijpen en alles bewerkstelligen, zo zou het resultaat van onze inspanningen en onze door ervaring bekomen vaardigheid nihil zijn. Hiermee overdrijf ik absoluut niet, want de H. Paulus heeft gezegd: "Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God gaf de groei” (1 Korintiërs 3,6).

Ik zou ook een algemeen geaccepteerd gedachtegoed willen tegenspreken, dat zich om onverklaarbare reden bij de meerderheid van de clerus heeft ingenesteld, namelijk dat de demon zich wreekt op degenen die exorceren. Mijn leraar, pater Candido Amantini, die sedert 36 jaar ononderbroken bezweert, heeft wel verschillende gezondheidsproblemen, maar die zijn eerder op de leeftijd dan op de demon toe te schrijven. En de gezondheid van pater Pellegrino Ernetti, benedictijn in Venetië, die sedert 33 jaar uitdrijft, is niet verbeterd noch verslechterd door zijn ambt. Ik herhaal en smeek me te geloven: De demon doet ieder van ons al het kwaad aan dat hij maar kan. Het is verkeerd te denken: Als ik hem met rust laat, dan laat ook hij me gerust. Dat is niet alleen verkeerd maar ook een verraad aan onze priesterlijke taak, namelijk de zielen tot God brengen en indien nodig, ze te redden uit de macht van Satan door middel van evangelisatie, die op de eerste plaats staat, dan met het gebruik van de

sacramenten en tenslotte de sacramentaliën waar ook het exorcisme toebehoort. Een priester die bang is voor de pesterijen van de duivel is als een herder, die angst voor de wolf heeft. Het is echter een ongegronde angst. Het zou dwaas zijn eventuele wraakacties van de duivel te overdrijven om exorcisten te ontmoedigen. Er bestaan zeldzame gevallen en over deze wil ik u vertellen. Op een dag hielp een priester pater Candido, toen een tiener werd bezworen. Op een gegeven moment vlogen zijn kleren in brand, wat slechts een kleine brandwonde op zijn schouder achterliet. De moeder zei achteraf dat ook het onderhemd verbrand was zonder dat het de jongen had geschaad. Tijdens de brand verspreidde zich een scherpe zwavelgeur en de demon wendde zich tot de helpende priester en beloofde hem dat hij daarvoor duur zou moeten betalen. Een paar dagen later keerde ’s avonds deze priester terug van Napels naar Rome per auto. Plotseling zag hij zijwaarts een lichtschijn zonder zich het fenomeen te kunnen verklaren. Daarom besloot hij te stoppen bij een benzinestation. Nauwelijks had hij het bereikt of de auto begon te branden. De priester kon nog stoppen, de sleutel uittrekken en wegrennen. Toen kwamen enkele automobilisten aangelopen en schreeuwden: "Er is daar nog iemand in! Men kan iemand zien!" Tevergeefs verzekerde de priester dat hij alleen was geweest. Opeens hoorde men uit de brandende auto de motor starten en de auto begon langzaam, zoals een vuurbal, de gaspompen te naderen. Tegelijkertijd rook men een sterke zwavelgeur.

Toen herinnerde de priester zich aan dezelfde geur tijdens de uitdrijving en begon te bidden. Onmiddellijk stopte de auto maar brandde volledig uit. Ik heb dit geval ter volledigheid beschreven, maar het zou verkeerd zijn dit gebeuren te veralgemeniseren. Het blijft een uitzondering. Dat het priesterschap gepaard gaat met risico’s en ongemakken weten alle priesters, ook indien ze geen exorcist zijn. De heilige Petrus zei: “maar wees des te meer verheugd naarmate u meer deel hebt aan het lijden van Christus. Dan kunt u ook bij de openbaring van Zijn heerlijkheid juichen van vreugde (1 Petrus 4,13). Het welzijn van de zielen verdient ieder offer. De priester moet in zijn priesterschap geloven, moet geloven in de macht die de Heer hem heeft gegeven, hij moet het voorbeeld volgen van de apostelen en de heilige priesters navolgen. Herhaaldelijk stelde Paus Johannes XXIII aan het begin van zijn pontificaat de pastoor van Ars voor als voorbeeld. Feit is dat deze heilige aan Satan veel zielen ontrukte en daardoor erg lijden moest door de demon – ook al was hij geen exorcist en deed geen uitdrijvingen. De Heer leidt alles en legt ons nooit beproevingen op zonder ons gelijk de kracht te geven ze te doorstaan. Wee ons als wij ons terugtrekken uit lafheid en niet voldoen aan onze plicht. Wij hebben de gave van de Heilige Geest, de H. Eucharistie, het Woord van God, de kracht van Jezus' Naam, de bescherming van de H. Maagd, de voorspraak van de engelen en heiligen enz. Is het niet dwaas bang te zijn voor een overwonnene? Ik vraag de Allerheiligste Maagd, de vijandin van Satan, die sinds de eerste aankondiging van de verlossing zegeviert over hem, om allen te verlichten, te beschermen en in de aardse strijd tot het bereiken van de eeuwige beloning te ondersteunen. In het bijzonder bid ik voor alle katholieke bisschoppen, die *verplicht* zijn voor degenen te zorgen die door Satan moeten lijden, opdat zij handelen in overeenstemming met de wetten en de tradities van de Kerk.

Maria Immaculata! Het is goed om op het einde van dit boek aan Haar te denken die een door God zélf gewilde vijandschap tegen de demon heeft: “Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw kroost en het hare. Het zal jouw kop bedreigen, en jij zijn hiel!” (Gen. 3,15) Zij is *Immaculata,* omdat ze noch de erfzonde, noch andere zonden had, dat wil zeggen, nooit heeft Zij toegegeven aan Satan. En Zij is *altijd Maagd*, omdat Zij voor eeuwig God toebehoort, zelfs met Haar lichaam, waaruit het Woord Zijn eigen lichaam heeft aangenomen. Laat ons de betekenis van de Menswording overwegen vanuit het standpunt van de demon: hij, die geen lichaam heeft omdat hij een pure geest is, en die het middelpunt van de schepping wou blijven, moet erkennen dat Christus het centrum van de schepping is, ware God en ware Mens, en hij moet ook erkennen dat met de Menswording de strijd begint tegen hem. Daarom zoekt hij met alle middelen het menselijk lichaam tot object van de zonde te maken. Als woedende reactie op de Menswording van het Woord, die ons met Zijn opgeofferd lichaam heeft verlost, tracht de demon het menselijk lichaam te vernederen en te bevuilen. Van daaruit ziet men het belang van het dogma van de Onbevlekte Ontvangenis van Maria, van de 'eeuwige Maagd’, die Satan bestrijdt en een instrument voor Gods plannen is.

Maria heeft zich dienares van de Heer genoemd en is de Moeder Gods geworden. Zij is daardoor in een zeer unieke relatie met de Heilige Drie-eenheid getreden. Beschouw het tegenovergestelde, hoe tegengesteld Satan heeft gehandeld, die zich van God heeft los gescheurd en daarmee het meest verwijderde schepsel geworden is. Maria, ten hemel opgenomen, betekent de glorieuze vervulling van Gods plan, die ons geschapen heeft om ons eeuwig te verheugen met Hem en betekent ook de totale mislukking van Satan, die van de hemelse vreugde in de eeuwige kwellingen gestort werd. De beschrijvingen van Maria *als onze Moeder, Moeder van de Kerk, universele Middelares der Genade,* tonen ons het verder gezette werk van de Heilige Maagd, die Christus in de heiliging van de zielen met Zich wilde verbinden.

En ze tonen ons duidelijk het verzet tegen al het werk van Satan, die zich tegen de uitvoering van Gods plan verzet voor de mensheid. Daarom vervolgt hij ons, bekoort ons op elke wijze en stelt zich niet tevreden de oorzaak van het kwaad, de zonde, het lijden en de dood te zijn, maar tracht ons te trekken in de eeuwige verdoemenis.

Aanhang

Gebed van de H. Maagd Maria

Verheven Koningin der Hemelen en Vorstin van alle Engelen,
Gij, die van God de macht en de opdracht hebt ontvangen
om de kop van Satan te verpletteren, wij vragen U ootmoedig:
Zend de hemelse legerscharen opdat zij onder Uw bevel de
duivelen achtervolgen, hen overal bestrijden, hun overmoed
bedwingen en hen naar de afgrond terugdrijven.

"Wie is gelijk aan God!?"

O goede en tedere Moeder, altijd zult Gij onze liefde en hoop zijn.
O Moeder Gods, zend Uw heilige engelen om mij te verdedigen
en de wrede vijand ver van mij te verjagen.

Heilige engelen en aartsengelen, verdedig ons, bewaak ons.

300 dagen aflaat
H. Pius X
3 juli 1908

Sint Augustinus: "De macht van de duivel is daar het grootste waar men niet meer aan hem gelooft."

"De volgende tekenen zullen hen die tot geloof gekomen zijn, begeleiden: in Mijn Naam zullen ze demonen uitdrijven,… "
(Marcus 16,17)

Gebed tot de heilige Aartsengel Michaël

Heilige Aartsengel Michaël,
verdedig ons in de strijd;
wees onze bescherming tegen de boosheid
en de listen van de duivel.
Wij smeken ootmoedig dat God
hem Zijn macht doe gevoelen.
En Gij, vorst van de hemelse legerscharen,
drijf Satan en de andere boze geesten,
die tot verderf van de zielen
over de wereld rondgaan,
door de goddelijke kracht in de hel terug.
Amen.

Klein Exorcisme

Oftewel: exorcisme van de heilige Michael tegen Satan en de opstandige engelen, gepubliceerd op bevel van Z.H. Leo XIII (vertaling uit het Latijn van het officiële liturgische boek van de Rooms-katholieke Kerk het Rituale Romanum Tit.XI, Cap.III).

Nota: Dit gebed mag enkel door een bisschop of door een priester, of een gewijde exorcist, gebeden worden met toestemming van de Ordinarius als het rechtstreeks over personen wordt uitgesproken. Indien niet rechtstreeks over personen, dan mag eenieder dit bidden indien hij op redelijke gronden mag vermoeden dat er duivelse invloeden aan het werk zijn. Hij moet dan wel in staat van genade zijn, dus: regelmatig biechten, de zonde willen vermijden en naar de volmaaktheid willen streven, zo niet 'zal zijn einde erger zijn dan het begin' (Matt 12:43). Want, 'alleen God door Onze Heer Jezus Christus is sterker dan de duivel'.

"In de Naam van de Vader, en de Zoon en de Heilige Geest. Amen."

<u>Gebed tot de heilige Aartsengel Michael</u> (geknield te bidden):

"Heilige Aartsengel Michael, glorievolle Prins der hemelse legermachten, verdedig ons in de strijd tegen de satanische vorsten en machten, tegen de heersers van de wereld der duisternissen, tegen de boze geesten in de lucht (Ef. VI;) Kom de mensen ter hulp, die God naar Zijn beeld en gelijkenis geschapen heeft en tegen zo'n hoge prijs verlost heeft van de tirannie van de duivel. De Heilige Kerk vereert U als bewaker en beschermer, Gij aan wie de Heer de verloste zielen toevertrouwd heeft, om ze binnen te leiden in het hemelse geluk. Smeek dus de God van de vrede Satan onder onze voeten te verpletteren, opdat hij de mensen niet meer gevangen houdt in zijn kettingen en de Kerk niet meer vermag aan te vallen.

Bied de Allerhoogste onze gebeden aan opdat Gods barmhartigheid snel over ons neerdaalt. Grijp Gij zelf de draak, de oude slang - dat is de duivel of Satan - en werp hem geboeid in de afgrond, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden. (Ap. 20)

N.B. Dit gebed, dat opgesteld werd om de duivel te verdrijven, kan de familie en de gemeenschap voor grote kwalen bewaren als het vurig gebeden wordt, zelfs door de eenvoudigste gelovigen. Gebruik het vooral als u verwacht dat de duivel optreedt, het zij door middel van de boosheid van mensen, het zij met behulp van bekoringen, ziekten, stormen en rampen van elk soort."

Eigenlijk exorcisme (wordt rechtopstaande gebeden):

"In de naam van Jezus Christus, onze God en onze Heer, en met de bemiddeling van de Onbevlekte Maagd Maria, Moeder van God, van de heilige Aartsengel Michaël, van de apostelen Petrus en Paulus en van alle heiligen (voor priesters: "en steunend op de heilige macht die ons gegeven werd") ondernemen wij vertrouwvol de strijd tegen de aanvallen en de hinderlagen van de duivel."

Psalm 6: God rijze op en dat Zijn vijanden verstrooid worden, en dat zij die Hem haten op de vlucht gaan. Dat ze verdwijnen zoals rook. En zoals het was wegsmelt voor het vuur, zo mogen de zondaars ten onder gaan voor het aanschijn van God.

V. Ziehier het kruis van de Heer, vlucht vijandige machten

R. De Leeuw uit de stam van Juda, de zoon van David, heeft overwonnen.

V. Dat Uw barmhartigheid, Heer, over ons neerkome.

R. zoals wij gehoopt hebben op U.

Wij bevelen u weg te gaan, onreine geest, wie ge ook zijt, duivelse kracht, invasie van de helse vijand, met al uw legioenen, verenigingen en sekten, in de naam en door de kracht van Onze Heer Jezus † Christus: wees weggerukt uit de Kerk van God, en verwijderd van de zielen die naar Gods beeld geschapen zijn en verlost werden door het heilig bloed van het Goddelijk † Lam. Van nu af aan, trouweloos serpent, zult ge het niet meer wagen het menselijk geslacht te misleiden, Gods Kerk te vervolgen en de uitverkorenen van God te zeven en te wannen, als tarwe † . Zo beveelt het u de Allerhoogste † God, die gij in uw onzinnige hoogmoed als uw gelijke beschouwt, Hij die wil dat alle mensen gered worden en tot de kennis van der waarheid geraken. Zo beveelt u, God de † Vader, zo beveelt u God de † Zoon, zo beveelt u, God de Heilige † Geest. Zo beveelt u de Christus, het eeuwig Woord van God dat vlees † geworden is; die voor het heil van ons geslacht, verloren door uw afgunst, zich vernederd heeft en gehoorzaam geworden is tot de dood. Zo beveelt u, het teken van het Heilig † Kruis en de kracht van alle † mysteriën van het christelijk geloof Zo beveelt u, de machtige Moeder van God, de Maagd † Maria, die sinds het eerste ogenblik van haar Onbevlekte Ontvangenis, door haar nederigheid, uw hoogmoedige kop heeft verpletterd. Zo beveelt u, het geloof van de heilige Petrus en Paulus en van alle andere † apostelen. Zo beveelt u, het bloed van de martelaren en de godvruchtige bemiddeling van alle † heiligen. Welnu, vervloekte draak, en alle duivelse legioenen, wij bezweren u door de levende † God, door de ware † God, door de heilige † God; door God die de wereld zozeer heeft liefgehad dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat al wie in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe. Houd op de mensen te misleiden en het vergif van de eeuwige verdoemenis over hen uit te storten; houd op de Kerk te schaden en haar vrijheid te belemmeren. Ga weg, Satan, uitvinder en meester in alle misleiding, vijand van het heil van de mensen. Maak plaats voor Christus, in wie ge geen van uw werken zult

vinden: maak plaats voor de éne, heilige, katholieke en apostolische Kerk, die Christus zelf verworven heeft ten koste van Zijn bloed. Vernedert U onder de machtige hand van God. Beef en vlucht bij onze aanroeping van de heilige en schrikwekkende Naam Jezus, die de hel doet beven; aan wie de hemelse krachten, machten en heerschappijen onderworpen zijn; die de cherubijnen en serafijnen onophoudelijk loven met de woorden: "Heilig, heilig, heilig, de Heer, de God van de heerscharen".

V. Heer, verhoor mijn gebed.

R. En mijn geroep komen tot U.

V. De Heer zij met U.

R. En met Uw geest.)

Eindgebed

"Laten wij bidden: God van de hemel, God van de aarde, God van de engelen, God van de aartsengelen, God van de aartsvaders, God van de profeten, God van de belijders, God van de Maagden, God die de macht hebt het leven te geven na de dood, de rust na de arbeid, want er is geen andere God buiten U: en er kan geen andere zijn buiten U; Schepper van al wat zichtbaar en onzichtbaar is, aan wiens Rijk geen einde zal komen; nederig smeken wij Uw Goddelijke Majesteit, ons machtig te bevrijden en ongeschonden te bewaren voor elke macht, valstrik, bedrog en boosheid van de helse geesten.

Door Christus, onze Heer.

R. Amen. Van de listen van de duivel, verlos ons, Heer. Verleen aan Uw Kerk de rust en de vrijheid om U te dienen, wij smeken U, verhoor ons, Heer. Dat Gij U gewaardigt de vijanden van de Heilige Kerk te vernederen, wij smeken U, verhoor ons, Heer.

De plaats wordt met wijwater besprenkeld.

† † †